

Aan de Minister van Onderwijs Cultuur en
Wetenschappen,
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Behandeld door

Datum
27 mei 2020

Ons kenmerk
abjz/20/05484

Onderwerp
Rapportage onderzoek prof. Kochenov

Geachte Minister,

Hierbij bieden wij u, zoals door u verzocht, de rapportage aan van de Onderzoekscommissie Van Keulen/Berenschot.

Zoals u bekend heeft deze onderzoekscommissie onderzoek gedaan naar de vraag naar nevenwerkzaamheden van prof. Kochenov. Aanleiding waren mediapublicaties waarin werd gesuggereerd dat prof. Kochenov betrokken zou zijn bij de handel in Maltese paspoorten. Dit was voor het College van Bestuur aanleiding om een onafhankelijk extern onderzoek in te stellen.

Uit het rapport (p. 5) blijkt dat de heer Kochenov geen adviezen heeft gegeven over de vraag of individuen wel of geen Maltees paspoort kunnen krijgen. Zijn adviezen gingen uitsluitend over enkele onderdelen van het Maltese systeem van het Malta's Individual Investor Programme mede in relatie tot EU-regelgeving op het terrein van burgerschap. Met andere woorden: de onderzoekers hebben niet kunnen vaststellen dat prof. Kochenov betrokken is bij de handel in Maltese paspoorten. Daarnaast zijn geen aanwijzingen gevonden dat betrokkene zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk vanwege aan hem gedane betalingen. Voor zover de onderzoekers hebben kunnen vaststellen zijn geen aanwijzingen gevonden van beïnvloeding van zijn academische onafhankelijkheid en objectiviteit.

De uitvoerige rapportage heeft ons verder geleerd dat een aantal aspecten rondom de thematiek van nevenwerkzaamheden nader verduidelijking behoeft en daarom (landelijk) beschouwd moet worden, zowel binnen de RUG als binnen de gehele sector in verband met de hierover in de CAO opgenomen landelijke regelgeving.

Los van het bovenstaande is wel geconstateerd dat prof. Kochenov de regelgeving rondom nevenwerkzaamheden niet juist heeft nageleefd. Hij heeft, in navolging van zijn voormalige leidinggevende, de regelgeving rondom nevenwerkzaamheden op een andere wijze begrepen en geïnterpreteerd dan de universiteit voor ogen stond. Hierdoor heeft hij enkele nevenactiviteiten niet op de juiste wijze vooraf gemeld.

Als werkgever hebben we gemeend om daaraan rechtspositionele gevolgen te verbinden die overigens niet leiden tot beëindiging van de arbeidsverhouding, maar tot een rechtspositionele waarschuwing.

In een bijlage bij deze brief zijn de voorgenomen stappen en maatregelen separaat vermeld.

Wij nemen aan dat u hiermee vooralsnog voldoende geïnformeerd bent.

Een afschrift van deze brief zenden wij naar de Inspectie van het Onderwijs en eveneens naar prof. Kochenov.

Hoogachtend,

Het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen,

prof. dr. Jolke de Vries, Voorzitter.

Bijlage:

Het College van Bestuur neemt de volgende stappen/besluiten naar aanleiding van de bevindingen van de Commissie Van Keulen/Berenschot:

Arbeidsrechtelijke maatregelen

A. Het besluit om jegens prof. Kochenov arbeidsrechtelijke maatregelen te treffen, maar tevens de in het rapport genoemde bedragen niet terug te vorderen. Uit externe juridische toetsing blijkt dat voor ontslag of terugvorderen er onvoldoende juridische gronden zijn.

B. Het besluit om vooralsnog geen rechtspositionele stappen te zetten richting de voormalig leidinggevende van prof. dr. Kochenov.

De voormalig leidinggevende hoogleraar is met emeritaat. De in het vervolg daarop gegeven tijdelijke aanstelling als docent loopt af op 1 juli 2020 en ziet niet meer op dezelfde hiërarchische verhouding.

Sectoroverleg over inhoud begrip nevenwerkzaamheden

Gezien de conclusie in het rapport dat zowel het begrip nevenwerkzaamheden en dan vooral het onderdeel *wel of niet binnen de opgedragen taak* alsook het begrip neveninkomsten, niet scherp genoeg is uitgewerkt in de CAO en de sectorale regeling nevenwerkzaamheden, zetten wij op deze punten in op sectoroverleg. De invulling van deze begrippen en het daaraan verbonden grijze gebied, moet niet per instelling, maar landelijk worden opgepakt. Volgens ons bestaat behoefte aan landelijke guidance inzake de sectorale regeling Nevenwerkzaamheden, die in sectorverband (via de VSNU) en in afstemming met de Inspectie/MOCW tot stand zou moeten komen. Deze sector brede guidance moet meer handvatten geven aan werknemers, leidinggevend en (interne) toezichthouders over het in praktisch opzicht naleven, toepassen en handhaven van de regeling Nevenwerkzaamheden. Dit past ook bij het beleid dat de Minister en Inspectie voorstaan.

Acties omtrent nevenwerkzaamheden binnen de RUG

De periode die nodig is voor de hiervoor bedoelde sectorbrede afstemming, wordt gebruikt om de binnen de RUG lopende initiatieven omtrent nevenwerkzaamheden verder vorm te geven en af te ronden.

Dit gaat onder andere om de volgende lopende initiatieven:

- a. de verdere digitalisering van het proces om toestemming te vragen (zoals de ontwikkeling van een aan ons bedrijfsvoeringssysteem gekoppelde app);
- b. het intensiveren van intervisie met decanen en portefeuillehouders Middelen van de faculteitsbesturen, en
- c. verdere informatievoorziening aan alle personeelsleden rond de noodzaak voor het vooraf vragen van toestemming voor nevenwerkzaamheden en het ontvangen van neveninkomsten.

Overige acties

Uit het rapport komt naar voren dat het faculteitsbestuur onnauwkeurig en terughoudend is opgetreden (maar ook dat het begrip nevenwerkzaamheden nadere invulling behoeft). Het College van Bestuur besluit om de rol van het faculteitsbestuur met het bestuur te bespreken. Naast een separate bespreking is het jaarlijkse R&O-gesprek met de betrokken bestuursleden de meest geëigende vorm.

De stichting ter bevordering van Europees en Economisch Recht wordt op dit moment nader onderzocht.

Verslag van onderzoek naar nevenwerkzaamheden en nevenbelangen van prof. dr. D. Kochenov en de rol van de Rijksuniversiteit Groningen daarbij

Strikt vertrouwelijk eindrapport

Onderzoekscommissie Van Keulen

29 april 2020

Inhoudsopgave

Executive summary	4
1. Inleiding	9
1.1 Aanleiding voor en vormgeving van het onderzoek	9
1.2 Onderzoeksvragen	9
1.3 Beschrijving normenkader	10
1.4 Onderzoeksaanpak	10
1.5 Leeswijzer rapport	12
2. Academische loopbaan van de heer Kochenov	13
2.1 Beschrijving loopbaan en positie binnen faculteit	13
2.2 Invulling academische loopbaan	14
3. Werkzaamheden van de heer Kochenov voor derden	16
3.1 Activiteiten voor de Maltese overheid en gelieerde organisaties	16
3.1.1 Context van de activiteiten van de heer Kochenov voor de Maltese overheid	16
3.1.2 Opdracht 1 (2014)	17
3.1.3 Opdracht 2 (2017-2018)	18
3.1.4 Opdracht 3 (2018-2019)	18
3.1.5 Maltese minister-president	19
3.2 Activiteiten voor de Investment Migration Council	19
3.3 Activiteiten voor Henley & Partners en de Quality of Nationality Index	20
3.4 Overige activiteiten voor derden	21
3.5 Verloop contacten tussen de heer Kochenov, zijn leidinggevende en het Faculteitsbestuur over zijn (neven) werkzaamheden	22
4. Analyse en beoordeling	27
4.1 Inleiding	27
4.2 De context van nevenwerkzaamheden binnen de universiteit	27
4.3 Welke werkzaamheden zijn nevenwerkzaamheden?	27
4.3.1 De relevante regelgeving	27
4.3.2 Nadere analyse en discussie	28
4.3.3 Bevindingen commissie	29
4.4 Procedures bij de RUG over nevenwerkzaamheden	30
4.4.1 De relevante regelgeving	30
4.4.2 Nadere analyse en discussie	31
4.4.3 Bevindingen commissie	34
4.5 Inkomsten uit (neven)werkzaamheden	35
4.5.1 Relevante regelgeving	35

4.5.2	Nadere analyse en discussie	36
4.5.3	Bevindingen commissie	37
4.6	Overige aandachtspunten	38
4.6.1	Gebruik faciliteiten RUG	38
4.6.2	Inzet andere medewerkers	38
4.6.3	Belangenverstrengeling	38
4.6.4	Paradise Papers	39
4.6.5	Beïnvloeding academisch werk en reputatie RUG	39
4.7	Nevenbelangen	40
5.	Conclusies	41

Bijlagen.

Executive summary

Aanleiding voor en vormgeving van het onderzoek

Het programma Nieuwsuur heeft eind september 2019 televisieafleveringen uitgezonden over de "handel in paspoorten op Malta". In deze uitzendingen wordt ook aandacht besteed aan de rol van prof. dr. D. Kochenov (hierna: de heer Kochenov), hoogleraar Constitutioneel Recht en Burgerschap bij de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen (hierna: RUG). Daarnaast zijn hierover tien artikelen geplaatst op de website van de NOS en twee artikelen in dagbladen. Op basis van de uitzendingen en artikelen is de indruk gewekt dat de heer Kochenov betrokken is geweest bij "de handel in paspoorten op Malta".

Door deze uitzendingen is het beeld ontstaan dat de heer Kochenov verschillende activiteiten heeft verricht en functies heeft (gehad) die een relatie hebben met investment migration en naturalisatieprocessen, in het bijzonder het naturalisatieproces op Malta. Er zijn in het najaar van 2019 verschillende Kamervragen gesteld aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Buitenlandse Zaken over de activiteiten van de heer Kochenov.

Het College van Bestuur van de RUG heeft besloten een extern onderzoek te laten uitvoeren. Het College van Bestuur heeft voor het onderzoek een externe onafhankelijke onderzoeksleider aangesteld, mr. H.J. van Keulen. De onderzoeksleider is voor zijn werkzaamheden ondersteund door Berenschot. De onderzoekers van Berenschot hebben de werkzaamheden verricht in opdracht van de onderzoeksleider. Gezamenlijk vormen de onderzoeksleider en de Berenschotonderzoekers de commissie.

Onderzoeksvragen

Doel van het onderzoek is om duidelijkheid te creëren over de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen van de heer Kochenov en de eventuele (schijn van) belangenverstrengeling hiervan met zijn werk als hoogleraar bij de RUG. Hiernaast is in dit kader het doel van het onderzoek inzicht te bieden in het functioneren van de procedures bij RUG. Meer specifiek luiden de onderzoeksvragen als volgt:

1. Welke nevenwerkzaamheden heeft de heer Kochenov wanneer (gehad)? Zijn deze conform de (toen) geldende regelingen gemeld en openbaar gemaakt en is er toestemming voor gegeven? Welke bedragen heeft hij ontvangen dan wel welke andere (financiële) transacties hebben plaatsgevonden? Hoe zijn deze bedragen opgebouwd (bijvoorbeeld onkostenvergoeding, beloning voor de geleverde prestaties)? Zijn deze werkzaamheden in de tijd van de RUG of in eigen tijd verricht? Heeft hij voor de uitoefening van zijn nevenwerkzaamheden gebruik gemaakt van faciliteiten van de RUG? Heeft hij hierbij andere medewerkers van de RUG ingezet en hoe is dat verlopen?
2. In hoeverre voldoen de huidige procedures bij de RUG voor het vragen/verlenen van toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden?
3. Is er bij de uitoefening van de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen sprake geweest van (de schijn van) belangenverstrengeling? Is hij bijvoorbeeld eenduidig en consistent geweest in de presentatie naar buiten toe? Zijn er aanwijzingen dat de heer Kochenov bij de uitoefening van de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk waardoor hij de academische onafhankelijkheid en objectiviteit heeft geschaad?
4. Welke nevenbelangen heeft de heer Kochenov wanneer (gehad) en zo ja voldoen deze aan de geldende regelgeving? In hoeverre voldoen de huidige procedures bij de RUG voor het vragen/verlenen van toestemming voor nevenbelangen?

Conclusies

In de pers is de indruk ontstaan dat de heer Kochenov betrokken is geweest bij “de handel in paspoorten op Malta”. De commissie concludeert hierover het volgende. De heer Kochenov heeft geen adviezen gegeven over of individuen wel of geen Maltees paspoort kunnen krijgen. Zijn adviezen gingen uitsluitend over enkele onderdelen van het Maltese systeem van het Malta’s Individual Investor Programme mede in relatie tot EU-regelgeving. Wel vinden de activiteiten van de heer Kochenov voor de Maltese overheid plaats in een politiek gevoelige context tussen de Europese Commissie en Europees Parlement en verschillende lidstaten waaronder Malta. Hierdoor heeft de heer Kochenov volgens de commissie een zeker risico genomen. De vraag is wel of de heer Kochenov in 2014 had kunnen voorzien wat er later in 2018 en 2019 allemaal is gebeurd rondom dit dossier op Malta.

Wat betreft de specifieke onderzoeksvragen is de vraag beantwoord *wanneer er sprake is van nevenwerkzaamheden en of dit bij de heer Kochenov het geval is geweest*. De conclusies luiden als volgt:

- Wat betreft het bepalen van wat nevenwerkzaamheden zijn, hebben de heer Kochenov en zijn afdelingshoofd onterecht geoordeeld aan de hand van het onderscheid tussen wel of geen structurele werkzaamheden. Dit onderscheid wordt niet gebruikt in de definities in de vigerende regelgeving. Ook de door het Faculteitsbestuur gehanteerde criterium van het al dan niet betaald worden en het wel of niet in werktijd van de RUG uitvoeren van werkzaamheden zijn in de vigerende regelgeving niet bepalend of een activiteit een nevenwerkzaamheid is.
- De commissie vindt dat zowel het oude criterium ‘wel of niet binnen de universitaire functie’ (tot 2017) als het thans geldende criterium ‘wel of niet binnen de opgedragen taak’ (na 2017) door de RUG niet heel scherp zijn uitgewerkt. Een regeling voor het bepalen wat nevenwerkzaamheden zijn, kan echter nooit uitputtend zijn.
- De commissie vindt dat het geven van lezingen aan vakgenoten of voor een breder publiek passen binnen de opgedragen taak en dus geen nevenwerkzaamheden zijn. Volgens de commissie geldt dit ook voor de werkzaamheden van de heer Kochenov voor het academische programma van IMC.
- De volgende werkzaamheden zijn volgens de commissie te beschouwen als nevenwerkzaamheden: de meeste werkzaamheden voor Malta, het voorzitterschap van IMC inclusief zijn bestuursfunctie bij IMC Services Limited, het lidmaatschap van de adviesraad van Henley & Partners, werkzaamheden voor Henley Estates Russia CIS LTD, de werkzaamheden voor Everaert Advocaten en voor Frendo Advisory en het optreden als moderator in Moskou voor de lancering van het Maltese programma.
Volgens de commissie zijn dit nevenwerkzaamheden omdat het gaat om inhoudelijke werkzaamheden die niet per definitie puur wetenschappelijk zijn, om advieswerkzaamheden voor een derde partij en werkzaamheden die in de aard van de zaak niet behoren tot een functie als wetenschapper zoals bestuurlijk werk, zitting nemen in adviescommissies of tegen betaling werkzaamheden uitvoeren.

In de tweede plaats is de vraag beantwoord in hoeverre *de huidige procedures bij de RUG* voor het vragen/verlenen van toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden en nevenbelangen zijn toegepast en hebben voldaan. De conclusies luiden als volgt:

- Juist omdat een regeling voor het bepalen wat nevenwerkzaamheden zijn niet uitputtend kan zijn, is van belang dat betrokkenen (medewerker, afdelingshoofd en Faculteitsbestuur) met elkaar een zorgvuldig proces doorlopen om tot een oordeel te komen of een activiteit een nevenwerkzaamheid is en wat te doen.

- De commissie heeft geconstateerd dat de heer Kochenov wel zijn werkzaamheden en eventuele nevenwerkzaamheden met zijn leidinggevende heeft besproken maar tot najaar 2018 niet met het Faculteitsbestuur.
- De commissie constateert dat zowel de heer Kochenov als zijn leidinggevende op geen enkel moment hebben besproken dat bepaalde werkzaamheden wel eens nevenwerkzaamheden zouden kunnen zijn en dat deze minstens een gesprek met het Faculteitsbestuur waard zouden zijn geweest. De heer Kochenov en het afdelingshoofd hebben daarmee zelf de afweging gemaakt of activiteiten wel of geen nevenwerkzaamheden zijn, die in de regelgeving was voorbehouden aan het Faculteitsbestuur.
- De commissie constateert dat binnen de faculteit onvoldoende sprake is geweest van een zorgvuldig proces en dat daardoor de afweging door het Faculteitsbestuur niet voor aanvang van de nevenwerkzaamheden heeft plaatsgevonden.
- De heer Kochenov heeft tot augustus 2018 geen enkele melding gedaan van nevenwerkzaamheden. Dit omdat er in zijn ogen (en die van zijn leidinggevende) geen reden voor was omdat het geen nevenwerkzaamheden waren.
- Alle betrokkenen hebben in het proces steken laten vallen:
 - De heer Kochenov heeft volgens de regelingen een eigen verantwoordelijkheid voor het melden van nevenwerkzaamheden dan wel op zijn minst bij twijfel dit zelf ter sprake te brengen bij zijn leidinggevende en/of Faculteitsbestuur. Dit heeft hij niet gedaan. De heer Kochenov is overigens in het algemeen wel transparant geweest en hij heeft zijn activiteiten wél vermeld op zijn eigen website en op zijn Medewerkerspagina.
 - Het afdelingshoofd was op de hoogte van de activiteiten van de heer Kochenov, maar heeft de heer Kochenov onvoldoende aangesproken op eventuele nevenwerkzaamheden dan wel deze in de jaarlijkse R&O-gesprekken ter sprake gebracht.
 - Het Faculteitsbestuur komt in het najaar van 2018 in actie maar is aanvankelijk terughoudend met eventuele verdere stappen en slordig in de uitvoering.

In de derde plaats is de vraag beantwoord of *er inkomsten zijn genoten uit de (neven)werkzaamheden*. De commissie heeft vastgesteld dat er de volgende routes zijn van betaling:

- De heer Kochenov stuurt een rekening vanuit de Rechtenfaculteit van de RUG en vraagt de bedragen over te maken naar de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht. Het doel van de stichting is dat met de verdiensten binnen de vakgroep geïnvesteerd kan worden in bijvoorbeeld buitenlandse reizen, onderzoeksprojecten of het aanstellen van promovendi (totaal € 18.000). De heer Kochenov kan niet zelfstandig beschikken over deze gelden.
- De heer Kochenov stuurt een rekening vanuit zijn eenmanszaak Kochenov.eu en vraagt het geld over te maken naar zijn eigen bankrekening. Op 26 oktober 2016 heeft de heer Kochenov namelijk de eenmanszaak genaamd Kochenov.eu ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De heer Kochenov ontvangt op basis van de informatie die aan de commissie is verstrekt, voor ruim € 36.000 aan honoraria. Ruim driekwart hiervan is voor zijn werkzaamheden voor Malta.
- De heer Kochenov krijgt een vergoeding aangeboden voor zijn werkzaamheden en hij laat deze gelden overmaken naar zijn privérekening (totaal – voor zover de commissie bekend - ruim € 1.500).

Verder concludeert de commissie:

- De commissie vindt de handelwijze van de heer Kochenov wat betreft de betaling voor zijn werkzaamheden naar zijn eigen rekening niet in lijn met wat sinds 2011 in de cao staat en dat hij daarmee sinds 2017 ook niet overeenkomstig de Gedragscode Integriteit van de RUG (waarin verwezen wordt naar de cao) heeft gehandeld. Hij heeft vergoedingen en beloningen aangeboden gekregen en aanvaard. Ook kan worden gesteld dat hij om vergoedingen en beloningen heeft verzocht.

- De commissie meent dat het ontvangen van gelden op een privérekening naast het salaris voor het reguliere werk en buiten medeweten van de RUG en zonder toestemming niet legitiem is, te meer gegeven de opvatting van de heer Kochenov dat hij in het geheel geen nevenwerkzaamheden verricht. Het al dan niet opnemen van vakantiedagen doet hier niets aan af.
- De commissie stelt vast dat de heer Kochenov enkele keren vakantiedagen heeft opgenomen om werkzaamheden te verrichten voor derden. Hij heeft verklaard in de meeste gevallen deze werkzaamheden in eigen tijd (weekend en avonden) te hebben uitgevoerd.
- De commissie vindt dat het afdelingshoofd en de heer Kochenov alerter hadden moeten zijn over de neveninkomsten van de heer Kochenov mede in het licht van wat in de cao staat. De commissie heeft de indruk dat eventuele neveninkomsten nooit zijn besproken terwijl daar wel aanleiding toe was.

In de vierde plaats zijn er enkele *specifieke aandachtspunten* aan de orde geweest. De commissie concludeert:

- De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov zonder toestemming de faciliteiten van de RUG heeft gebruikt bij zijn activiteiten voor derden.
- De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov in de Paradise Papers wordt genoemd, al dan niet in verband met een bedrijf. Niet de heer Kochenov maar het bedrijf waar hij bestuurder van was wordt in de Paradise Papers genoemd. Dit is een gevolg van het feit dat alle Maltese bedrijven in deze papers zijn opgenomen.
- De commissie heeft geen aanwijzingen dat de heer Kochenov zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk vanwege betalingen op zijn privérekening. De commissie heeft echter inzake de werkzaamheden voor Malta voor een groot deel geen inzicht kunnen krijgen in de inhoudelijke resultaten van de werkzaamheden van de heer Kochenov vanwege de vertrouwelijkheid opgelegd door de Maltese autoriteiten en weet dus niet of zijn onafhankelijkheid en objectiviteit is beïnvloed. De commissie heeft wat betreft de werkzaamheden voor IMC en Henley & Partners geen aanwijzingen kunnen vinden van beïnvloeding van zijn academische onafhankelijkheid en objectiviteit.
- Volgens de commissie is sprake van een verstrengeling van belangen, hetgeen blijkt uit het feit dat de heer Kochenov zijn functie bij de RUG gebruikt heeft om van derden gelden op zijn privérekening te ontvangen. Ook het vragen van een hoger dagtarief duidt op het opkomen voor een privébelang te weten het genereren van privé-inkomsten.
- In de meeste gevallen is duidelijk in de presentaties naar buiten toe dat de heer Kochenov wetenschapper is en in veel gevallen dat hij verbonden is aan de RUG. Ook als lid van de delegatie van de Maltese overheid richting de EU was hij één van de buitenlandse (wetenschappelijk) experts.
- De commissie concludeert dat de heer Kochenov de reputatie van de RUG heeft geschaad:
 - door zijn nevenwerkzaamheden niet volgens de regels te melden, heeft hij de universiteit een oordeel onthouden over het mogelijk via deze functies schaden van de reputatie van de werkgever
 - door toch een bijeenkomst van Henley & Partners te bezoeken terwijl dit door het Faculteitsbestuur ten zeerste was ontraden. Later is dit bezoek in de pers openbaar gemaakt en heeft dit opnieuw geleid tot Kamervragen.
 - door het nemen van een zeker risico met zijn werkzaamheden voor Malta op een politiek gevoelig dossier.

In de laatste plaats is de vraag beantwoord *welke nevenbelangen* de heer Kochenov wanneer heeft (gehad) en zo ja of deze voldoen aan de geldende regelgeving.

- Op basis van de verstrekte en verzamelde informatie heeft de commissie geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen dat de heer Kochenov enig financieel belang had in een niet beursgenoteerde onderneming die al dan niet een relatie had met de RUG. Eventuele nevenbelangen zijn nooit onderwerp van

gesprek geweest tussen de heer Kochenov en zijn afdelingshoofd en/of het Faculteitsbestuur. Dit was ook niet aan de orde.

Vertrouwelijk

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor en vormgeving van het onderzoek

Het programma Nieuwsuur heeft eind september 2019 televisieafleveringen uitgezonden over de "handel in paspoorten op Malta".¹ In deze uitzendingen wordt ook aandacht besteed aan de rol van prof. dr. D. Kochenov (hierna: de heer Kochenov), hoogleraar Constitutioneel Recht en Burgerschap bij de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen (hierna: RUG). Daarnaast zijn hierover tien artikelen geplaatst op de website van de NOS² en twee artikelen in dagbladen. Op basis van de uitzendingen en artikelen is de indruk gewekt dat de heer Kochenov betrokken is geweest bij "de handel in paspoorten op Malta".

Door deze uitzendingen is het beeld ontstaan dat de heer Kochenov verschillende activiteiten heeft verricht en functies heeft (gehad) die een relatie hebben met investment migration en naturalisatieprocessen, in het bijzonder het naturalisatieproces op Malta. Er zijn in het najaar van 2019 verschillende Kamervragen gesteld aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Buitenlandse Zaken over de activiteiten van de heer Kochenov.

Het College van Bestuur van de RUG heeft besloten een extern onderzoek te laten uitvoeren. Het doel van dit onderzoek is om duidelijkheid te creëren over de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen van de heer Kochenov en de eventuele (schijn van) belangenverstrengeling hiervan met zijn werk als hoogleraar bij de RUG.

Daarnaast heeft één van de onderzoeksvragen een meer algemeen karakter, namelijk of de huidige procedure bij de RUG, voor het vragen/verlenen van toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden, voldoet.

Het College van Bestuur heeft voor het onderzoek een externe onafhankelijke onderzoeksleider aangesteld, mr. H.J. van Keulen. De onderzoeksleider is voor zijn werkzaamheden ondersteund door de Berenschot adviseurs Drs. R.C. van der Mark, mevrouw E.L. Starmans MSc LLM en mevrouw drs. I.R. Vunderink. De onderzoekers van Berenschot hebben de werkzaamheden verricht in opdracht van de onderzoeksleider. Gezamenlijk vormen de onderzoeksleider en de Berenschotonderzoekers de commissie.

1.2 Onderzoeksvragen

Als eerste activiteit heeft de commissie de onderzoeksvragen nader uitgewerkt. Doel van het onderzoek is om duidelijkheid te creëren over de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen van de heer Kochenov en de eventuele (schijn van) belangenverstrengeling hiervan met zijn werk als hoogleraar bij de RUG. De onderzoeksvragen inzake de heer Kochenov luiden als volgt:

5. Welke nevenwerkzaamheden heeft de heer Kochenov wanneer (gehad)? Zijn deze conform de (toen) geldende regelingen gemeld en openbaar gemaakt en is er toestemming voor gegeven? Welke bedragen heeft hij ontvangen dan wel welke andere (financiële) transacties hebben plaatsgevonden? Hoe zijn deze bedragen opgebouwd (bijvoorbeeld onkostenvergoeding, beloning voor de geleverde prestaties)? Zijn deze werkzaamheden in de tijd van de RUG of in eigen tijd verricht? Heeft hij voor de uitoefening van zijn

¹ De uitzendingen zijn beschikbaar via: https://www.npostart.nl/nieuwsuur/26-09-2019/VPWON_1303264 en https://www.npostart.nl/nieuwsuur/25-09-2019/VPWON_1303263

² Wat is de rol van deze Nederlandse hoogleraar bij omstreten paspoorthandel? 26 september 2019; Onderzoek naar Groningse hoogleraar vanwege paspoorthandel Malta, 27 september 2019; Onderzoek naar de paspoortprofessor, 27 september 2019; Onderwijsinspectie kijkt mee bij onderzoek naar Groningse paspoortprofessor, 24 oktober 2019; Staatssecretaris maakt zich zorgen om Maltese paspoorthandel, 5 november 2019; Kamer bezorgd over onderzoek naar 'paspoortprofessor' Kochenov, 22 november 2019.

nevenwerkzaamheden gebruik gemaakt van faciliteiten van de RUG? Heeft hij hierbij andere medewerkers van de RUG ingezet en hoe is dat verlopen?

6. Welke nevenbelangen heeft de heer Kochenov wanneer (gehad) en zo ja voldoen deze aan de geldende regelgeving?
7. Is er bij de uitoefening van de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen sprake geweest van (de schijn van) belangenverstrengeling? Is hij bijvoorbeeld eenduidig en consistent geweest in de presentatie naar buiten toe? Zijn er aanwijzingen dat de heer Kochenov bij de uitoefening van de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk waardoor hij de academische onafhankelijkheid en objectiviteit heeft geschaad?

Daarnaast is er nog een onderzoeksvraag over het universitaire kader en de uitvoering die daaraan in praktische zin is gegeven:

8. In hoeverre voldoen de huidige procedures bij de RUG voor het vragen/verlenen van toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden en nevenbelangen? Deze vraag spitst zich toe op:
 - a. de uitvoering van de procedures
 - b. de uitvoerbaarheid van de procedures
 - c. de duidelijkheid van de procedures
 - d. de toezicht en handhaving van de procedures
 - e. de inbedding van de procedures in de dagelijkse werkprocessen
 - f. de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden van betrokkenen bij de procedures.

1.3 Beschrijving normenkader

De commissie is gestart met het verzamelen en analyseren van de relevante regelgeving van de afgelopen jaren. Op basis hiervan is een normenkader opgesteld. Het normenkader is aan de opdrachtgever voorgelegd en akkoord bevonden. De in het normenkader beschreven regels sluiten aan op de onderzoeksvragen. De in het onderzoek geconstateerde feiten en omstandigheden zijn getoetst aan deze regels.³ De regels uit het normenkader zijn afkomstig uit de volgende documenten:

- Gedragscode Integriteit Rijksuniversiteit Groningen – 16 oktober 2017 tot heden.
- De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening – 2014 tot 1 oktober 2018.
- Regeling Nevenwerkzaamheden Rijksuniversiteit Groningen – 2009 tot 2017.
- Regeling Nevenbelangen Rijksuniversiteit Groningen – 2005 tot 2017.
- Sectorale regeling nevenwerkzaamheden – 27 november 2017 tot heden.
- Cao Nederlandse Universiteiten – 2017-2019.
- Cao Nederlandse Universiteiten – 2016-2017.
- Code Goed Bestuur 2017 universiteiten.
- Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek -1992 tot heden.
- Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit – 2018 tot heden.
- Regeling adjunct-hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen – 2010 tot 2017.
- Regeling vergoeding dienstreizen Rijksuniversiteit Groningen – 2012 tot heden.
- Regeling Resultaat & Ontwikkelingsgesprekken RUG – 2012 tot heden.

1.4 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek bestaat uit drie fases: 1. voorbereiding, 2. gegevensverzameling en 3. analyse, wederhoor en rapportage.

³ Zie bijlage 2 voor het normenkader.

Vorbereiding

Tijdens de eerste fase heeft de commissie documenten ontvangen van de RUG, zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen de onderzoeksleider en de onderzoekers en met de opdrachtgever over externe communicatie. Verder heeft er een kennismakingsgesprek plaatsgevonden tussen de externe onderzoeksleider en de opdrachtgever, de voorzitter van het College van Bestuur en is er een eerste overzicht gemaakt van de feiten en gebeurtenissen. Tevens is het normenkader opgesteld.

Gegevensverzameling

Gedurende de tweede fase heeft een documentenstudie⁴ plaatsgevonden. De commissie heeft hiervoor eerst een openbaar bronnenonderzoek uitgevoerd. Dit bronnenonderzoek heeft zich met name gefocust op de betrokken organisaties. Zo zijn bijvoorbeeld de registers van de Nederlandse, Zwitserse en Maltese kamers van koophandel geraadpleegd. Daarnaast zijn door de RUG diverse documenten overlegd. De documentenstudie vormde de basis voor de interviewvragenlijsten. Vervolgens is er door de commissie een interview afgenomen met de heer Kochenov in het bijzijn van zijn advocaat. Op basis van dit gesprek zijn er schriftelijke vervolgvragen aan de heer Kochenov gesteld. Deze vragen zijn schriftelijk door hem beantwoord en voorzien van tientallen bijlagen.

Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met het afdelingshoofd van de heer Kochenov, de decaan van de Faculteit Rechtsgeleerdheid, de portefeuillehouder Middelen van de Faculteit Rechtsgeleerdheid en een collega van de heer Kochenov met wie hij nauw heeft samengewerkt. Ook naar aanleiding van deze gesprekken zijn schriftelijke vervolgvragen gestuurd. Deze vervolgvragen zijn eveneens schriftelijk beantwoord. Al deze respondenten hebben relevante documenten en mailberichten nagestuurd.

Nadat deze gesprekken hebben plaatsgevonden, is er nog een tweede gesprek geweest met de heer Kochenov, eveneens in het bijzijn van zijn advocaat. Na afloop van dit gesprek is er een tweede en derde ronde vervolgvragen gesteld aan de heer Kochenov. Wederom zijn deze vragen door de heer Kochenov schriftelijk beantwoord en voorzien van diverse bijlagen.

Alvorens de gespreksverslagen vast te stellen, hebben de respondenten eventuele geconstateerde feitelijke onjuistheden in het verslag kunnen corrigeren. Alle gespreksverslagen zijn goedgekeurd door de geïnterviewden. De verslagen zijn vertrouwelijk en maken geen deel uit van het rapport en zijn of worden niet aan de opdrachtgever verstrekt.

De commissie heeft schriftelijke vragen gesteld aan de CEO van de Investment Migration Council, de CEO van het Individual Investor Programma Malta en de CEO van Henley & Partners. Allen hebben onze vragen uitgebreid schriftelijk beantwoord. Er is tevergeefs getracht in contact te komen met de rijksoverheid van Malta.

Analyse, wederhoor en rapportage

In de derde fase van het onderzoek is het overzicht van de feiten en gebeurtenissen compleet gemaakt.⁵ Dit overzicht vormt de basis voor de analyse. In de analyse zijn de feiten afgewogen tegen de regels zoals geformuleerd in het normenkader. Op een aantal specifieke juridische aspecten is de commissie van advies gediend door een ter zake kundig advocaat.

⁴ Zie bijlage 6 voor het overzicht van de bestudeerde documenten.

⁵ Zie bijlage 1 voor het totaal overzicht van de feiten en gebeurtenissen

Vervolgens zijn door de commissie conclusies getrokken. De voor hen relevante delen van het conceptrapport zijn ter wederhoor voorgelegd aan de geïnterviewde leden van het Faculteitsbestuur en aan de voormalig direct leidinggevende (afdelingshoofd) van de heer Kochenov. Daarna is het gehele conceptrapport inclusief bijlagen aan de heer Kochenov en zijn advocaat voorgelegd. De in het proces van wederhoor gemaakte opmerkingen zijn door de commissie beoordeeld en vervolgens op basis daarvan verwerkt. De commissie heeft de heer Kochenov aangeboden een naschrift op te stellen naar aanleiding van het definitieve rapport. Hij heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Het naschrift betreft een apart document en geeft niet de mening van de commissie weer. Op een aantal punten verschillen de commissie en de heer Kochenov van mening over de wijze waarop bepaalde feiten moeten worden gewaardeerd. Mede om dit verschil van mening inzichtelijk te maken is dit naschrift opgesteld en als aanhangsel opgenomen bij dit rapport.

1.5 Leeswijzer rapport

In hoofdstuk 2 en 3 worden een globaal overzicht gegeven van de feiten en gebeurtenissen.⁶ In hoofdstuk 4 worden de feiten en gebeurtenissen geanalyseerd en beoordeeld aan de hand van het normenkader. In hoofdstuk 5 staan de conclusies en wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvragen.

⁶ Zie bijlage 1 voor een volledig overzicht van de feiten en gebeurtenissen.

2. Academische loopbaan van de heer Kochenov

2.1 Beschrijving loopbaan en positie binnen faculteit

Per 1 januari 2003 treedt de heer Kochenov in dienst bij de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) als Ubbo Emmius Fellow. Hij is aangesteld om een promotieonderzoek uit te voeren. Tussen 2001 en 2002 behaalt de heer Kochenov een Master of Law (Comparative Constitutional Law) aan de Central European University in Boedapest.

In januari 2006 wordt de heer Kochenov universitair docent in EU Law aan de RUG en in mei 2007 promoveert hij. In 2010 krijgt hij een tenure track aangeboden van assistant professor (universitair docent), via associate professor (adjunct-hoogleraar) naar full professor (gewoon hoogleraar). De duur van het traject is zeven jaar. De tenure track kent een streng selectiebeleid, dat aan de RUG is gericht op het binnenhalen van zeer getalenteerde wetenschappers.

In november 2010 wordt de heer Kochenov universitair hoofddocent en in juni 2011 adjunct-hoogleraar EU Constitutional Law. In 2018 worden voorbereidingen getroffen voor zijn benoeming als gewoon hoogleraar, conform de afspraken gemaakt in het tenure track. Bij een voorgenomen benoeming tot hoogleraar worden zoals gebruikelijk zusterfaculteiten geraadpleegd. Uit de door de faculteit ontvangen reacties van andere universiteiten blijken geen bijzonderheden; de reacties zijn allen neutraal tot positief over het voornemen tot benoeming.⁷

De benoeming van de heer Kochenov tot hoogleraar Constitutional Law and Citizenship heeft in april 2019 – met terugwerkende kracht – plaatsgevonden per 1 februari 2019.

Het onderzoek binnen de Faculteit Rechtsgeleerdheid is georganiseerd binnen het Groningen Centre for Law and Governance (GCLG). Binnen het GCLG zijn zeven onderzoeksprogramma's. Het onderzoek van de heer Kochenov bevindt zich in het programma Protecting European Citizens and Market Participants (PECMP).

De faculteit is georganiseerd in zes vakgroepen. De vakgroep Bedrijfsrecht, Europees Recht en Belastingrecht (BEB) heeft binnen de vakgroep zes afdelingen. De heer Kochenov is werkzaam binnen de afdeling Europees en Economisch Recht.

In de periode tot en met april 2019 was het afdelingshoofd van de heer Kochenov, de voorzitter van de afdeling Europees en Economisch Recht van de vakgroep Bedrijfsrecht, Europees Recht en Belastingrecht, zijn leidinggevende. Vanaf de datum van het hoogleraarschap is de leidinggevende de decaan van de faculteit, evenals dat bij de andere hoogleraren het geval is.

⁷ De onderzoekscommissie heeft de brieven van zusterfaculteiten ingezien.

2.2 Invulling academische loopbaan

Bij de invulling van de loopbaan van een wetenschapper zijn de drie elementen onderwijs, onderzoek en valorisatie in samenhang van belang. De invulling van bestede tijd aan het onderwijs is vanwege het tenure track van de heer Kochenov beperkt gebleven tot circa 30%. Op de eigen website van de heer Kochenov⁸ staat een overzicht van zijn wetenschappelijk werk en andere functies die hij bekleedt of bedrijven en overheden die hij adviseert. Op de persoonlijke medewerkerspagina van ieder wetenschapper aan de RUG, zo ook die van de heer Kochenov, staan wetenschappelijke activiteiten vermeld en overige functies.⁹

Binnen de vakgroep, zo is de commissie aangegeven, wordt de heer Kochenov gezien als een kleurrijk, actief en succesvol wetenschapper, zeer reislustig en met een grote wetenschappelijke productie.

Het onderzoek van de heer Kochenov richt zich op het Europees burgerschap; bescherming van minderheden binnen de Europese Unie en het non-discriminatiebeginsel; het beleid van de Europese Unie op het gebied van externe relaties en uitbreiding; Europese wetgeving in de overzeese gebiedsdelen van de lidstaten; de rechtsstaat, democratie en grondslagen van de Europese rechtsorde.¹⁰

In de onderzoeksjaarverslagen van de faculteit van de afgelopen jaren staat de hoge wetenschappelijke productie van de heer Kochenov beschreven, zijn gastdocentschappen en functies als visiting professor en zijn andere werkzaamheden. Op zijn eigen website en op de medewerkerspagina van de RUG staan zijn verschillende functies vermeld. De heer Kochenov heeft aangegeven zeer te hechten aan deze transparantie. In zijn wetenschappelijke loopbaan heeft de heer Kochenov tien boeken gepubliceerd bij Cambridge University Press, Oxford University Press en Hart Publishing (Oxford). Daarnaast schreef hij artikelen en boekhoofdstukken voor relevante uitgaven in zijn veld. Hij won enkele studiebeurzen en vervulde gasthoogleraarschappen bij onder andere Princeton, New York University School of Law, Boston College Law School, Institute for European Global Studies in Basel, Osaka Graduate School of Law en andere plekken.

In de filosofie van de heer Kochenov, zoals aan de commissie aangegeven, zijn 'outreach'-activiteiten, ook wel valorisatie genoemd, een integraal onderdeel van de wetenschappelijke functie, zoals ook blijkt uit het functieprofiel. Deze activiteiten bepalen in de visie van de heer Kochenov in belangrijke mate de reputatie van de hoogleraar en de universiteit. In zijn visie is het geven van juridisch advies op basis van wetenschappelijke kennis onderdeel van zijn functie en hij vindt deze geen nevenwerkzaamheden. Het aanvragen van vakantiedagen voor outreach-activiteiten en het aan de universiteit betalen van voor dit werk ontvangen vergoedingen is in zijn visie niet aan de orde, zolang dit binnen de hoogleraarsopdracht blijft.

Als taken van de hoogleraar worden in het structuurrapport genoemd: het geven van onderwijs binnen het eigen cluster maar ook binnen andere clusters van de vakgroep; het zelfstandig en in samenwerking met andere onderzoekers verrichten van onderzoek op het thema van de leerstoel en in het kader van onderzoeksprogramma's binnen de vakgroep en de faculteit; het begeleiden van promovendi en het inspannen voor het verkrijgen van externe financiering voor onderzoeksprojecten. Daarnaast verricht de hoogleraar bestuurlijke en andere taken passend bij de functie.

⁸ www.kochenov.eu

⁹ <https://www.rug.nl/staff/d.kochenov/>

¹⁰ Structuurrapport hoogleraar European Constitutional Law and Citizenship

Als doel van de functie van hoogleraar¹¹ wordt genoemd:

- Het zorgdragen voor de ontwikkeling, samenhang en verzorging van toegewezen wetenschappelijke onderwijsonderdelen vanuit de leerstoel binnen het facultaire onderwijsprogramma, teneinde de leerdoelen behorende bij de eindtermen van de onderwijsonderdelen ten aanzien van kennis, inzichten, vaardigheden, competenties en attitudes bij studenten te realiseren.
- Het zorgdragen voor de acquisitie en uitvoering en valorisatie van wetenschappelijk onderzoek, binnen het onderzoeksprogramma van de capaciteitsgroep/het instituut, teneinde erkende wetenschappelijke kennis en inzichten (binnen de leerstoel) te ontwikkelen, toe te passen en tot waarde te brengen voor wetenschap, maatschappij en -waar mogelijk- overheid en bedrijfsleven.

In het functieprofiel zijn vervolgens veertien taken beschreven, waarvan de meeste betrekking hebben op onderwijs, onderzoek en bestuur en beheer. Eén van de taken heeft betrekking op valorisatie en luidt:

‘Representeren, alsmede stimuleren van het uitdragen van kennis en inzichten op het eigen kennisgebied naar wetenschap, maatschappij, overheid en bedrijfsleven.’ Het gewenste resultaat luidt: ‘Wetenschappelijke kennis die inzichtelijk, begrijpelijk en toepasbaar is voor een breed publiek, alsmede bijdragen aan de maatschappelijke functie en positie van de instelling’. Als het gaat om daarbij behorende activiteiten, is het volgende opgesomd:

- Initiëren en bevorderen van netwerken voor de disseminatie van kennis en inzichten.
- Initiëren van (inter)nationale samenwerkingsmogelijkheden met andere faculteiten, universiteiten en overige partners in de samenleving.
- Actief leveren van bijdragen aan actuele maatschappelijke discussies.
- Stimuleren en geven van lezingen.
- Stimuleren en geven van interviews voor verschillende media.

Ten aanzien van de functieprofielen universitair (hoofd)docent gelden vergelijkbare vereisten. Een van de taken luidt: ‘Het uitdragen van kennis van de capaciteitsgroep in verschillende media naar wetenschap, maatschappij en - waar mogelijk - overheid en bedrijfsleven.’ Het gewenste resultaat luidt: ‘Wetenschappelijke kennis die inzichtelijk, begrijpelijk en toepasbaar is voor een breed publiek, alsmede bijdragen aan de maatschappelijke functie en positie van de instelling.’ De activiteiten zijn dezelfde als hiervoor opgesomd bij hoogleraar.

¹¹ UFO Functieprofiel Hoogleraar

3. Werkzaamheden van de heer Kochenov voor derden

De heer Kochenov wordt vaak gevraagd als spreker, moderator, adviseur en panellid bij vele organisaties. Ook voert hij voor verschillende organisaties advieswerk uit. In dit hoofdstuk worden drie organisaties uitgelicht waarvoor de heer Kochenov bepaalde werkzaamheden heeft verricht en/of posities heeft bekleed. Deze organisaties zijn: de Maltese overheid en hieraan gelieerde organisaties, de Investment Migration Council en Henley & Partners. Vervolgens wordt er een niet-limitatieve opsomming gegeven van zijn overige activiteiten voor derden. Naast een beschrijving van de activiteiten van de heer Kochenov voor derden is in deze paragraaf ook beschreven in hoeverre hij daarvoor is betaald en op welke wijze. Tenslotte geven wij in dit hoofdstuk inzicht in het verloop van de contacten tussen de heer Kochenov, zijn leidinggevende en het faculteitsbestuur over zijn werkzaamheden voor derden. In bijlage 1 staan de details hierover opgenomen.

3.1 Activiteiten voor de Maltese overheid en gelieerde organisaties

3.1.1 Context van de activiteiten van de heer Kochenov voor de Maltese overheid

Identity Malta Agency is een agentschap van de Maltese overheid verantwoordelijk voor staatsburgerschap en opgericht in 2013. Deze organisatie met een eigen juridische entiteit biedt specialistische publieke diensten gerelateerd aan burgerschap, zoals identiteitskaarten, paspoorten, visa's, etc. Rond 2013 is de Maltese overheid bezig een programma tot stand te brengen dat de mogelijkheid biedt aan buitenlanders om Maltees staatsburger te worden in combinatie met een bijdrage aan een nationaal ontwikkelingsfonds. Aangezien Malta een lidstaat is van de Europese Unie worden deze personen niet alleen Maltees staatsburger, maar ook burger van de Europese Unie. Het programma is officieel genaamd Malta's Individual Investor Programme (hierna: IPP). In 2014 schrijft de Maltese overheid een tender uit voor het verdere ontwerp en de implementatie van dit programma. Deze tender is gewonnen door het bedrijf Henley & Partners. Sinds mei 2018 is het IPP beheerd door Malta Individual Investor Programme Agency (MIIPA). Dit agentschap is verantwoordelijk voor de verwerking van aanvragen, het uitvoeren van een due-diligenceproces en het doen van aanbevelingen aan de regering met betrekking tot het verlenen van staatsburgerschap of daaraan gerelateerde zaken.

De juridische context van deze ontwikkelingen is als volgt. De kwesties van naturalisatie en burgerschap zijn een eigen verantwoordelijkheid van de lidstaten van de EU. Elke staat heeft de vrijheid om zelf te bepalen hoe zijn nationaliteitsrecht eruit ziet, en daarmee wie zijn staatsburgers zijn. Er zijn op dit moment volgens de Europese Commissie in verschillende EU-landen waaronder Malta investeringsmigratie programma's. Er is tot nu toe nooit een rechtszaak tegen een investment migration programma door de Europese Commissie voor het Hof van Justitie gebracht, omdat de EU geen bevoegdheden heeft om de soevereiniteit van de lidstaten op het gebied van naturalisatierecht te beperken.

De activiteiten van de heer Kochenov voor de Maltese overheid en daaraan gelieerde organisaties vinden plaats in een politieke context die kritisch is op het gebruik door lidstaten van de ruimte die er juridisch voor hen is en poogt die te verkleinen. In januari 2014 heeft het Europees Parlement een resolutie aangenomen waarin de Europese Commissie wordt opgeroepen om de burgerschaps- en verblijfsregelingen in onder andere Malta te beoordelen in het licht van de Europese waarden en te toetsen aan de letter en de geest van de wetgeving en de praktijk van de EU.¹² Het Europees Parlement geeft in deze resolutie aan dat zij wil dat Malta en andere landen hun staatsburgerschap-voor-investeringen-regeling in lijn brengt met Europese waarden en bevestigt, tegelijkertijd, dat 'matters of residency and citizenship are the competence of the Member States and calls on the Member States, nevertheless, to be careful when exercising their competences in this area and to take possible side-effects into account'. In de jaren daarna staat dit onderwerp continu op de agenda tussen de Europese Commissie en de

¹² <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+P7-RC-2014-0015+0+DOC+XML+V0//EN>

lidstaten. Begin 2019 ook blijkt het Report on Investor Citizenship and Residence Schemes in the European Union. In dit rapport staat dat ten minste drie EU lidstaten waaronder Malta een regeling hebben 'waarbij investeerders de nationaliteit van dat land krijgen onder voorwaarden die minder streng zijn dan bij gewone naturalisatieregelingen'. De Commissie concludeert dat: *'Investor citizenship and residence schemes pose risks for the Member States and the Union as a whole, including in terms of security, money laundering, corruption, circumvention of EU rules and tax evasion. The Commission will monitor the steps taken by Member States to ensure transparency and good governance in the implementation of the schemes'*.

In de volgende subparagrafen staat beschreven welke activiteiten de heer Kochenov heeft uitgevoerd voor de Maltese overheid dan wel aan deze overheid gelieerde organisaties. Geen van deze activiteiten staan specifiek beschreven in de jaarverslagen 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 van de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de RUG. Wel wordt in de jaarverslagen aangegeven dat de heer Kochenov in het algemeen actief betrokken is *'in discussions resulting from the decisions by some EU Member States to sell citizenship in return for investment'*. Op de medewerkerspagina en de eigen website van de heer Kochenov staat dat hij de Maltese overheid heeft geadviseerd over burgerschapsrecht. In verschillende boeken die de heer Kochenov gepubliceerd heeft, verwijst hij naar zijn adviezen voor de Maltese overheid. Ook in zijn tenure-cv¹³ staan zijn activiteiten voor de Maltese overheid genoemd.

3.1.2 Opdracht 1 (2014)

De vraag van de Maltese overheid aan de heer Kochenov in 2014 had betrekking op het IPP dat eind 2013 is ontwikkeld. In dit kader kunnen buitenlandse personen die aan alle vereiste criteria voldoen het Maltese staatsburgerschap krijgen door een naturalisatie certificaat voor hen en hun families in ruil voor onder andere een bijdrage aan het nationale fonds voor economische en sociale ontwikkeling van Malta. Daarbij moet wel worden voldaan aan specifieke voorwaarden zoals het verkrijgen van een verblijfsvergunning en eigendom van een woning. De Maltese overheid vroeg de heer Kochenov om juridisch advies aangaande de eisen van Europees recht over het verkrijgen van een staatsburgerschap en het gevestigd zijn in een land. De heer Kochenov is enthousiast omdat dit hem een kijkje kan geven in de keuken van een EU-lidstaat over een onderwerp waar hij wetenschappelijke belangstelling voor heeft. Een uitnodiging om aan een overheid van een van de lidstaten juridische advies te geven op het gebied van EU-recht wordt door hem als bijzonder eervol gezien. Hij meldt dit mondeling direct bij zijn leidinggevende die hier positief op reageert. De heer Kochenov heeft in dit kader concreet de volgende werkzaamheden uitgevoerd voor de Maltese overheid:

- Het bijwonen van een bijeenkomst met de premier van Malta, enkele stafleden en andere internationale deskundigen op Malta.
- Het aansluitend samen met andere buitenlandse experts participeren in een delegatie van de Maltese overheid onder leiding van één van de betrokken ministers op een high-level-bijeenkomst in Brussel met experts van de Europese Unie.
- Het leveren van bijdragen op de hiervoor genoemde bijeenkomsten bijvoorbeeld door het beantwoorden van vragen.
- Het maken van een overzicht van juridische aspecten aangaande de verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten op het gebied van nationaliteitsrecht.
- Het becommentariëren vanuit het oogpunt van Europees recht van juridische (concept)documenten van de Maltese overheid in het kader van Individual Investor Programme.
- Het helpen opstellen van correspondentie tussen de Maltese overheid en de EU in het kader van de gesprekken tussen beiden over het Individual Investor Programme.

¹³ Zonder datum; de onderzoekscommissie gaat ervan uit dat het cv is gemaakt ten tijde van de procedure hoogleraarsbenoeming.

- Het voorbereiden van een overzichtsartikel over de relatie tussen het formeel gevestigd zijn in een land en de fysieke aanwezigheid in dat land vanuit het perspectief van de Europese wetgeving.

Blijkens een e-mail van de Maltese overheid wordt hem een dagtarief geboden (en door hem geaccepteerd) van € 1.500. Voor de detailwerkzaamheden wordt een dagtarief overeengekomen van € 2.560. Voor deze werkzaamheden heeft de heer Kochenov op briefpapier van de Rechtenfaculteit van de RUG een totaalbedrag gefactureerd van € 9.600. Dit bedrag is op verzoek van de heer Kochenov betaald aan de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht¹⁴. Daarnaast heeft de heer Kochenov voor zijn werkzaamheden een onkostenvergoeding ontvangen van in totaal € 1.131,97. Dit bedrag is uitbetaald aan zijn privérekening. In totaal waren met deze werkzaamheden vijf dagen gemoeid. Blijkens de vakantiedagenregistratie heeft de heer Kochenov ten tijde van deze werkzaamheden in 2014 geen vakantiedagen opgenomen. De heer Kochenov heeft verklaard de werkzaamheden in het weekend en in de nacht te hebben uitgevoerd.

3.1.3 Opdracht 2 (2017-2018)

In het najaar van 2017 wordt de heer Kochenov opnieuw benaderd, nu door Identity Malta Agency. Hem wordt gevraagd het onderzoeksrapport waarmee hij in 2014 was begonnen – naar de relatie tussen het formeel gevestigd zijn in een land en de fysieke aanwezigheid in dat land vanuit het perspectief van de Europese wetgeving en de wettelijke praktijk in alle EU-landen – verder te verdiepen. Het rapport stelt hij op samen met een post-doc van een Duits gerenommeerd instituut. Daarna neemt hij eind september deel aan het overleg met vertegenwoordigers van het IIP op Malta en aansluitend aan het overleg dat zij hebben in Brussel met vertegenwoordigers van de Europese Commissie. Ten slotte becommentarieert de heer Kochenov correspondentie tussen de Europese Commissie en de Maltese overheid.

Voor deze werkzaamheden heeft de heer Kochenov een totaalbedrag gefactureerd van € 19.500. Hiervan is € 3.500 overgemaakt naar de post-doc van het Duitse instituut die blijkens zijn nota een dagtarief hanteert van € 560. Voor het deelnemen aan en het voorbereiden van het overleg in Brussel rekent de heer Kochenov een dagtarief van € 3.600. De heer Kochenov vraagt dit dagtarief omdat dit hetzelfde tarief is dat de andere internationaal opererende adviseurs van Maltese overheid krijgen. Het bedrag is uitbetaald aan de privérekening van de heer Kochenov. Daarnaast heeft de heer Kochenov hiervoor een onkostenvergoeding ontvangen van in totaal € 2.475,46. Dit bedrag is eveneens uitbetaald aan zijn privérekening. Alle facturen zijn verstuurd vanuit zijn eenmanszaak www.kochenov.eu. Op 26 oktober 2016 heeft de heer Kochenov de eenmanszaak genaamd Kochenov.eu ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

In totaal waren met deze werkzaamheden twee dagen en vijftien uur gemoeid. De heer Kochenov heeft verklaard dat alleen de werkzaamheden op de twee dagen gedurende de werkweek zijn uitgevoerd. Blijkens de vakantiedagenregistratie heeft de heer Kochenov op 25 en 26 september geen vakantiedagen opgenomen. Wel zijn er twee vakantiedagen opgenomen op 25 en 26 oktober 2017. Aangezien de heer Kochenov bij de commissie heeft aangetoond op 25 en 26 oktober 2017 wel werkzaamheden te hebben verricht voor de RUG, lijken de vakantiedagen verkeerd te zijn geregistreerd, namelijk precies een maand te laat. Dit waren de enige twee vakantiedagen die de heer Kochenov in 2017 heeft opgenomen.

3.1.4 Opdracht 3 (2018-2019)

Half juni 2018 is er een overleg tussen de Europese Commissie en de Maltese overheid op het eiland. In dit kader wordt de heer Kochenov door de Identity Malta Agency uitgenodigd naar Malta te komen. De heer Kochenov heeft als deskundige in de Maltese delegatie deelgenomen aan een overleg tussen de Europese Commissie en de Maltese overheid op Malta en heeft tot januari 2019 diverse stukken van commentaar voorzien. Voor deze werkzaamheden heeft de heer Kochenov een totaalbedrag gefactureerd van € 9.000 (dagtarief € 3.600). Daarnaast

¹⁴ In paragraaf 3.2 wordt nader ingegaan op de stichting.

heeft de heer Kochenov hiervoor een onkostenvergoeding ontvangen van in totaal € 3.651,65. Beide bedragen zijn uitbetaald aan zijn privérekening. De facturen zijn verstuurd vanuit zijn eenmanszaak.

In totaal heeft de heer Kochenov 2,5 dagen gewerkt. Blijkens de vakantiedagenregistratie heeft de heer Kochenov ten tijde van deze werkzaamheden in juni 2018 geen vakantiedagen opgenomen. De heer Kochenov verklaart dat hij op 13 juni terugvloog vanaf een conferentie in Canada waar hij in opdracht van de RUG aanwezig was. Tijdens deze vlucht heeft hij gewerkt aan de opdracht voor de Maltese overheid. Op 14 januari duurde de bijeenkomst vier uur. De heer Kochenov verklaart dat hij daarna tot 02:00 am gewerkt heeft aan taken voor de RUG. Deze verklaring wordt ondersteund door verstuurd e-mails die door de heer Kochenov aan de commissie zijn overlegd.

3.1.5 Maltese minister-president

De heer Kochenov heeft verklaard de (voormalige) Maltese minister-president, Joseph Muscat, één keer in 2014 in het kader van zijn werkzaamheden voor de Maltese overheid te hebben ontmoet. Daarnaast is de heer Kochenov enkele keren bij conferenties van Henley & Partners¹⁵ aanwezig geweest waarbij de heer Muscat ook aanwezig was. Na de NOS-uitzending over Malta in september 2019 ontvangt de heer Kochenov op 2 oktober 2019 naar aanleiding van zijn verzoek een letter of support van de (inmiddels voormalige) Maltese minister-president. In deze brief staat dat de heer Kochenov een constructieve bijdrage heeft geleverd aan de Maltese overheid in de vorm van juridisch advies over Europees burgerschapsrecht in het kader van het vaststellen en implementeren van het IIP op Malta.

3.2 Activiteiten voor de Investment Migration Council

De formeel in Zwitserland gevestigde IMC (Investment Migration Council) is een vereniging (not-for-profit association) van de investment migration industry en heeft als doel om de interesses van de leden te waarborgen en investeringsmigratie te promoten. De IMC wil de kennis over en het begrip voor investeringsmigratie vergroten en een hoog niveau van professionaliteit aanmoedigen binnen de gemeenschap die zich met deze industrie bezighoudt. De IMC is een brancheorganisatie voor investeringsmigratie. Hun leden zijn bedrijven, wetenschappers, particulieren, internationale organisaties en overheden wereldwijd. De IMC organiseert voor de leden jaarlijks een tweedaags Investment Migration Forum.

De heer Kochenov is één van de oprichters van de IMC en was van 1 oktober 2014 tot 1 oktober 2019 voorzitter van de raad van bestuur. De raad van bestuur komt gemiddeld twee keer per jaar bijeen. Deze bijeenkomsten worden gecombineerd met andere conferenties. Deze raad van bestuur heeft zowel bestuurlijke als toezichthoudende taken. De heer Kochenov heeft verklaard dat zijn belangrijkste activiteit in het bestuur het vormgeven en uitvoeren van het academische programma van de IMC was. Voor alle uitvoerende werkzaamheden is een voltijds CEO aangesteld. Dit blijkt ook uit de bestudeerde documenten zoals de statuten

De heer Kochenov is van 3 maart 2015 tot 16 september 2019 één van de twee directeurs geweest van IMC Services Limited gevestigd op Malta. Blijkens door de commissie bestudeerde formele documenten bestaat IMC Service Limited alleen uit het secretariaat van de IMC en staat ten dienste van de IMC. De IMC heeft volledige eigenaarschap over IMC Service Limited. De CEO van IMC is de andere directeur van IMC Services Limited. Op basis van de bestudeerde documentatie blijkt dat de heer Kochenov de jaarverslagen en jaarrekeningen van 2016 en 2017 mede heeft ondertekend. Uit de statuten blijkt dat de leden van het bestuur geen enkele vergoeding ontvangen voor de werkzaamheden voor IMC of IMC Services Limited, behalve een onkostenvergoeding voor reis- en verblijf. De heer Kochenov heeft dit bevestigd. Op basis van de bestudeerde jaarverslagen en

¹⁵ Henley & Partners is een van oorsprong Zwitsers bedrijf gespecialiseerd in verblijfs- en burgerschapsdiensten voor overheden en particulieren in tientallen landen wereldwijd (zie paragraaf 3.3)

jaarrekeningen heeft de onderzoekscommissie niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov enige gelden zou hebben ontvangen.

Uit de gesprekken met de heer Kochenov en bestudeerde documentatie blijkt dat de functies van de heer Kochenov niet uitvoerend zijn, aangezien al het werk wordt verricht door de CEO die hiervoor op fulltime basis is aangesteld. De werkzaamheden van de heer Kochenov met betrekking tot IMC (en IMC Services Limited) lijken met name te zijn gericht op het organiseren van de jaarlijkse academische dag voorafgaand aan het jaarlijkse Investment Migration Forum en het coördineren van de academische working papers. Hij zit dit seminar voor samen met een, elk jaar andere, gerenommeerde onderzoeker. De IMC financiert deze academische dag en de totstandkoming van de peer reviewed working paper series volledig. Collega's van de RUG hebben frequent deelgenomen aan deze academische dagen. Voor deze activiteiten heeft de heer Kochenov geen vakantiedagen opgenomen. Uitsluitend de reis- en verblijfkosten van hem en ook alle andere sprekers worden vergoed.

In de onderzoeksjaarverslagen 2015, 2016, 2017 en 2018 van de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de RUG staat dat de heer Kochenov voorzitter en oprichter is van de IMC. De academische congressen van de IMC die de heer Kochenov co-organiseerde zijn ook in de Jaarverslagen genoemd als 'Research results' van de faculteit.

In de onderzoeksjaarverslagen 2016, 2017 en 2018 staat ook dat de heer Kochenov founding co-editor is van de Investment Migration Working Papers. Op de medewerkerspagina van de heer Kochenov staat dat hij voorzitter is van de IMC en dat hij co-oprichter en co-editor is van de Investment Migration Working Papers. Voor zijn activiteiten van de IMC heeft hij in augustus 2018 en februari 2019 het formulier nevenwerkzaamheden ingevuld dat tevens ondertekend is door zijn direct leidinggevende en is voorgelegd aan het faculteitsbestuur. Deze nevenwerkzaamheden zijn ook met het faculteitsbestuur besproken (zie verder paragraaf 3.4).

3.3 Activiteiten voor Henley & Partners en de Quality of Nationality Index

Henley & Partners is een van oorsprong Zwitsers commercieel bedrijf gespecialiseerd in verblijfs- en burgerschapsdiensten in tientallen landen wereldwijd zowel voor overheden als particulieren. Het bedrijf heeft ook een government advisory practice. Vanuit deze adviespraktijk is het bedrijf betrokken bij strategische advisering en het ontwerpen, opzetten en de uitvoering van verblijfs- en burgerschapsprogramma's voor verschillende overheden. Henley & Partners organiseert jaarlijks verschillende evenementen zoals het Henley & Partners Forum en de Global Residence and Global Citizenship and Residence Conference.

De heer Kochenov maakt vanaf 2015 tot 28 januari 2019 als lid deel uit van de raad van advies van Henley & Partners. Deze adviesraad is volgens de heer Kochenov en de huidige CEO van Henley & Partners, dr. Christian Kälin, een non-executive Board of Advisors. Volgens de heer Kochenov en de huidige CEO is de adviesraad gedurende het lidmaatschap van de heer Kochenov nooit formeel bijeengekomen. Ook heeft de heer Kochenov aangegeven Henley & Partners nooit te hebben geadviseerd vanuit zijn positie bij de adviesraad. Als gevolg hiervan heeft de heer Kochenov nooit tijd besteed aan deze functie. Daarnaast benoemen zij allebei dat de heer Kochenov nooit een formeel juridisch of zakelijke rol heeft gehad bij het bedrijf, noch intern of extern.

In november 2014 heeft de heer Kochenov betaalde werkzaamheden verricht voor een bedrijf verbonden aan Henley & Partners: Henley Estates Russia CIS LTD gevestigd op Malta en geregistreerd op de Maagdeneilanden. Volgens de heer Kochenov was dit een korte notitie in het Russisch over de rol van het EU-recht bij de bescherming van de status van EU-burgerschap verkregen door middel van investeringen gebaseerd op eerder werk van zijn hand op dit gebied die hij naar eigen zeggen in zijn vrije tijd heeft geschreven. Voor deze activiteiten heeft de heer Kochenov daarom geen vakantiedagen opgenomen. In totaal heeft de Stichting van de Bevordering Europees en Economisch Recht hiervoor € 2.112 ontvangen.

De heer Kochenov heeft samen met de CEO van Henley & Partners vanaf 2015 de Quality of Nationality Index (QNI) ontwikkeld die vanaf 2019 door Hart Publishing, Oxford is uitgegeven onder redactie van de heer Kochenov

en de heer Lindeboom, ook van de RUG. De QNI is een tool die inzichtelijk maakt wat de waarde is van elke nationaliteit ter wereld en draagt volgens de auteurs bij aan een beter begrip van burgerschap en de rechten van burgers in hedendaagse wereld. Dit project wordt door Henley & Partners gefinancierd. De dataset is openbaar en beschikbaar via Mendeley.¹⁶ Er bestaat ook een aparte website www.nationalityindex.org waarbij thans verwezen wordt naar de heer Kälín, de heer Kochenov en Henley & Partners. Als de bezoeker van de website zijn of haar nationaliteit wenst te verbeteren wordt doorverwezen naar Henley & Partners. Voor de publicatie met Hart Publishing was Ideos Publications gevestigd in Zurich de uitgever van de drie eerste edities van 2016 tot en met 2018 van de QNI. De CEO van Henley & Partners is eigenaar van Ideos Publications. De index wordt veel geciteerd in toonaangevende media zoals *The Economist* en *The Financial Times*. Recentelijk is de index ook in het Russisch vertaald. Spaanse en Chinese vertalingen zijn ook gepland. Dit is gefinancierd door Henley & Partners; de heer Kochenov heeft hieraan meegewerkt, maar heeft desgevraagd aangegeven hiervoor niet te zijn betaald. Dit is bevestigd door Henley & Partners.

De naam van de QNI is zowel volgens Henley & Partners als de heer Kochenov in 2019 veranderd van 'Henley & Partners – Kochenov QNI' naar 'Kälín – Kochenov QNI'. Volgens de heer Kochenov heeft hij zich hiervoor ingespannen mede naar aanleiding van een gesprek dat hij had met het Faculteitsbestuur over zijn (neven)werkzaamheden. Henley & Partners betaalt voor de productie van de QNI. Ook wordt het product via de uitgevers verkocht. Daarnaast stellen ze het elk jaar gratis toegankelijk voor honderden academici via bibliotheken wereldwijd. De ontwikkeling van de QNI heeft de heer Kochenov naar eigen zeggen maanden werk gekost. Voor hem is dit een van de meest interessante onderzoeksprojecten van de afgelopen jaren.

De heer Kochenov heeft verklaard nooit een vergoeding te hebben ontvangen voor zijn werk aan de QNI. De heer Kochenov heeft verklaard geen royalty's te ontvangen voor de QNI. Wel worden zijn onkosten door Henley & Partners vergoed wanneer hij naar een bijeenkomst georganiseerd door Henley & Partners gaat om de QNI te bespreken. Dit is door Henley & Partners aan de commissie bevestigd.

Een voormalig student-assistent van de heer Kochenov die bij hem niet meer werkzaam is en die later een mederedacteur van QNI in 2016 is geworden, is in de zomer van 2015 door de heer Kochenov gevraagd om administratief werk uit te voeren voor de ontwikkeling van de QNI en hiervoor data te verzamelen. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is deze persoon op zijn privérekening rechtstreeks betaald door Henley & Partners net zoals anderen die aan dit project hebben gewerkt. Nadat hij een mederedacteur werd zijn de betalingen gestopt.

De heer Kochenov heeft tijdens de Henley & Partners Fora in 2014, 2015, en de Global Residence and Citizenship Conferences in 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019 gesproken over de QNI. Op de medewerkerspagina van de heer Kochenov en ook op Kochenov.eu staat dat hij samen met Henley & Partners de QNI heeft ontwikkeld. Ook zijn lidmaatschap van de adviesraad stond vermeld.

3.4 Overige activiteiten voor derden

De heer Kochenov heeft de afgelopen jaren veel activiteiten uitgevoerd voor vele organisaties (universiteiten en semi-wetenschappelijke instituten, overheden, bedrijven)¹⁷. Een groot aantal van deze activiteiten is vermeld op de medewerkerspagina (MePa) van de heer Kochenov. Deze organisaties vergoeden soms de door hem gemaakte reis- en verblijfkosten. Daarnaast wordt hij door sommige organisaties ook betaald voor zijn werkzaamheden, soms op zijn privérekening soms laat de heer Kochenov de gelden overmaken op de rekening van de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht. De heer Kochenov heeft aan de commissie rekeningen overlegd die hij vanuit zijn eigen bedrijf heeft gestuurd voor lezingen naar European University Institute (2018) (€ 750) en

¹⁶ Kochenov, Dmitry; Lindeboom, Justin (2019), "Quality of Nationality Index", Mendeley Data, [v1https://doi.org/10.17632/53zr7cfyrs.1](https://doi.org/10.17632/53zr7cfyrs.1)

¹⁷ Zie bijlage 1 voor een niet limitatieve opsomming

Romanian Centre for European Policies (2018) (€ 500) en naar Frendo Advisory uit Malta (2017) voor advieswerkzaamheden (totaal € 2.260 waarvan € 500 is betaald aan een collega). Al deze gelden zijn betaald op zijn privérekening. De heer Kochenov heeft de vergoedingen voor zijn werkzaamheden zoals lezingen voor de Europese Raad (2016, € 1.200) en Clingendael (2017, € 350) ook laten uitbetalen op zijn privérekening. Zijn werkzaamheden voor Everaert Advocaten (2015, advieswerkzaamheden, € 600) en FCT Portugal (2019, lidmaatschap evaluatiepanel, € 5.800) heeft hij laten uitbetalen naar de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht. In 2015 had de heer Kochenov nog niet zijn eenmanszaak. Wat betreft FCT Portugal heeft de heer Kochenov verklaard voor deze route van de betaling te hebben gekozen omdat dit de gemakkelijkste weg is vanwege ingewikkelde regelingen van de Portugese autoriteiten richting visiterende hoogleraren.

Op 8 december 2016 is de heer Kochenov gespreksleider geweest op het launch event van het Malta Residence & Visa Programme te Moskou. Het doel van dit evenement was om de Maltese residence by investment programmes te presenteren aan het Russische publiek. De heer Kochenov verrichtte zijn werkzaamheden in opdracht van Discus Holding, een bekende leverancier van investment migration-diensten en gevestigd op Malta. Discus Holding heeft volgens de rekening van de heer Kochenov hiervoor € 4.000 betaald op zijn privérekening. Ook de reis- en verblijfkosten zijn betaald. De factuur is verstuurd vanuit zijn eenmanszaak. Uit de administratie blijkt dat de heer Kochenov hier één vakantiedag voor heeft opgenomen. De heer Kochenov heeft de commissie het Russischtalige programma overhandigd. Hieruit blijkt dat de heer Kochenov inderdaad de gespreksleider is geweest. In het programma staat geen enkele verwijzing dat heer Kochenov afkomstig is van de RUG. Op de website van Discus staat een Engelstalig programmaboekje. In dit boekje staat de heer Kochenov aangekondigd zowel als gespreksleider als ook spreker over het Individual Investor Programme in de context van Europese wetgeving. Er wordt aangegeven dat hij werkzaam is bij de RUG. In een kort cv staat dit ook beschreven, inclusief het logo van de RUG. De heer Kochenov heeft verklaard het Engelstalige programma niet te kennen en daar ook geen verantwoordelijkheid voor te hebben omdat hij niet de organisator was van de bijeenkomst.

Op basis van de door de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht overlegde stukken heeft de commissie vastgesteld dat de heer Kochenov verder geen gelden heeft laten overmaken naar de Stichting. De heer Kochenov is door de commissie gevraagd of hij naast de hiervoor genoemde werkzaamheden nog voor andere werkzaamheden voor derden buiten de eventuele reis- en verblijfkosten een vergoeding heeft gekregen op zijn privérekening. De heer Kochenov heeft aangegeven dat deze werkzaamheden geen nevenwerkzaamheden zijn en behoren tot zijn taak als wetenschapper en dat deze niet structureel maar eenmalig zijn. De faculteit heeft in zijn ogen geen beleid over betalingen in dit verband. Dit alles betekent volgens hem dat de door de commissie gestelde vragen niet relevant zijn in het kader van de onderzoeksopdracht. De commissie kan daardoor niet vaststellen of de heer Kochenov wel of niet betaald is op zijn privérekening.

3.5 Verloop contacten tussen de heer Kochenov, zijn leidinggevende en het Faculteitsbestuur over zijn (neven) werkzaamheden

Zoals beschreven in het vorige hoofdstuk legt de heer Kochenov als wetenschapper zijn focus op een hoge wetenschappelijke productie en ontplooit hij activiteiten die voortkomen uit zijn wetenschappelijk werk voor andere universiteiten en voor overheden, internationale instellingen en organisaties. De heer Kochenov wordt vanwege zijn toenemende bekendheid op zijn specifieke terrein gevraagd voor lezingen, het opstellen van papers en het geven van adviezen. De kennis die hij hieruit vergaart is weer input voor zijn wetenschappelijke werk en het onderwijs.

Voor zover het zou kunnen gaan over werkzaamheden die mogelijk als nevenwerkzaamheid zouden kunnen worden gekwalificeerd, is hierover tot augustus 2018 uitsluitend contact geweest tussen de heer Kochenov en het afdelingshoofd en niet met het Faculteitsbestuur. De visie van het afdelingshoofd is dat hij zijn mensen ruimte geeft en hen stimuleert te publiceren in toptijdschriften en topkwaliteit onderwijs te geven; deze benadering is naar zijn mening succesvol gebleken. De voorwaarden werden door het afdelingshoofd duidelijk uiteengezet: een

‘nevenwerkzaamheid’ moet structureel van aard zijn, niet een eenmalige activiteit en niet direct verband hebben met universitair werk. De heer Kochenov was de mening toegedaan dat het hanteren van deze voorwaarden tot gevolg had dat enige individuele uitnodiging, bedoeld om zijn professionele profiel op te bouwen, zoals advieswerk voor de Maltese regering of het geven van een lezing aan beoefenaars van immigratierecht in Rusland, betekende dat deze niet als nevenwerkzaamheid waren aan te merken. De heer Kochenov zegt deze uitleg te hebben opgevolgd en nooit te hebben gehoord van enig ander beleid van de faculteit waar het gaat om niet-structurele werkzaamheden. Daarom is er, zo heeft hij verklaard, inhoudelijk geen discussie over de werkzaamheden zelf en eventuele buitenlandse reizen die ermee gepaard gingen: volgens hem waren er simpelweg geen te bespreken ‘nevenwerkzaamheden’. Voor buitenlandse reizen is schriftelijke toestemming nodig van de leidinggevende. De commissie heeft geconstateerd dat voor zover de formulieren nog beschikbaar waren de leidinggevende van de heer Kochenov deze toestemming altijd heeft gegeven.

Het afdelingshoofd heeft jaarlijks het R&O gesprek met de heer Kochenov gevoerd; nevenwerkzaamheden zijn daarin zo geeft hij aan, niet apart aan de orde geweest. Wel is gesproken over het werk van de heer Kochenov op het gebied van Citizenship en nationality. Volgens de heer Kochenov is ook gesproken over de IMC-congressen en zijn advieswerk op Malta. Het formulier R&O gesprek wordt ingevuld door de medewerker. In het gesprek met het afdelingshoofd wordt diens visie/evaluatie gegeven. In de jaargesprekken tussen de heer Kochenov en zijn leidinggevende zijn de vakjes bij de onderwerpen: bespreken van de gedrags- en integriteitscode en de vraag of de medewerker bekend is met de code, aangekruist. Er zijn door de heer Kochenov geen passages aangeleverd over nevenwerkzaamheden en het afdelingshoofd zag geen specifieke aanleiding om hier opmerkingen over te maken. De door de commissie ingezie verslagen van R&O-gesprekken uit 2016 en 2017 bevatten geen passages over nevenwerkzaamheden.

Een deel van zijn verdiensten heeft heer Kochenov laten overmaken naar de Stichting voor Bevordering van Europees en Economisch Recht, na afstemming met zijn afdelingshoofd. Deze in 1982 opgerichte stichting heeft tot doel¹⁸:

- Het bevorderen van onderwijs en onderzoek op het terrein van de Europese Integratie en het nationaal en internationaal economisch recht;
- Het bevorderen van publicaties op het bovengenoemde gebied en zonodig het doen opmaken van vertalingen en revisies daarvan;
- Het bevorderen van het onderwijs en onderzoek op aangrenzende terreinen.

Het afdelingshoofd van de heer Kochenov heeft de commissie aangegeven dat deze stichting een onbezoldigde bijzondere leerstoel, met dezelfde titel als de stichting, in stand houdt, een prijsvraag uitschrijft voor studenten en af en toe deelname financiert aan conferenties indien er geen middelen voor zijn binnen de afdelingsbegroting.¹⁹

Eind 2015/begin 2016 heeft het Faculteitsbestuur aangegeven dat niet-verbonden stichtingen die het adres van de faculteit voerden, is gevraagd kritisch naar het doel van de stichting te kijken en niet meer het adres van de faculteit te gebruiken. Daarop is een adreswijziging doorgevoerd naar het privéadres van het afdelingshoofd, de stichting zelf is niet ontbonden en bestaat nog steeds. Vanaf december 2016 heeft de heer Kochenov bijna al zijn verdiensten niet meer naar de stichting laten overmaken maar naar zijn privérekening. Omdat hij geen facturen als privépersoon kon versturen heeft hij zijn eenmanszaak www.kochenov.eu opgericht.

Er is door de heer Kochenov tot 27 augustus 2018 door middel van het hiervoor bestemde formulier geen aanvraag gedaan om een nevenwerkzaamheid te mogen uitoefenen. De heer Kochenov heeft verklaard dat hij geen noodzaak zag een nevenwerkzaamheid te melden omdat alle activiteiten die hij uitvoerde en uitvoert, geen structurele functies zijn en/of onderdeel zijn van zijn wetenschappelijke en valorisatie werk. Daarom zijn al die

¹⁸ Citaat van een onderdeel uit de statuten, uitsluitend het citaat is aan de commissie aangereikt

¹⁹ De onderzoekscommissie beschikt niet over de statuten van de stichting

werkzaamheden voor derden door de heer Kochenov op de persoonlijke medewerkerspagina en eigen website geplaatst. Voorts zijn deze opgenomen in de Scientific Reports van de Faculteit Rechtsgeleerdheid in de jaren 2014 tot en met 2018.

De heer Kochenov heeft de commissie laten weten dat hij mondeling bij zijn leidinggevende kenbaar heeft gemaakt dat hij de hiervoor genoemde werkzaamheden uitoefent of uitoefende, op het moment dat deze zich voordeden of gingen voordoen. Het afdelingshoofd heeft dit in een gesprek met de commissie bevestigd. De procedures voor goedkeuring van nevenfuncties zijn door het afdelingshoofd uitgelegd aan de heer Kochenov: voor nevenfuncties was (en is) toestemming vereist van het Faculteitsbestuur. Zowel de heer Kochenov als hij beschouwden deelname aan en/of voorzitter zijn van conferenties als een normale activiteit van een wetenschapper. Incidenteel advies geven werd ook niet als een nevenfunctie beschouwd maar als een aspect van valorisatie ('outreach').

In augustus 2018 wordt het Faculteitsbestuur door het College van Bestuur geconfronteerd met tweets van Matthew Caruana Galizia, Maltees journalist. In zijn tweets refereert hij aan een hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen die betrokken zou zijn bij 'paspoorthandel in Malta'. De portefeuillehouder Middelen in het Faculteitsbestuur zendt op 18 augustus 2018 een e-mail naar de heer Kochenov waarin zij de volgende vragen stelt:

- Wat houden je activiteiten voor het IMC in en hoeveel uren zijn daar op jaarbasis mee gemoeid?
- Ontvang je voor die werkzaamheden een vergoeding van het IMC of van derden?
- Is het IMC een profit of een non-profitorganisatie? Heb je enig kapitaal- of winstbelang in het IMC?
- Heb je naast je werkzaamheden voor het IMC andere nevenwerkzaamheden, bijvoorbeeld voor Henley & Partners? Zo ja, ontvang je daarvoor een vergoeding?

In reactie op deze e-mail stuurt de heer Kochenov per mail op 27 augustus 2018 een nadere toelichting op de vragen. Op diezelfde dag stuurt hij het formulier aanvraag nevenwerkzaamheid met daarop een aanduiding 'geen bezwaar' ondertekend door zijn afdelingshoofd, aan het Faculteitsbestuur. De portefeuillehouder Middelen nodigt vervolgens de heer Kochenov uit voor een gesprek met haar en de decaan. Dit gesprek wordt gevoerd op 11 september 2018. In dit gesprek worden naar zeggen van het Faculteitsbestuur de nevenwerkzaamheden van de heer Kochenov door hem verder toegelicht: het voorzitterschap van de IMC, zijn werkzaamheden voor de IMC Working Papers, zijn lidmaatschap van de raad van advies van Henley en Partners, zijn werkzaamheden inzake de Quality of Nationality Index en adviseringswerkzaamheden, onder andere aan overheden. Er wordt niet besproken hoe de heer Kochenov met deze werkzaamheden zou moeten omgaan. Van dit gesprek is op 3 december 2018 door de decaan op basis van zijn aantekeningen tijdens het gesprek een verslag gemaakt²⁰, dat niet met de heer Kochenov is gedeeld.²¹ Naast dit verslag maakte de decaan tegelijkertijd een memo met voorstellen hoe om te gaan met de genoemde activiteiten. Dit memo is met de portefeuillehouder Middelen gedeeld maar niet met de heer Kochenov. Op een later moment, namelijk op 4 februari 2019 vond er een nader gesprek met de heer Kochenov plaats mede op basis van dit memo.

In het memo geeft de decaan aan dat hij van mening is dat de heer Kochenov zijn adviseurschap bij Henley & Partners dient te beëindigen en de betrokkenheid bij IMC dient terug te brengen van lidmaatschap bestuur naar raad van advies. Dit vanwege het politiek gevoelige terrein en mogelijk reputatierisico. Over de QNI, zo staat in het memo beschreven, is onduidelijkheid over de omvang van werkzaamheden en eventuele opbouw van financiële rechten; dit vraagt nadere bespreking met de heer Kochenov.

²⁰ Met als titel: Verslag gesprek Decaan/PhMiddelen/Kochenov over nevenactiviteiten

²¹ De onderzoekscommissie heeft het verslag en het memo ingezien.

Ten aanzien van advisering voor overheden lijkt een deel vergelijkbaar met derde geldstroomprojecten, dit vraagt in vervolg afstemming met het Faculteitsbestuur, zo schrijft de decaan. Rond overige activiteiten die door de heer Kochenov worden genoemd is, zo stelt het memo, afstemming vooraf met het Faculteitsbestuur noodzakelijk; over de vraag of het passend is dat de medewerker deze activiteiten verricht en over de vraag van de financiële afwikkeling. Desgevraagd heeft de heer Kochenov de commissie aangegeven dat hij nooit over dit standpunt is geïnformeerd.

In die tijd loopt ook de procedure voor de benoeming van de heer Kochenov als Hoogleraar 2. Dit is een gevolg van de afspraken gemaakt in de tenure track. Bij een hoogleraarsbenoeming behoort dat zusterfaculteiten worden gehoord over de voorgenomen benoeming. Er zijn negen reacties van zusterfaculteiten ontvangen, de reacties waren zonder uitzondering neutraal (geen bezwaar) tot positief over de voorgenomen benoeming. In april 2019, met terugwerkende kracht tot 1 februari 2019, wordt de heer Kochenov benoemd tot gewoon hoogleraar.

Op 4 februari vindt een gesprek plaats tussen de decaan, de portefeuillehouder Middelen en de heer Kochenov. In dit gesprek, dat niet is vastgelegd, worden - zo is verklaard door de decaan en de portefeuillehouder Middelen - de volgende zaken besproken:

- Advies: voorzitterschap van het IMC te beëindigen en alleen nog maar plaats te nemen als lid van de adviesraad; de heer Kochenov zou volgens de decaan daarover gaan nadenken.
- Ophouden met lidmaatschap van de raad van advies van Henley & Partners; de heer Kochenov gaf aan enkele dagen ervoor zijn adviseurschap voor Henley & Partners te hebben neergelegd. Deze raad is volgens hem en Henley & Partners zelf nog nooit bijeengekomen.²²

Begin september 2019 vraagt de decaan aan de heer Kochenov hoe het staat met IMC. De heer Kochenov geeft aan dat hij net een dag daarvoor een brief had gestuurd naar het IMC om zijn functie voorzitter van het bestuur neer te leggen. Formeel is hij in oktober 2019 afgetreden hetgeen in december 2019 administratief is doorgevoerd.

Na de zomer 2019 wordt de heer Kochenov door het programma Nieuwsuur benaderd voor een interview. De in de uitzending van Nieuwsuur van 26 en 27 september genoemde feiten over de heer Kochenov waren bij het Faculteitsbestuur bekend met uitzondering van het feit dat aan IMC een BV (IMC Services Limited) op Malta gekoppeld was en dat de heer Kochenov daarvan bestuurder zou zijn (geweest). In een e-mail van 20 september 2019 aan Nieuwsuur geeft de woordvoerder van de RUG aan dat het Faculteitsbestuur de heer Kochenov begin 2019 uitdrukkelijk heeft geadviseerd het voorzitterschap van de IMC neer te leggen omdat deze op gevoelig politiek terrein ligt. De woordvoerder van de universiteit heeft per e-mail van 24 september 2019 aan Nieuwsuur onder meer laten weten dat de conclusie van Nieuwsuur dat Kochenov niet voor al zijn nevenfuncties en -activiteiten vooraf toestemming heeft gevraagd onjuist is. Kochenov heeft destijds, zo meldt de woordvoerder, met zijn leidinggevende de nevenwerkzaamheden zoals op zijn medewerkerspagina zijn vermeld bij aanvang daarvan besproken.

Gezien het voornemen van het College van Bestuur een extern onderzoek te starten naar zijn nevenwerkzaamheden, heeft de decaan de heer Kochenov op 6 november 2019 per mail dringend geadviseerd niet naar het congres in Londen van Henley & Partners te gaan op 13 november 2019. De heer Kochenov heeft ervoor gekozen dit congres wel te bezoeken omdat het hem niet verboden was, hij de resultaten van de voorpublicatie van de nieuwe QNI wilde presenteren en de wetenschappelijke context en ontmoetingen met collega-hoogleraren voor hem relevant waren.

²² Dit is gebeurd op 28 januari 2019

Op 9 januari 2020 hebben de decaan en de portefeuillehouder Middelen een gesprek gevoerd met de heer Kochenov, naar aanleiding van het externe onderzoek. In dit gesprek geven zij aan afspraken met de heer Kochenov te willen maken vanwege reputatierisico's voor de RUG en voor de heer Kochenov zelf. De gemaakte afspraken zijn om gedurende de looptijd van het onderzoek: niet deel te nemen aan door Henley & Partners georganiseerde/gesteunde activiteiten, niet naar Malta te reizen of deel te nemen aan door Maltese instanties georganiseerde/gesteunde activiteiten en niet te spreken op congressen over investmentprogramma's. Een schriftelijke bevestiging van deze afspraken is op 16 januari 2020 aan de heer Kochenov gezonden.

Vertrouwelijk

4. Analyse en beoordeling

4.1 Inleiding

Eén van de doelen van het onderzoek is om duidelijkheid te creëren over de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen van de heer Kochenov en de eventuele (schijn) van belangenverstrengeling hiervan met zijn werk als hoogleraar bij de RUG.

In de verdiepende onderzoeksvragen is de commissie gevraagd inzicht te bieden in de nevenwerkzaamheden, welke procedures zijn doorlopen bij het verkrijgen van toestemming hiervoor, welke bedragen de heer Kochenov heeft ontvangen dan wel andere financiële transacties en hoe deze bedragen zijn opgebouwd, of deze werkzaamheden in de tijd van de RUG zijn verricht en of hij andere medewerkers van de RUG heeft ingezet.

In deze analyse wordt eerst ingegaan op de algemene context van nevenwerkzaamheden binnen de universiteit. Vervolgens wordt er achtereenvolgens dieper ingegaan op de definitie van nevenwerkzaamheden, de bij de RUG geldende procedures over nevenwerkzaamheden en de inkomsten uit (neven)werkzaamheden. Voor deze drie onderwerpen geldt dat de relevante regelgeving als startpunt wordt genomen voor de analyse. Hierna worden de feiten, gebeurtenissen en meningen van betrokkenen geanalyseerd. Tenslotte presenteert de commissie per onderwerp haar bevindingen.

4.2 De context van nevenwerkzaamheden binnen de universiteit

Binnen (Nederlandse) universiteiten is het gebruikelijk dat wetenschappelijk medewerkers naast hun werkzaamheden voor onderwijs en onderzoek, tijd besteden aan de derde kerntaak, valorisatie. Onder valorisatie wordt verstaan het benutten van kennis voor maatschappelijke doeleinden, zoals het delen van kennis met een breed publiek in de media of samenwerking met de overheid en voor economische doeleinden, zoals het opzetten van startups en het verkrijgen van patenten. Bij de universiteit kunnen wetenschappelijke medewerkers, mede als gevolg van valorisatieactiviteiten, nevenwerkzaamheden aangaan.

Omdat er bij valorisatieactiviteiten sprake kan zijn van activiteiten die als nevenwerkzaamheid kunnen worden gekwalificeerd of omdat er financiële gevolgen kunnen zijn, hebben universiteiten regelingen voor nevenwerkzaamheden. Voor de werkgever is het in algemene zin van belang een oordeel te kunnen geven over wat een medewerker buiten werktijd doet, omdat dit de werkgever zou kunnen schaden. Bij universiteiten is er vaak een extra belang om schade aan de goede naam van de instelling te voorkomen bijvoorbeeld op het gebied van de academische onafhankelijkheid. Daarnaast is er vanuit de politiek gevraagd om openheid te geven omtrent nevenwerkzaamheden van hoogleraren. Zo zijn hoogleraren, maar ook andere wetenschappers, verplicht hun cv, publicaties en nevenwerkzaamheden te plaatsen op een medewerkerspagina van de universiteit waarbij zij in dienst zijn. Daarom zijn er ook procedures die aangeven dat eventuele nevenwerkzaamheden van tevoren moeten worden gemeld, zodat de leidinggevenden hiervoor toestemming kunnen geven.

4.3 Welke werkzaamheden zijn nevenwerkzaamheden?

4.3.1 De relevante regelgeving

In de bijlage is de regelgeving opgenomen rond nevenwerkzaamheden die in het kader van het onderzoek aan de orde is. Wat betreft de definitie van nevenwerkzaamheden zijn de volgende regelingen relevant:

- Van 2009 tot eind 2017 had de RUG een Regeling nevenwerkzaamheden. De definitie luidde: *'Nevenwerkzaamheden zijn alle betaalde en onbetaalde werkzaamheden die een werknemer verricht binnen en buiten de overeengekomen werktijden bij de RUG en die niet behoren tot de universitaire functie'.*

- Bij nevenwerkzaamheden gaat het in de Gedragscode integriteit van de RUG (vanaf oktober 2017) 'om alle werkzaamheden en activiteiten die een werknemer van de universiteit buiten de opgedragen taak bij de universiteit verricht. Niet van belang is de vraag of een beloning wordt ontvangen voor de nevenwerkzaamheden dan wel of de nevenwerkzaamheden binnen of buiten werktijd worden verricht. (.) Nevenwerkzaamheden die buiten werktijd worden verricht, waarvoor geen financiële beloning in welke vorm dan ook wordt ontvangen en die een goede functieervulling niet in de weg staan, hoeven niet te worden gemeld. Duidelijk moet zijn dat zij het belang van de RUG op geen enkele manier schaden'.
- Tenslotte is de Sectorale regeling nevenwerkzaamheden (vanaf november 2017) relevant waarbij de volgende definitie gehanteerd wordt. *'Nevenwerkzaamheden: alle werkzaamheden en activiteiten die een betrokkene buiten de functie en/of de opgedragen taak bij de universiteit verricht, ongeacht*
 - a. de omvang van het dienstverband bij de universiteit*
 - b. de omvang van de nevenwerkzaamheden*
 - c. of betrokkene een beloning ontvangt voor de nevenwerkzaamheden*
 - d. of de werkzaamheden buiten of binnen werktijd worden verricht'.*

Volgens de toelichting op de regeling zijn de deelname aan een wetenschappelijke commissie of overlegorgaan en redactiewerk en reviews van artikelen in de meeste gevallen geen nevenwerkzaamheid maar behoren zij tot de universitaire functie.

Uitgezonderd van het melden zijn nevenwerkzaamheden:

- die geen enkele relatie hebben met de werkzaamheden, en waarbij evident is dat zij het belang van de universiteit op geen enkele wijze kunnen schaden én
- die een goede en volledige functieervulling niet in het gedrang kunnen brengen én
- die buiten werktijd worden verricht én
- waarvoor geen beloning in welke vorm dan ook wordt ontvangen.

Volgens de toelichting op de regeling valt hierbij te denken aan het bestuurslidmaatschap van een amateursportvereniging of een schoolbestuur.

4.3.2 Nadere analyse en discussie

In hoofdstuk 3 en bijlage 1 heeft de commissie zo veel mogelijk de werkzaamheden in beeld gebracht die de heer Kochenov grofweg vanaf 2013 heeft verricht voor derden.

Op basis van gevoerde gesprekken en bestudeerde documentatie stelt de commissie vast dat tijdens de aanvang van werkzaamheden de heer Kochenov, zijn direct leidinggevende (afdelingshoofd) en het Faculteitsbestuur niet eenduidig zijn in hun interpretatie van de regelgeving op het punt van wat nu nevenwerkzaamheden zijn. Bij de werkzaamheden van de heer Kochenov waarover in dit verband wordt gesproken, gaat het onder meer om adviezen uitbrengen en wetsteksten uitleggen, commentaar leveren op documenten en brieven, papers schrijven, gesprekken voeren met derden, lezingen houden en dergelijke. De heer Kochenov is van mening dat al deze werkzaamheden onderdeel uitmaken van zijn werk als wetenschapper in dienst van de RUG en zijn reputatie als wetenschapper ten goede komen. Zijn afdelingshoofd geeft aan dat er sprake is van nevenwerkzaamheden als het om een structureel verband gaat; eenmalige adviezen zijn geen nevenwerkzaamheden. Lezingen geven zijn in zijn ogen bijvoorbeeld geen nevenwerkzaamheden omdat het normale wetenschappelijke activiteiten zijn van het wetenschappelijk personeel. Ook in de ogen van de heer Kochenov was er bij zijn werkzaamheden voor derden geen structureel verband en daarmee waren het ook geen nevenwerkzaamheden, nog los van de inhoud van de werkzaamheden waarover het gaat.

Het Faculteitsbestuur kijkt hier anders naar. In hun ogen wordt er geen onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele werkzaamheden om te bepalen of iets een nevenwerkzaamheid is. Wel kan dit onderscheid relevant zijn bij het besluit wel of geen nevenwerkzaamheid toe te staan.

Een ander belangrijk criterium of een activiteit een nevenwerkzaamheid is, betreft de vraag of de activiteit *binnen of buiten de universitaire functie* (tot 2017) of *opgedragen taak* (sinds 2017) valt. Volgens de heer Kochenov vallen al zijn werkzaamheden binnen de universitaire functie of opgedragen taak. Volgens het Faculteitsbestuur is dit bij de werkzaamheden van de heer Kochenov voor bijvoorbeeld Malta niet het geval, al heeft het faculteitsbestuur hier de heer Kochenov nooit van op de hoogte gesteld. Zijn werkzaamheden hebben volgens het Faculteitsbestuur wel een relatie met zijn wetenschappelijke expertise, maar het betreft hier advieswerkzaamheden op basis van een opdracht waarvoor een geldelijke vergoeding is verstrekt.

4.3.3 Bevindingen commissie

De commissie vindt dat in de communicatie tussen de heer Kochenov en zijn direct leidinggevende ten onrechte het criterium structureel verband of geen structureel verband is gehanteerd om te bepalen of activiteiten voor derden nevenwerkzaamheden zijn. In de toenmalige en huidige regelgeving is hier geen grond voor. Door het gebruiken van dit criterium hebben beiden elkaar op het verkeerde been gezet en feitelijk een verkeerd criterium gehanteerd.

Het enige criterium dat tot 2017 gold was of de werkzaamheden *wel of niet binnen de universitaire functie* hoorden. De commissie heeft de verschillende functiebeschrijvingen bestudeerd die in de loopbaan van de heer Kochenov aan de orde zijn. In die beschrijvingen worden vele resultaatsgebieden beschreven. De functiebeschrijvingen zijn breed geformuleerd. De commissie stelt vast dat wat betreft de definitie van nevenwerkzaamheden voor adjunct-hoogleraren geen andere regels gelden dan voor hoogleraren. In de functiebeschrijvingen is aandacht gegeven aan de taak 'valorisatie', of zoals de heer Kochenov aangeeft, 'outreach'. Daarin wordt geen melding gemaakt van werkzaamheden voor derden, maar over het *naar de samenleving brengen van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek*.

Vanaf 2017 geldt het criterium '*opgedragen taak*' dat houvast moet bieden welke werkzaamheden nevenwerkzaamheden zijn. De hooglerarsfunctie kent een functieprofiel en een meer specifiek structuurrapport met een leeropdracht. In beide documenten wordt beperkt aandacht besteed aan valorisatie; werkzaamheden voor derden komen daarin niet aan de orde. De commissie stelt op basis van de regelingen vast dat voor het bepalen of activiteiten nevenwerkzaamheden zijn, een eventuele betaling of de vraag of de werkzaamheden in de tijd van de RUG binnen of buiten werktijd worden uitgevoerd, geen criteria zijn.

Omdat de criteria of iets nu wel of geen nevenwerkzaamheid is niet heel scherp zijn uitgewerkt, is het belangrijk dat tijdig (dus voordat de werkzaamheden worden opgepakt) het gesprek wordt gevoerd om te bepalen of er sprake zou zijn van een nevenwerkzaamheid. Daar is deze procedure immers voor bedoeld.

Om tot een beoordeling te kunnen komen welke werkzaamheden als nevenwerkzaamheid zouden kunnen worden gekenschetst, heeft de commissie in hoofdstuk 3 en bijlage 1 zo duidelijk mogelijk de werkzaamheden in beeld gebracht die de heer Kochenov grofweg vanaf 2013 heeft verricht voor derden. Vervolgens heeft de commissie op basis van de regelgeving en via de in dit onderzoek verkregen schriftelijke gegevens en gegevens uit interviews, een beoordeling gemaakt van de werkzaamheden van de heer Kochenov die niet of wel zouden kunnen worden gekwalificeerd als nevenwerkzaamheid.

In de ogen van de commissie passen het geven van lezingen aan vakgenoten of voor een breder publiek binnen de term valorisatie en zijn dus geen nevenwerkzaamheden. Volgens de commissie zou dit ook kunnen gelden voor de werkzaamheden van de heer Kochenov voor het academische programma van IMC, zijn werkzaamheden in het kader van de QNI, zijn lezingen op conferenties van Henley & Partners en zijn lezingen aan The European Institute en Romanian Centre for European Policies en het Clingendael Instituut.

Van andere in hoofdstuk 3 en bijlage 1 gepresenteerde werkzaamheden voor derden vindt de commissie dat dit wel nevenwerkzaamheden zijn, omdat het hier gaat om inhoudelijke werkzaamheden die niet per definitie puur

wetenschappelijk zijn, om advieswerkzaamheden voor een derde partij en die werkzaamheden die in de aard der zaak niet behoren tot een functie als wetenschapper, zoals bestuurlijk werk, zitting nemen in adviescommissies of tegen betaling werkzaamheden uitvoeren. Het gaat hierbij om de meeste werkzaamheden voor Malta²³, het voorzitterschap van IMC inclusief zijn bestuursfunctie bij IMC Services Limited, het lidmaatschap van de adviesraad van Henley & Partners²⁴, de werkzaamheden voor Henley Estates Russia CIS LTD, de werkzaamheden voor Everaert Advocaten en voor Frendo Advisory. Het optreden als moderator in Moskou voor de lancering van het Maltese programma past volgens de commissie ook in deze categorie.

Een regeling voor het bepalen van wat precies nevenwerkzaamheden zijn, kan nooit uitputtend zijn. Veel hangt dus af van allereerst een zorgvuldig proces om uiteindelijk door het bevoegde gezag (lees: faculteitsbestuur) een oordeel te kunnen geven of sprake is van een nevenwerkzaamheid. Voorts is van belang dat er een gemeenschappelijk gedeelde consensus ontstaat, bijvoorbeeld door met voorbeelden te werken of in interne overleggen en R&O gesprekken daarover af stemmen.

Van iemand van het niveau van de heer Kochenov (hoogleraar in het recht) en positie kan volgens de commissie verwacht worden dat hij activiteiten die nevenwerkzaamheden zouden kunnen zijn, bespreekt met zijn leidinggevende en instemming vraagt aan het Faculteitsbestuur. Daarom is het ook van belang dat betrokkenen (medewerker, afdelingshoofd en Faculteitsbestuur) met elkaar een zorgvuldig goed proces doorlopen om tot een oordeel te komen of een activiteit een nevenwerkzaamheid is en wat te doen. Het melden van mogelijke nevenwerkzaamheden aan het Faculteitsbestuur biedt de gelegenheid om de afweging over wat nu wel of geen nevenwerkzaamheid is, goed te kunnen maken. Hiervoor zijn in de regelgeving enkele procesafspraken vastgelegd. De commissie constateert dat dit niet gebeurd is (zie volgende paragraaf).

4.4 Procedures bij de RUG over nevenwerkzaamheden

Een van de onderzoeksvragen betreft de procedures bij de RUG inzake nevenwerkzaamheden en nevenbelangen en in hoeverre aan deze procedures is voldaan. Specifiek heeft de commissie gekeken naar:

- de duidelijkheid van de procedures voor degenen die aanvragen indienen of deze moeten beoordelen
- de verdeling van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de verschillende actoren
- de uitvoering en uitvoerbaarheid van de procedures inclusief de toezicht en handhaving
- de inbedding van de procedures in de dagelijkse werkprocessen. Het onderzoek richt zich op de nevenwerkzaamheden en nevenbelangen van de heer Kochenov voor de periode 2014 tot heden. In deze periode zijn er aanzienlijke veranderingen geweest in procedures inzake nevenwerkzaamheden:
 - Sinds oktober 2017 heeft de RUG een Gedragscode Integriteit.
 - Van 2009 tot eind 2017 had de RUG een specifieke Regeling nevenwerkzaamheden.
 - Vanaf november 2017 geldt bij de RUG de Sectorale regeling nevenwerkzaamheden inclusief enkele aanvullingen van de RUG zelf.

Het oordeel over de werking van deze procedures dient te worden afgezet tegen de dan geldende procedures.

4.4.1 De relevante regelgeving

In het hiernavolgende komt aan de orde welke processtappen een werknemer van de RUG en zijn/haar leidinggevend(en) moeten doorlopen als er sprake is van nevenwerkzaamheden.

- In de Regeling nevenwerkzaamheden van de RUG (2009 – 2017) staat samengevat het volgende:

²³ Het onderzoeksrapport dat hij voor Malta met een post doc heeft geschreven naar de relatie tussen het formeel gevestigd zijn in een land en de fysieke aanwezigheid in dat land vanuit het perspectief van de Europese wetgeving en de wettelijke praktijk in alle EU-landen vormt hierop een uitzondering

²⁴ Of de adviesraad nooit bijeen is gekomen doet hier niets aan af.

- *'De medewerker is verplicht vooraf nevenwerkzaamheden te melden, in zoverre er een relatie is of ontstaat met de werkzaamheden bij de RUG, bij de leidinggevende door middel van het aanvraagformulier nevenwerkzaamheden.*
 - *De leidinggevende toetst de melding op het aspect van de huidige en toekomstige goede en onafhankelijke uitoefening van de universitaire werkzaamheden en de eventuele bezoldiging.*
 - *De leidinggevende adviseert de decaan over de toestemming tot het uitvoeren van de nevenwerkzaamheden door medewerker.*
 - *Het bevoegd gezag beoordeelt de melding aan de hand van de volgende criteria:*
 - o *concurrentie met de activiteiten van de instelling.*
 - o *verenigbaarheid met het aanzien van de universiteit.*
 - o *strijdigheid met specifieke afspraken met een instantie waar de RUG een samenwerkingscontract heeft.*
 - o *strijdigheid met de wetenschappelijke en zakelijke belangen van de RUG.*
 - *In de gedragscode integriteit van de RUG (vanaf oktober 2017) staat het volgende:*
 - *Medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor het melden van nevenwerkzaamheden.*
 - *In ieder geval bij het jaarlijkse R&O-gesprek wordt het al dan niet verrichten van nevenwerkzaamheden besproken. Vervolgens worden hierover afspraken gemaakt en vastgelegd.*
 - *Nevenwerkzaamheden moeten door de werknemer worden gepubliceerd op de medewerkerspagina.*
 - *Voor nevenwerkzaamheden die onverenigbaar zijn met de functie bij de RUG wordt geen toestemming verleend'.*
 - *In de Sectorale regeling nevenwerkzaamheden (vanaf november 2017) is waar relevant voor dit onderzoek kort samengevat het volgende opgenomen, waarbij de specifieke vereisten bij de RUG zijn meegenomen. 'De medewerker is verplicht alle nevenwerkzaamheden schriftelijk te melden voorafgaand aan aanvaarding van nieuwe nevenwerkzaamheden. Bij de melding moet in ieder geval worden opgegeven wat de aard van de te verrichten nevenwerkzaamheden zijn, de instantie waarvoor nevenwerkzaamheden worden verricht, het tijdsbeslag en of er neveninkomsten (ontvangen beloning in ruil voor gedane werkzaamheden) ontvangen worden. De nevenwerkzaamheden mogen slechts worden verricht met toestemming van de werkgever. Het bevoegd gezag neemt een besluit over de door betrokkene gemelde nevenwerkzaamheden. In de situatie van de heer Kochenov in alle functies is dit het Faculteitsbestuur. De direct leidinggevende van de medewerker geeft op het aanvraagformulier aan akkoord te gaan, pas dan neemt het Faculteitsbestuur de aanvraag in behandeling. Het Faculteitsbestuur geeft toestemming, al dan niet onder voorwaarden, of weigert toestemming. In de regel wordt toestemming voor de nevenwerkzaamheid verleend, tenzij het werkzaamheden betreft:*
 - *die de wetenschappelijke, organisatorische en/of zakelijke belangen van de universiteit schaden of*
 - *die een goede en volledige uitoefening van de functie aan de universiteit belemmeren of*
 - *die strijdig zijn met het aanzien van de instelling of*
 - *waarbij (de schijn van) belangenverstrengeling met universiteitswerkzaamheden aanwezig is.*
- Voorwaarden die aan het verlenen van toestemming kunnen worden verbonden zijn onder meer:*
- *verrekening van de neveninkomsten of een gedeelte daarvan*
 - *vermindering van de omvang van het dienstverband*
 - *verrekening van vakantie-uren*
 - *de periode waarvoor de toestemming geldt*
 - *een aan de universiteit te betalen vergoeding, indien bij het verrichten van nevenwerkzaamheden met toestemming op enigerlei wijze gebruik wordt gemaakt van faciliteiten of capaciteit van de universiteit'.*

4.4.2 Nadere analyse en discussie

Het College van Bestuur heeft op 11 februari 2019 schriftelijk bevestigd aan alle medewerkers van de RUG wat de al enige tijd bestaande procedures zijn bij nevenwerkzaamheden: *'In principe moeten alle nevenwerkzaamheden (activiteiten buiten de opgedragen taak) schriftelijk worden gemeld, behalve als het gaat om werkzaamheden die*

geen enkele relatie hebben met de werkzaamheden bij de universiteit en waarvan het duidelijk is dat deze werkzaamheden het belang van de RUG niet zullen schaden. U kunt hierbij denken aan werkzaamheden voor schoolbesturen, muziek- of sportclubs en andere hobby verenigingen. Nevenwerkzaamheden moeten altijd worden gemeld als er neveninkomsten uit worden genoten. In geval van twijfel overlegt u met uw leidinggevende (in ieder geval in het jaarlijkse R&O gesprek)'.

De heer Kochenov is van mening dat zijn werkzaamheden voor bijvoorbeeld Malta en IMC geen nevenwerkzaamheden zijn en zag hierdoor geen aanleiding hier melding van te doen. Tevens geeft hij aan altijd transparant te zijn geweest over al zijn werkzaamheden bijvoorbeeld op zijn eigen website en zijn persoonlijke pagina (MePa). De commissie heeft geconstateerd dat dit het geval is geweest. De heer Kochenov heeft uiteindelijk twee keer melding gemaakt van dezelfde nevenfunctie bij het Faculteitsbestuur (Chairman of the IMC-Board), de eerste keer in augustus 2018 en de tweede keer begin 2019. Het was een functie die hij sinds 2014 vervulde.

De leidinggevende van de heer Kochenov (het afdelingshoofd) geeft aan dat de kern van het beoordelingsproces over nevenwerkzaamheden is dat de medewerker een eerste visie vormt over de verenigbaarheid van een nevenwerkzaamheid met de hoofdtak en dat het Faculteitsbestuur er een oordeel over velt. Eventuele afspraken worden tussen medewerker en het Faculteitsbestuur gemaakt. Het afdelingshoofd speelt hier naar eigen zeggen geen rol in en wordt hier ook niet over geïnformeerd. Nadat de leidinggevende het formulier van melding van een nevenwerkzaamheid heeft ondertekend, speelt hij geen verdere rol in het goedkeuringsproces, geeft hij aan, en wordt hij ook niet geïnformeerd over de afspraken die wel of niet zijn gemaakt.

Het afdelingshoofd en de heer Kochenov geven aan dat eventuele nevenwerkzaamheden niet specifiek aan de orde zijn geweest in de jaarlijkse R&O-gesprekken omdat ze van mening waren dat er geen nevenwerkzaamheden waren, maar er werd wel gesproken over zijn werk op het gebied van staatsburgerschap en nationaliteit tijdens de bespreking van zijn onderzoek en onderwijsactiviteiten. Het R&O-verslag is hoofdzakelijk gericht op eventuele concrete afspraken, en is geen letterlijke weergave van een gesprek, zo geeft het afdelingshoofd aan. In de ogen van het afdelingshoofd was specifieke vermelding van nevenwerkzaamheden niet nodig omdat volgens hem wellicht de eventuele afspraken met het Faculteitsbestuur al waren gemaakt, de heer Kochenov dit punt niet aan de orde had gesteld en er geen signalen waren van problemen met nevenwerkzaamheden. Verder zegt het afdelingshoofd dat het voor hem als direct leidinggevende onmogelijk is afspraken over nevenwerkzaamheden te monitoren en te handhaven als het Faculteitsbestuur hem nooit vertelt welke afspraken zijn gemaakt of dat toestemming is geweigerd.

In de ogen van het Faculteitsbestuur is het proces helder. Het is de verantwoordelijkheid van de medewerker een aanvraag voor nevenwerkzaamheden in te dienen bij het Faculteitsbestuur met daarbij een verklaring van geen bezwaar van de direct leidinggevende. Het Faculteitsbestuur geeft dan al dan niet toestemming al dan niet onder specifieke voorwaarden. Het Faculteitsbestuur heeft verklaard in principe een zeer brede definitie te hanteren van nevenwerkzaamheden.

Zoals gezegd heeft de heer Kochenov twee keer melding gemaakt van dezelfde nevenfunctie bij het Faculteitsbestuur (Chairman of the IMC-Board). Hij vulde naar eigen zeggen dit formulier in omdat hij zich in augustus 2018 realiseerde dat het Faculteitsbestuur een andere definitie hanteerde van wat nevenwerkzaamheden zijn dan zijn leidinggevende, het afdelingshoofd. Het proces is als volgt verlopen. De commissie heeft vastgesteld dat de heer Kochenov en het afdelingshoofd het formulier hebben ondertekend. De heer Kochenov heeft verklaard dat hij nooit een door het Faculteitsbestuur ondertekend exemplaar retour heeft ontvangen en dacht dat het in orde was omdat hij in de loop van de tijd geen bericht ontving. Het Faculteitsbestuur heeft aangegeven het formulier niet ondertekend te hebben omdat er nog vragen waren. Deze vragen zijn een half jaar later in het gesprek van begin februari 2019 aan de heer Kochenov gesteld. Bij navraag door de commissie heeft het Faculteitsbestuur aangegeven dat het formulier ook is zoekgeraakt en dat de heer Kochenov daarom begin 2019

is gevraagd een nieuw formulier in te vullen en te overhandigen. Ook dit nieuwe formulier is niet door het Faculteitsbestuur ondertekend.

In een gesprek tussen de heer Kochenov en het Faculteitsbestuur begin september 2018 komen verschillende andere werkzaamheden van de heer Kochenov voor derden ter sprake. Het valt de commissie op dat het Faculteitsbestuur pas enkele maanden na dit gesprek het verslag van het gesprek uitwerkt en dan ook voorstellen formuleert hoe met deze activiteiten om te gaan. De commissie heeft begrepen dat het verslag nooit met de heer Kochenov is gedeeld. Pas begin februari 2019 is er een gesprek tussen de heer Kochenov en het Faculteitsbestuur en worden de voorstellen van het Faculteitsbestuur besproken. In dit gesprek, waarvan geen verslag is gemaakt, zijn volgens het Faculteitsbestuur afspraken gemaakt over het beëindigen dan wel aanpassen van zijn activiteiten voor IMC en Henley & Partners. Van de laatste geeft de heer Kochenov aan daar gevolg aan te geven door zijn lidmaatschap voor de adviesraad te beëindigen²⁵. De adviesraad was volgens hem nooit bijeengekomen. Ook is de QNI besproken. Volgens de heer Kochenov is afgesproken dat hij gaat proberen de naam van de QNI te veranderen van Henley & Partners Kochenov Index naar Kālin - Kochenov Index. Dr Christian Kālin is de CEO van Henley & Partners. Dit gebeurt ook. Wat hij met IMC gaat doen houdt hij in beraad. Volgens de heer Kochenov heeft hij hiervoor geen deadline meegekregen. Uiteindelijk beëindigt hij in september 2019 zijn officiële functies voor IMC. Ten aanzien van Malta verzoekt het Faculteitsbestuur zijn advieswerkzaamheden te limiteren, mede gezien de publicitaire gevolgen. Nadien heeft de heer Kochenov geen advieswerkzaamheden meer verricht voor Malta. Wat betreft FR overige activiteiten wordt afgesproken deze in elk geval te bespreken met het Faculteitsbestuur.

Gezien het feit dat het externe onderzoek naar de nevenwerkzaamheden van de heer Kochenov zou starten, raadt het Faculteitsbestuur in november 2019 de heer Kochenov per mail ten eerste af om naar de conferentie in Londen te gaan van Henley & Partners. De heer Kochenov heeft toch besloten om te gaan, om de nieuwe QNI te presenteren omdat het hem niet verboden was, hij de resultaten van de voorpublicatie van de nieuwe QNI wilde presenteren en de wetenschappelijke context en ontmoetingen met collega-hoogleraren voor hem relevant waren.

Begin januari 2020 als het onderhavige onderzoek al ruim een maand loopt, is er wederom een gesprek tussen het Faculteitsbestuur en de heer Kochenov en wordt afgesproken dat hij gedurende het onderzoek niet meer zal deelnemen aan bijeenkomsten van Henley & Partners, niet meer zal spreken over investmentprogramma's en geen activiteiten zal uitvoeren voor Malta. De heer Kochenov stemt hiermee in. Deze afspraken worden per mail vastgelegd. De decaan heeft verklaard dat hij de heer Kochenov heeft gevraagd of het denkbaar zou zijn dat hij in de toekomst stopt met het werk voor de QNI. De heer Kochenov is niet daarop ingegaan omdat volgens hem de decaan niet zijn wetenschappelijke programma bepaalt, zeker niet om politieke redenen. De heer Kochenov heeft daarop geen antwoord gegeven, aldus de decaan. De heer Kochenov heeft verklaard dat het niet de bevoegdheid is van de decaan om de onderzoeksagenda van hoogleraren te beïnvloeden en zeker zonder verdere argumentatie. De heer Kochenov heeft verklaard toen aangegeven te hebben dat hij niet overweegt om te stoppen met de QNI.

²⁵ Feitelijk had hij deze al voor het gesprek beëindigd.

4.4.3 Bevindingen commissie

De commissie stelt het volgende vast. De heer Kochenov heeft tot augustus 2018 geen enkele melding gedaan van nevenwerkzaamheden. Naar zijn oordeel en die van zijn afdelingshoofd was daar geen reden voor omdat er in hun ogen geen nevenwerkzaamheden waren; de heer Kochenov geeft aan dat deze interpretatie niet alleen bij zijn leidinggevende en hemzelf leefde, maar in de hele faculteit. De commissie constateert voorts dat zowel de heer Kochenov als zijn leidinggevende op geen enkel moment hebben ingeschat dat de werkzaamheden waar het hier om ging wel eens nevenwerkzaamheden zouden kunnen zijn, en dat deze minstens een gesprek met het Faculteitsbestuur waard zouden zijn geweest. De heer Kochenov en het afdelingshoofd hebben daarmee zelf de afweging gemaakt of activiteiten wel of geen nevenwerkzaamheden zijn, die in de regelgeving is voorbehouden aan het Faculteitsbestuur.

In augustus 2018 wordt het Faculteitsbestuur geattendeerd op eventuele nevenwerkzaamheden van de heer Kochenov omdat hen het eerder genoemde twitterbericht bereikt over de heer Kochenov en zijn werkzaamheden op Malta. Intussen loopt de benoemingsprocedure van de heer Kochenov tot hoogleraar. Vanaf dat moment ontstaat er een gesprek tussen het Faculteitsbestuur en de heer Kochenov over de - in de ogen van het Faculteitsbestuur zijnde - nevenwerkzaamheden van de heer Kochenov voor IMC, Henley & Partners en overige advieswerkzaamheden. Voor de heer Kochenov wordt op dat moment duidelijk dat een deel van zijn werkzaamheden voor derden door het Faculteitsbestuur als nevenwerkzaamheid gekwalificeerd wordt. Hij vult het formulier nevenwerkzaamheden in voor zijn werk bij het IMC. Zijn leidinggevende ondertekent het formulier, maar het Faculteitsbestuur niet omdat er nog vragen leven die pas een half jaar later worden gesteld aan de heer Kochenov. Het niet ondertekenen door het Faculteitsbestuur betekent volgens de commissie dat strikt formeel gesproken geen toestemming is verleend voor de werkzaamheden van de heer Kochenov voor het IMC.

In de ogen van de commissie hebben de heer Kochenov, zijn voormalige afdelingshoofd en het Faculteitsbestuur in het proces aangaande nevenwerkzaamheden allen steken laten vallen:

- De heer Kochenov heeft volgens de regelingen een eigen verantwoordelijkheid voor het melden van nevenwerkzaamheden dan wel op zijn minst bij twijfel dit zelf ter sprake te brengen bij zijn leidinggevende en/of Faculteitsbestuur. Dit heeft hij niet gedaan. Dit is in zijn ogen niet gebeurd omdat hij vindt dat het geen nevenwerkzaamheden zijn. Uiteindelijk heeft hij uitsluitend zijn nevenwerkzaamheden van IMC gemeld. Dit deed hij niet voordat hij startte met zijn werkzaamheden, maar vier jaar later. De heer Kochenov is overigens in het algemeen wel transparant geweest en heeft zijn activiteiten wél vermeld op zijn eigen website en op zijn MePa.
- Het afdelingshoofd van de heer Kochenov was op de hoogte van de activiteiten van de heer Kochenov. Het afdelingshoofd heeft de heer Kochenov hier niet op aangesproken of dit in de jaarlijkse R&O-gesprekken ter sprake gebracht. Volgens hem zijn niet-structurele outreach activiteiten geen nevenwerkzaamheden. Voor deze uitleg is in de regelingen geen grondslag te vinden.
- Het Faculteitsbestuur komt uiteindelijk wel in actie, maar is aanvankelijk terughoudend met eventuele verdere stappen en slordig in de uitvoering. Dit blijkt onder meer uit het volgende. Het Faculteitsbestuur heeft toen er een formulier ondertekend moest worden, deze niet ondertekend en de heer Kochenov en zijn leidinggevende hier niet over geïnformeerd. Vragen die er leefden zijn pas een half jaar later besproken met de heer Kochenov. Het ingevulde formulier is kwijtgeraakt. Een verslag wordt drie maanden na een gesprek uitgewerkt, maar niet gedeeld met de heer Kochenov. Van het belangrijke gesprek op 4 februari 2019 worden de afspraken helemaal niet vastgelegd. Als de heer Kochenov tegen dringend advies van de decaan in november 2019 toch naar Londen gaat, wordt hier niet direct op teruggekomen. Harde afspraken worden pas begin 2020 gemaakt als het onderhavige onderzoek al enige tijd loopt.

In de ogen van de commissie had het Faculteitsbestuur bijvoorbeeld direct na de uitzending van Nieuwsuur nadere afspraken met de heer Kochenov kunnen maken. Het Faculteitsbestuur heeft echter aangegeven geen

grond te hebben om aan de wetenschappelijke integriteit of onafhankelijkheid van de heer Kochenov te twijfelen. Ook na de uitzending van Nieuwsuur in september 2019 heeft het Faculteitsbestuur terughoudendheid betracht. De rechtspositie van de heer Kochenov brengt dat ook met zich mee; hij is door de RUG niet op non-actief geplaatst na de uitzending van Nieuwsuur. Een mogelijk verdergaand ingrijpen had het Faculteitsbestuur, het (ook juridische, arbeidsrechtelijke) verwijt op kunnen leveren dat het Faculteitsbestuur de academische vrijheid van de heer Kochenov ten onrechte inperkte en hem schade berokkende.

De commissie vindt het in het algemeen onlogisch dat het afdelingshoofd als direct leidinggevende geen rol heeft of heeft genomen bij het monitoren en handhaven van nevenwerkzaamheden van zijn medewerkers omdat het Faculteitsbestuur hem niet over de nevenwerkzaamheden zou hebben geïnformeerd. Overigens zegt de regelgeving hier niets over. De verschillende rollen moeten goed worden onderscheiden: de leidinggevende is vanuit de algemene rol als leidinggevende de eerstverantwoordelijke voor het toezicht op het melden van eventuele nevenwerkzaamheden en dient de medewerker aan te sporen de aan te gane nevenwerkzaamheid voor te leggen aan het Faculteitsbestuur. De leidinggevende zou ook moeten nagaan of dit inderdaad is gebeurd en of zich gaandeweg het proces van aanvragen en uitvoering situaties voordoen die om aandacht vragen. Het Faculteitsbestuur geeft een oordeel over de voorgelegde vraag en maakt eventueel afspraken over toestemming, betaling en tijd waarin de functie wordt uitgeoefend. Het Faculteitsbestuur heeft daarnaast de verantwoordelijkheid toe te zien op een goede uitvoering van de totale regeling binnen de faculteit en zou zich daar van moeten vergewissen. De commissie vindt de rol van het afdelingshoofd onvoldoende uitgewerkt in de regelgeving en in de feitelijke afspraken. Zodra bij hoogleraarschap de decaan leidinggevende wordt, vervalt de tussenschakel van het afdelingshoofd en is er meer eenduidigheid van verantwoordelijkheden.

4.5 Inkomsten uit (neven)werkzaamheden

4.5.1 Relevante regelgeving

In dit kader is de volgende regelgeving relevant:

- In de specifieke Regeling nevenwerkzaamheden van de RUG (2009 – 2017) staat over inkomsten uit nevenwerkzaamheden dat inkomsten binnen werktijd aan de RUG toekomen; buiten werktijd komen de inkomsten toe aan betrokkene.
- In de gedragscode integriteit van de RUG (vanaf oktober 2017) wordt wat betreft de aanvaarding van vergoedingen en beloningen verwezen naar de cao van de Nederlandse universiteiten waarbij verwezen wordt naar artikel 1.15.²⁶ In dit artikel staat dat het de werknemer in zijn functie verboden is vergoedingen en beloningen van derden te verzoeken en/of aan te nemen tenzij de werkgever hiermee instemt.
- In de Sectorale regeling nevenwerkzaamheden (vanaf november 2017) worden neveninkomsten als volgt gedefinieerd: 'door de betrokkene ontvangen beloning in ruil voor de gedane nevenwerkzaamheden'. Het ontvangen van neveninkomsten dient te worden gemeld.

In de toelichting op sectorale regeling wordt gemeld dat het primaire belang van het melden het in kaart brengen van (mogelijke) belangenverstrengeling is. (Neven)inkomsten kunnen volgens de toelichting op de sectorale regeling in drie categorieën worden onderverdeeld. Afhankelijk tot welke categorie de inkomsten behoren, komen ze ten goede van de werkgever, de betrokkene of kunnen ze verdeeld worden tussen beiden: a. Inkomsten die niet samenhangen met de functie bij de universiteit komen toe aan de betrokkene. b. Inkomsten die direct samenhangen met de functie bij de universiteit, en die binnen werktijd bij de universiteit worden verricht, komen toe aan de universiteit. c. Inkomsten die indirect voortvloeien uit de functie bij de universiteit kunnen na overleg met de betrokkene ter bepaling van de werkgever geheel of gedeeltelijk worden toegevoegd aan het budget van

²⁶ Dit artikel staat al sinds 2011 in de diverse cao's.

de afdeling of aan de betrokkene toekomen. In de voorwaarden voor het verlenen van toestemming van de nevenwerkzaamheden wordt dit nader ingevuld.

4.5.2 Nadere analyse en discussie

In hoofdstuk 3 en bijlage 1 wordt gedetailleerd inzicht gegeven in de bedragen en transacties. Hieruit blijkt dat sommige activiteiten betaald zijn door derden en andere niet. De commissie heeft vastgesteld dat er de volgende routes zijn van betaling:

- De heer Kochenov stuurt een rekening op briefpapier van de Rechtenfaculteit van de RUG en vraagt de bedragen over te maken naar de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht. De Stichting ontvangt tussen 2014 en 2019 ruim € 18.000 aan de volgende honoraria (niet reis- en verblijfkosten): voor de eerste opdracht voor Malta (2014, € 9.600), voor de werkzaamheden voor Everaert advocaten (2015, € 600), voor FCT Portugal (2019), honorarium van € 5.800) en voor de werkzaamheden voor Henley Estates Russia CIS LTD (2014, € 2.112).
- De Kochenov stuurt een rekening vanuit zijn eenmanszaak Kochenov.eu en vraagt het geld over te maken naar zijn eigen bankrekening. Op 26 oktober 2016 heeft de heer Kochenov de eenmanszaak genaamd Kochenov.eu ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De heer Kochenov is eigenaar van zijn eenmanszaak. De heer Kochenov ontvangt tussen 2016 en 2019 voor ruim € 36.000 aan de volgende honoraria (niet reis- en verblijfkosten): de overige opdrachten van Malta (2017 – 2019, totaal € 28.500²⁷ waarvan € 3.500 is verstrekt aan derden), lezingen voor The European University Florence en Romanian Centre for European Policies (tezamen € 1.250, 2018), de werkzaamheden voor Frendo Advisory (€ 2.260 waarvan € 500 is verstrekt aan derden, 2017) en de Launch Event in Moskou (€ 4.000, 2016).
- De heer Kochenov krijgt een vergoeding aangeboden voor zijn werkzaamheden en hij laat deze gelden overmaken naar zijn privérekening. Voorbeelden zijn lezingen voor het Clingendael Instituut (€ 350, 2017) en de Europese Raad (€ 1.200, 2016).

Op basis van de door de Stichting overlegde stukken heeft de commissie vastgesteld dat de heer Kochenov verder geen gelden heeft laten overmaken naar de Stichting. De heer Kochenov heeft de commissie verklaard dat hij alle rekeningen voor derden vanuit zijn eenmanszaak heeft overlegd.

De heer Kochenov is door de commissie gevraagd of hij naast de hiervoor genoemde werkzaamheden nog voor andere werkzaamheden voor derden buiten de eventuele reis- en verblijfkosten een vergoeding heeft gekregen op zijn privérekening. De heer Kochenov heeft aangegeven dat deze werkzaamheden geen nevenwerkzaamheden zijn en behoren tot zijn taak als wetenschapper en dat deze niet structureel maar eenmalig zijn. De faculteit heeft in zijn ogen geen beleid over betalingen in dit verband. Dit alles betekent volgens hem dat de door de commissie gestelde vragen niet relevant zijn in het kader van de onderzoeksopdracht. De commissie kan daardoor niet vaststellen of de heer Kochenov verder wel of niet betaald is op zijn privérekening.

Wat betreft de eerste betalingen van Malta was het volgens het afdelingshoofd het idee van de heer Kochenov om de gelden te laten uitbetalen aan de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht waarvan het afdelingshoofd de enige bestuurder is en de enige persoon die toegang heeft tot de rekening. Verder geeft het afdelingshoofd aan daarna niet betrokken te zijn geweest bij enige afspraken over betalingen. Hij heeft verklaard niet op de hoogte te zijn geweest van de eenmanszaak van de heer Kochenov en betalingen op zijn privérekening. Het afdelingshoofd heeft verklaard dat hij geen enkele betrokkenheid heeft bij afspraken tussen Faculteitsbestuur en de medewerker over het al dan niet binnen werktijd verrichten van eventuele nevenwerkzaamheden in relatie tot de betaling daarvan. Wel was het in zijn ogen de praktijk dat een medewerker bij eenmalige advieswerkzaamheden vakantie-uren zou schrijven. Het afdelingshoofd zegt hier niet met de heer Kochenov over

²⁷ Het gaat hierbij om € 18.600 in 2017, € 6.300 in 2018 en € 3.600 in 2019

te hebben gesproken en heeft er ook geen toezicht op gehouden of de heer Kochenov dit ook daadwerkelijk deed. Het afdelingshoofd heeft aangegeven dit niet te hebben kunnen doen omdat het Faculteitsbestuur hem niet heeft geïnformeerd over eventuele gemaakte afspraken met de heer Kochenov. Sinds de heer Kochenov adjunct-hoogleraar werd, heeft het afdelingshoofd geen aanvragen meer ontvangen over vakantie-uren, omdat hij in de veronderstelling was dat vakantie-uren evenals dit bij hoogleraren het geval is, werden geregeld via het secretariaat van de decaan.

Het Faculteitsbestuur was niet op de hoogte van betalingen voor de werkzaamheden van de heer Kochenov aan de Stichting dan wel zijn privérekening. De procedure is volgens het Faculteitsbestuur dat bij eventuele inkomsten de medewerker een afspraak maakt met het Faculteitsbestuur of vergoedingen aan de faculteit toevallen of niet. Neveninkomsten uit nevenwerkzaamheden dienen altijd te worden gemeld. Het Faculteitsbestuur hanteert de lijn dat een medewerker de vergoeding als privépersoon mag houden als hij of zij als gastspreker op een congres of wetenschappelijke activiteit, een vergoeding krijgt bovenop zijn of haar reis en verblijfkosten, hoewel dat volgens het Faculteitsbestuur vrijwel nooit voorkomt. Van belang is hierbij volgens het Faculteitsbestuur dat de medewerker in eigen tijd optreedt (avond en weekend) dan wel overdag hiervoor vakantiedagen opneemt.

De heer Kochenov heeft verklaard dat hij bijna alle werkzaamheden voor derden heeft uitgevoerd in zijn eigen tijd (weekend en avond). Belangrijke kanttekening van hem hierbij is dat hij altijd werkt, geen verschil maakt tussen weekenden en andere dagen in de week, altijd veel minder vakantiedagen heeft opgenomen dan waar hij recht op had en dat RUG niet opgenomen vakantiedagen niet uitbetaalt. De commissie heeft het overzicht van verlofdagen ingezien en kan bevestigen dat de heer Kochenov weinig vakantiedagen opneemt, bijvoorbeeld 0 dagen in 2014 en 2015 en 3 dagen in 2016. De commissie stelt vast dat de heer Kochenov een enkele keer vakantiedagen heeft opgenomen om werkzaamheden te verrichten voor derden.

De heer Kochenov heeft aangegeven niet bekend te zijn met regels dat gelden ontvangen voor activiteiten voor derden aan de faculteit toekomen en niet privé ontvangen en gehouden mogen worden. In zijn ogen was het of naar een privérekening of naar de stichting. Zijn leidinggevende verklaart dat hij hem erop attendeerde dat ook een derde bestemming mogelijk was: de inkomsten aan de faculteit te laten betalen, ten gunste van de centercode van de vakgroep. Dit is volgens de leidinggevende in 2014 vermeld tijdens het eerste overleg van de leidinggevende met de heer Kochenov over mogelijke nevenwerkzaamheden. De heer Kochenov herkent dit niet en verklaart dat dit ook niet gebruikelijk is in de Nederlandse universitaire wereld. Omdat de heer Kochenov in 2016 had begrepen dat gelden niet meer naar de Stichting mochten gaan, zijn de gelden gegaan naar zijn privérekening. Tevens heeft hij hiervoor een eenmanszaak opgericht.

4.5.3 Bevindingen commissie

In de cao Nederlandse universiteiten van de afgelopen jaren staat dat het de werknemer in zijn functie verboden is vergoedingen en beloningen van derden te verzoeken en/of aan te nemen tenzij de werkgever hiermee instemt. De commissie vindt de Regeling nevenwerkzaamheden van de RUG (2009 – 2017) niet helemaal in lijn met de cao. In de regeling staat dat de inkomsten voor nevenwerkzaamheden binnen werktijd aan de RUG toekomen; buiten werktijd komen de inkomsten toe aan betrokkene. Het Faculteitsbestuur en het afdelingshoofd leggen deze regeling zo uit dat er vrije dagen opgenomen dienen te worden voor het uitvoeren van nevenwerkzaamheden. De commissie stelt vast dat de heer Kochenov dit enkele keren heeft gedaan.

Het Faculteitsbestuur verklaart daarnaast dat voor aanvang van de nevenwerkzaamheden afspraken gemaakt worden over het toevallen van eventuele inkomsten aan de faculteit of niet, waarbij de afweging wordt gemaakt over de omvang van de inzet, de duur van de werkzaamheden, de hoogte van het bedrag en de verrekening van verlofuren. De commissie stelt vast dat dit niet is gebeurd.

De commissie vindt de handelwijze van de heer Kochenov wat betreft de betaling voor zijn werkzaamheden naar zijn eigen rekening niet in lijn met wat sinds 2011 in de cao staat en dat hij daarmee sinds 2017 ook niet

overeenkomstig de Gedragscode Integriteit van de RUG heeft gehandeld. Hij heeft vergoedingen en beloningen aangeboden gekregen en aanvaard. Ook kan worden gesteld dat hij in enkele gevallen om vergoedingen en beloningen heeft verzocht. Een voorbeeld hieromtrent is de verhoging van zijn dagtarief voor werkzaamheden van Malta van € 1.500 naar € 3.600.

De commissie meent dat het ontvangen van deze gelden op zijn privérekening, naast het salaris voor het reguliere werk en buiten medeweten van de RUG en zonder toestemming niet legitiem is, temeer gegeven de opvatting van de heer Kochenov dat hij in het geheel geen nevenwerkzaamheden heeft verricht. Het al dan niet opnemen van vakantiedagen doet hier niets aan af.

Wat betreft het melden, is de geldende Sectorale regeling nevenwerkzaamheden duidelijk. Neveninkomsten moeten worden gemeld en daarna wordt besloten wat hier mee te doen. De commissie vindt dat het afdelingshoofd en de heer Kochenov alerter hadden moeten zijn over de neveninkomsten van de heer Kochenov mede in het licht van wat in de cao staat. De commissie heeft de indruk dat eventuele neveninkomsten nooit zijn besproken terwijl daar wel aanleiding toe was.

4.6 Overige aandachtspunten

Aan de commissie zijn verschillende specifieke vragen gesteld waarvan enkele meer inventariserend zijn dan beoordelend. In deze paragraaf komen deze aan de orde.

4.6.1 Gebruik faciliteiten RUG

In de Regeling Nevenwerkzaamheden RUG 2009-2017 staat (artikel 6): *Het zonder toestemming van het bevoegd gezag gebruiken van faciliteiten (middelen en/of personeel) van de RUG voor activiteiten die voor eigen rekening worden verricht, zijn niet toegestaan.* Bij het gebruik van de faciliteiten heeft de commissie gekeken naar zijn e-mail gebruik. De commissie stelt vast dat de heer Kochenov bij bijna alle e-mails die hij de commissie heeft overlegd zijn privémailadres gebruikt. De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov zonder toestemming faciliteiten van de RUG heeft gebruikt bij zijn activiteiten voor derden.

4.6.2 Inzet andere medewerkers

Wat betreft zijn nevenwerkzaamheden heeft de heer Kochenov één keer een medewerker van de RUG ingezet voor onderzoekwerkzaamheden in het kader van zijn werkzaamheden voor Frendo. Hij heeft hem hiervoor € 500 betaald vanuit zijn privé rekening en bij Frendo in rekening gebracht.

4.6.3 Belangenverstrengeling

De vraag is in hoeverre door de heer Kochenov bij het uitoefenen van zijn werkzaamheden voor derden sprake is geweest van belangenverstrengeling. Volgens de commissie is het begrip belangenverstrengeling in de Gedragscode (paragraaf 3.1) niet concreet uitgewerkt. De commissie hanteert in dit kader de volgende denkwijze.

Belangenverstrengeling betekent letterlijk: de verstrengeling van belangen bij iemand die meer dan één functie bekleedt. Meer specifiek kan belangenverstrengeling gedefinieerd worden als een verstrengeling tussen uitoefening van een taak/functie en de privébelangen van degene die deze taak/functie uitoefent. Privébelangen kunnen zeer uiteenlopend van aard zijn maar zijn ruwweg onder te verdelen in financiële en niet-financiële belangen. Bij financiële belangen gaat het om een (potentieel) gewin of verlies van financiën. Daarbij kan het gaan om persoonlijke financiën maar bijvoorbeeld ook om een onderneming waarin iemand een financieel belang heeft. Bij niet-financiële belangen gaat het met name om een (potentieel) voordeel voor iemand of aan iemand gerelateerde personen of organisaties. Belangenverstrengeling speelt in het bijzonder in de publieke sector omdat objectiviteit, zorgvuldigheid, onpartijdigheid en onafhankelijkheid daar kernbeginselen zijn.

De commissie stelt de vraag of de heer Kochenov zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk vanwege betalingen op zijn privérekening. De commissie heeft geen aanwijzingen dat dit is gebeurd. Echter, dat laat onverlet dat de heer Kochenov – die stelt dat hij geen neven- maar alleen reguliere werkzaamheden heeft verricht – zijn functie bij de RUG gebruikt heeft om van derden gelden privé te ontvangen. Volgens de commissie is hier sprake van een verstrengeling van belangen. De heer Kochenov had in deze ook andere keuzes kunnen maken door bijvoorbeeld geen geld te vragen of het geld op een één of andere manier aan de RUG te laten toekomen. Ook het vragen van een in sommige gevallen hoog dagtarief duidt op het opkomen voor een privébelang; het genereren van privé inkomsten.

Een andere meer specifieke vorm van potentiële belangenverstrengeling gaat over de presentatie naar buiten toe. In de meeste gevallen is duidelijk in de presentaties naar buiten toe dat de heer Kochenov wetenschapper is en in veel gevallen dat hij verbonden is aan de RUG. Ook als lid van de delegatie van de Maltese overheid richting de EU was hij één van de buitenlandse (wetenschappelijk) experts. Onduidelijk is dit bij zijn optreden in Moskou bij de presentatie van het Malta Residence en Visa-programma. In het Engelstalige programma wordt hij aangekondigd als professor aan de RUG, terwijl hij privé hiervoor wordt betaald. In het Russischstalige programma staat overigens het hoogleraarschap aan de RUG niet vermeld.

Verder valt de commissie op dat op de website van de Quality of Nationality Index wel de heer Kälín, de heer Kochenov en Henley & Partners worden genoemd maar niet de RUG en ook het logo van de RUG niet wordt vermeld. Voor de naam van de heer Kochenov wordt hetzelfde logo gebruikt als het logo van zijn briefpapier van zijn eenmanszaak. Dit leidt op zijn minst tot de schijn van belangenverstrengeling. Hier komt nog bij dat één van zijn collega's van de RUG de laatste jaren co-editor is. Hoewel geen onderwerp van onderzoek door de commissie kan wel de vraag worden gesteld of is voldaan aan afspraken bij de RUG omtrent de zichtbaarheid van de RUG.

4.6.4 Paradise Papers

De opdrachtgever heeft de commissie gevraagd na te gaan of de heer Kochenov wordt genoemd in de Paradise Papers. De Paradise Papers is een verzameling van circa 13,4 miljoen teksten die betrekking hebben op internationale belastingontwijking, die in het najaar van 2017 naar de internationale pers gelekt werden. Deze bestanden bevatten meer verschillende soorten gegevens dan de Panama Papers, die naast legale belastingontwijking belastingfraude en/of andere illegale activiteiten, zoals het omzeilen van handelssancties of het afhandelen van omkoping, onder andere door prominente personen, aan het licht brachten.

Zo zijn er in de Paradise Papers bedrijfsregisters (vergelijkbaar met de Nederlandse Kamer van Koophandel) van negentien landen (inclusief Malta) opgenomen. Deze negentien landen staan bekend om hun voordelige belastingtarieven en hun strikte geheimhouding. Sommige van deze bedrijfsregisters waren tot nu toe niet of slecht doorzoekbaar, of alleen toegankelijk tegen hoge kosten. In dit kader komt het bedrijf IMC Limited ook voor in de Paradise Papers. Deze organisatie is gevestigd op Malta en is daarom ingeschreven in de Maltese registers van de Kamer van Koophandel. Zoals eerder gemeld was de heer Kochenov vanwege ook zijn voorzitterschap van IMC, bestuurder van dit bedrijf.

Overigens worden ook enkele aan Henley & Partners gelieerde bedrijven genoemd in de Paradise Papers omdat deze in de bedrijvenregisters voorkomen van onder andere Malta omdat deze bedrijven daar geregistreerd staan. Dit geldt ook voor enkele personen met wie de heer Kochenov heeft samengewerkt en die ook bedrijven hebben op Malta. De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov in de Paradise Papers wordt genoemd, al dan niet in verband met een bedrijf.

4.6.5 Beïnvloeding academisch werk en reputatie RUG

In dit kader gaat het om de vraag of er aanwijzingen zijn dat de heer Kochenov bij de uitoefening van zijn werkzaamheden zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk waardoor hij de academische

onafhankelijkheid en objectiviteit heeft geschaad. De commissie heeft wat betreft de werkzaamheden voor IMC en Henley & Partners geen aanwijzingen kunnen vinden van beïnvloeding van zijn academische onafhankelijkheid en objectiviteit. De commissie heeft inzake een groot deel van de werkzaamheden voor Malta geen inzicht kunnen krijgen in de inhoudelijke resultaten van de werkzaamheden van de heer Kochenov vanwege de volgens de heer Kochenov door de Maltese autoriteiten aan hem opgelegde vertrouwelijkheid. Wel heeft de commissie op basis van de verzamelde informatie vastgesteld dat de heer Kochenov geen adviezen heeft gegeven over of individuen wel of geen Maltees paspoort kunnen krijgen. Zijn adviezen gingen uitsluitend over enkele onderdelen van het Maltese systeem van het IPP mede in relatie tot EU-regelgeving. Desgevraagd heeft de heer Kochenov aan de commissie aangegeven dat hij alleen juridisch advies geeft en geen oordeel heeft over een politieke situatie.

Een andere vraag is of de heer Kochenov de reputatie van de RUG heeft geschaad. Volgens de commissie is dit wel gebeurd. De commissie leidt dit af uit de volgende punten:

- In het algemeen kan worden gesteld dat de heer Kochenov door zijn nevenwerkzaamheden niet volgens de regels te melden, de universiteit een oordeel heeft onthouden over het mogelijk via deze functies schaden van de reputatie van de werkgever.
- Verder heeft de heer Kochenov in november 2019 een bijeenkomst van Henley & Partners bezocht terwijl dit door het Faculteitsbestuur ten zeerste was ontraden. Later is dit in de pers openbaar gemaakt en heeft dit opnieuw geleid tot Kamervragen.

Ook heeft de heer Kochenov met zijn ondersteunende werkzaamheden voor de Maltese overheid en door zijn aanwezigheid in de gesprekken tussen de Maltese autoriteiten en de Europese Commissie over een politiek gevoelig dossier een zeker risico genomen de reputatie van de RUG te schaden. De vraag is wel of de heer Kochenov in 2014 had kunnen voorzien wat er later in 2018 en 2019 allemaal is gebeurd rondom dit dossier.

4.7 Nevenbelangen

Wat betreft de nevenbelangen kan de commissie kort zijn. Bij nevenbelangen gaat het in de gedragscode van de RUG (vanaf november 2017) om financiële belangen van een RUG-medewerker in een niet beursgenoteerde onderneming. Dit kan namelijk risico's van belangenverstrengeling opleveren. Voor de periode 2015 – 2017 is de regeling nevenbelangen van de RUG relevant.

Hierin gaat het om belangen in ondernemingen waarvan bekend is dat die relaties onderhouden met de RUG. Financieel belang wordt gedefinieerd als het deelnemen in risicodragend kapitaal, het zijn van geldschieter of het hebben van een ander financieel belang. De activiteiten van de heer Kochenov en eventuele nevenbelangen zijn nooit onderwerp van gesprek geweest tussen zijn leidinggevende en het Faculteitsbestuur. Op basis van de verstrekte en verzamelde informatie heeft de commissie geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen dat de heer Kochenov enig financieel belang had in een niet beursgenoteerde onderneming die al dan niet een relatie had met de RUG.

5. Conclusies

Het doel van het onderzoek is om duidelijkheid te creëren over de nevenwerkzaamheden en/of nevenbelangen van de heer Kochenov en de eventuele (schijn van) belangenverstrengeling hiervan met zijn werk als hoogleraar bij de RUG.

In de pers is de indruk ontstaan dat de heer Kochenov betrokken is geweest bij de handel in paspoorten op Malta. De commissie concludeert hierover het volgende. De heer Kochenov heeft geen adviezen gegeven over of individuen wel of geen Maltees paspoort kunnen krijgen. Zijn adviezen gingen uitsluitend over enkele onderdelen van het Maltese systeem van het Malta's Individual Investor Programme mede in relatie tot EU-regelgeving. Wel vinden de activiteiten van de heer Kochenov voor de Maltese overheid plaats in een politiek gevoelige context tussen de Europese Commissie en Europees Parlement en verschillende lidstaten waaronder Malta. Hierdoor heeft de heer Kochenov volgens de commissie een zeker risico genomen. De vraag is wel of de heer Kochenov in 2014 had kunnen voorzien wat er later in 2018 en 2019 allemaal is gebeurd rondom dit dossier op Malta.

Wat betreft de specifieke onderzoeksvragen is in de eerste plaats de vraag beantwoord *wanneer er sprake is van nevenwerkzaamheden en of dit bij de heer Kochenov het geval is geweest*. De conclusies luiden als volgt:

- Wat betreft het bepalen van wat nevenwerkzaamheden zijn, hebben de heer Kochenov en zijn afdelingshoofd onterecht geoordeeld aan de hand van het onderscheid tussen wel of geen structurele werkzaamheden. Dit onderscheid wordt niet gebruikt in de definities in de vigerende regelgeving. Ook de door het Faculteitsbestuur gehanteerde criterium van het al dan niet betaald worden en het wel of niet in werktijd van de RUG uitvoeren van werkzaamheden zijn in de vigerende regelgeving niet bepalend of een activiteit een nevenwerkzaamheid is.
- De commissie vindt dat zowel het oude criterium 'wel of niet binnen de universitaire functie' (tot 2017) als het thans geldende criterium 'wel of niet binnen de opgedragen taak' (na 2017) door de RUG niet heel scherp zijn uitgewerkt. Een regeling voor het bepalen wat nevenwerkzaamheden zijn, kan echter nooit uitputtend zijn. De commissie stelt vast dat wat betreft de definitie van nevenwerkzaamheden voor adjunct-hoogleraren geen andere regels gelden dan voor hoogleraren.
- In hoofdstuk 3 en bijlage 1 zijn zo veel mogelijk de werkzaamheden in beeld gebracht die de heer Kochenov grofweg vanaf 2013 heeft verricht voor derden. Ook is aangegeven de tijdsinspanning die er mee gemoeid was en of de heer Kochenov voor deze werkzaamheden vakantiedagen heeft opgenomen.
- De commissie vindt dat het geven van lezingen aan vakgenoten of voor een breder publiek passen binnen de opgedragen taak en dus geen nevenwerkzaamheden zijn. Volgens de commissie geldt dit ook voor de werkzaamheden van de heer Kochenov voor het academische programma van IMC, zijn werkzaamheden in het kader van de QNI, zijn lezingen op conferenties van Henley & Partners en zijn lezingen aan The European Institute en Romanian Centre for European Policies en het Clingendael Instituut.
- De volgende van de in hoofdstuk 3 en bijlage 1 gepresenteerde werkzaamheden zijn volgens de commissie te beschouwen als nevenwerkzaamheden: de meeste werkzaamheden voor Malta, het voorzitterschap van IMC inclusief zijn bestuursfunctie bij IMC Services Limited, het lidmaatschap van de adviesraad van Henley en partners, de werkzaamheden voor Henley Estates Russia CIS LTD, de werkzaamheden voor Everaert Advocaten en voor Frendo Advisory en het optreden als moderator in Moskou voor de lancering van het Maltese programma. Volgens de commissie zijn dit nevenwerkzaamheden omdat het gaat om inhoudelijke werkzaamheden die niet per definitie puur wetenschappelijk zijn, om advieswerkzaamheden voor een derde partij en werkzaamheden die in de aard van de zaak niet behoren tot een functie als wetenschapper zoals bestuurlijk werk, zitting nemen in adviescommissies of tegen betaling werkzaamheden uitvoeren.

In de tweede plaats is de vraag beantwoord in hoeverre *de huidige procedures bij de RUG* voor het vragen/verlenen van toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden en nevenbelangen zijn toegepast en hebben voldaan. De conclusies luiden als volgt:

- Juist omdat een regeling voor het bepalen wat nevenwerkzaamheden niet uitputtend kan zijn, is van belang dat betrokkenen (medewerker, afdelingshoofd en Faculteitsbestuur) met elkaar een zorgvuldig proces doorlopen om tot een oordeel te komen of een activiteit een nevenwerkzaamheid is en wat te doen.
- Hoewel de regelgeving scherper had kunnen worden uitgewerkt mag van iemand van het niveau van de heer Kochenov (hoogleraar in het recht) en positie verwacht worden dat hij op de hoogte is van de criteria omtrent nevenwerkzaamheden en dat hij activiteiten die nevenwerkzaamheden zouden kunnen zijn, bespreekt met zijn leidinggevende en instemming vraagt bij het Faculteitsbestuur. De commissie heeft geconstateerd dat de heer Kochenov wel zijn werkzaamheden en eventuele nevenwerkzaamheden met zijn leidinggevende heeft besproken maar tot najaar 2018 niet met het Faculteitsbestuur.
- De commissie constateert dat zowel de heer Kochenov als zijn leidinggevende op geen enkel moment hebben besproken dat bepaalde werkzaamheden wel eens nevenwerkzaamheden zouden kunnen zijn en dat deze minstens een gesprek met het Faculteitsbestuur waard zouden zijn geweest. De heer Kochenov en het afdelingshoofd hebben daarmee zelf de afweging gemaakt of activiteiten wel of geen nevenwerkzaamheden zijn, die in de regelgeving was voorbehouden aan het Faculteitsbestuur. Hiervoor zijn in de regelgeving enkele procesafspraken vastgelegd. De commissie constateert dat binnen de faculteit onvoldoende sprake is geweest van een zorgvuldig proces en dat daardoor de afweging door het Faculteitsbestuur niet voor aanvang van de nevenwerkzaamheden heeft plaatsgevonden.
- De heer Kochenov heeft tot augustus 2018 geen enkele melding gedaan van nevenwerkzaamheden. Dit omdat er in zijn ogen (en die van zijn leidinggevende) geen reden voor was omdat het geen nevenwerkzaamheden waren. Er is tussen het Faculteitsbestuur en de heer Kochenov geen gesprek geweest over nevenwerkzaamheden tot najaar 2018. Het gesprek tussen de heer Kochenov en het Faculteitsbestuur over de nevenwerkzaamheden start pas in het najaar van 2018 naar aanleiding van een twitterbericht over zijn werkzaamheden op Malta en zijn benoemingsprocedure tot hoogleraar.
- Alle betrokkenen hebben in het proces steken laten vallen:
 - De heer Kochenov heeft volgens de regelingen een eigen verantwoordelijkheid voor het melden van nevenwerkzaamheden dan wel op zijn minst bij twijfel dit zelf ter sprake te brengen bij zijn leidinggevende en/of Faculteitsbestuur. Dit heeft hij niet gedaan. De heer Kochenov is overigens in het algemeen wel transparant geweest en hij heeft zijn activiteiten wél vermeld op zijn eigen website en op zijn Medewerkerspagina.
 - Het afdelingshoofd was op de hoogte van de activiteiten van de heer Kochenov, maar heeft de heer Kochenov onvoldoende aangesproken op eventuele nevenwerkzaamheden dan wel deze in de jaarlijkse R&O-gesprekken ter sprake gebracht.
 - Het Faculteitsbestuur komt in het najaar van 2018 in actie maar is aanvankelijk terughoudend met eventuele verdere stappen en slordig in de uitvoering, bijvoorbeeld gespreksverslagen en afspraken worden niet of maanden later gemaakt en niet altijd met de heer Kochenov gedeeld, vragen die bij het Faculteitsbestuur leven worden pas maanden later aan de heer Kochenov gesteld, het formulier nevenwerkzaamheden raakt kwijt en wordt niet ondertekend teruggestuurd naar de heer Kochenov, afspraken zijn aanvankelijk weinig hard en niet vastgelegd.
- Het is niet logisch dat het afdelingshoofd als direct leidinggevende geen rol speelt bij de afspraken tussen Faculteitsbestuur en de medewerker over nevenwerkzaamheden. De rol van het afdelingshoofd is onvoldoende uitgewerkt in de regelgeving.

In de derde plaats is de vraag beantwoord of *er inkomsten zijn genoten uit de (neven)werkzaamheden*. Hoofdstuk 3 en bijlage 1 geven hier uitgebreid inzicht in. De commissie heeft vastgesteld dat er de volgende routes zijn van betaling:

- De heer Kochenov stuurt een rekening vanuit de Rechtenfaculteit van de RUG en vraagt de bedragen over te maken naar de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht. Het doel van de stichting is dat met de verdiensten binnen de vakgroep geïnvesteerd kan worden in bijvoorbeeld buitenlandse reizen, onderzoeksprojecten of het aanstellen van promovendi (totaal € 18.000). De heer Kochenov kan niet zelfstandig beschikken over deze gelden.
- De heer Kochenov stuurt een rekening vanuit zijn eenmanszaak Kochenov.eu en vraagt het geld over te maken naar zijn eigen bankrekening. Op 26 oktober 2016 heeft de heer Kochenov namelijk de eenmanszaak genaamd Kochenov.eu ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De heer Kochenov ontvangt op basis van de informatie die aan de commissie is verstrekt, voor ruim € 36.000 aan honoraria. Ruim driekwart hiervan is voor zijn werkzaamheden voor Malta.
- De heer Kochenov krijgt een vergoeding aangeboden voor zijn werkzaamheden en hij laat deze gelden overmaken naar zijn privérekening (totaal – voor zover de commissie bekend – ruim € 1.500).

Verder concludeert de commissie:

- In de cao van de Nederlandse universiteiten van de afgelopen jaren staat dat het de werknemer in zijn functie verboden is vergoedingen en beloningen van derden te verzoeken en/of aan te nemen tenzij de werkgever hiermee instemt.
- De Regeling nevenwerkzaamheden van de RUG (2009 – 2017) is niet helemaal in lijn met de cao. In de regeling staat dat de inkomsten voor nevenwerkzaamheden binnen werktijd aan de RUG toekomen; buiten werktijd komen de inkomsten toe aan betrokkene. Het Faculteitsbestuur en het afdelingshoofd leggen deze regeling zo uit dat er vrije dagen opgenomen dienen te worden voor het uitvoeren van nevenwerkzaamheden. Het Faculteitsbestuur verklaart daarnaast dat voor aanvang van de nevenwerkzaamheden afspraken gemaakt worden over het toevallen van eventuele inkomsten aan de faculteit of niet, waarbij de afweging wordt gemaakt over de omvang van de inzet, de duur van de werkzaamheden, de hoogte van het bedrag en de verrekening van verlofuren.
- Wat betreft het melden van neveninkomsten is de geldende Sectorale regeling nevenwerkzaamheden duidelijk: neveninkomsten moeten worden gemeld en daarna wordt besloten wat hier mee te doen.
- De commissie vindt de handelwijze van de heer Kochenov wat betreft de betaling voor zijn werkzaamheden naar zijn eigen rekening niet in lijn met wat sinds 2011 in de cao staat en dat hij daarmee sinds 2017 ook niet overeenkomstig de Gedragscode Integriteit van de RUG (waarin verwezen wordt naar de cao) heeft gehandeld. Hij heeft vergoedingen en beloningen aangeboden gekregen en aanvaard. Ook kan worden gesteld dat hij om vergoedingen en beloningen heeft verzocht.
- De commissie meent dat het ontvangen van gelden op een privérekening naast het salaris voor het reguliere werk en buiten medeweten van de RUG en zonder toestemming niet legitiem is, te meer gegeven de opvatting van de heer Kochenov dat hij in het geheel geen nevenwerkzaamheden verricht. Het al dan niet opnemen van vakantiedagen doet hier niets aan af.
- De commissie stelt vast dat de heer Kochenov enkele keren vakantiedagen heeft opgenomen om werkzaamheden te verrichten voor derden. Hij heeft verklaard in de meeste gevallen deze werkzaamheden in eigen tijd (weekend en avonden) te hebben uitgevoerd.
- De commissie vindt dat het afdelingshoofd en de heer Kochenov alerter hadden moeten zijn over de neveninkomsten van de heer Kochenov mede in het licht van wat in de cao staat. De commissie heeft de indruk dat eventuele neveninkomsten nooit zijn besproken terwijl daar wel aanleiding toe was.

In de vierde plaats zijn er enkele *specifieke aandachtspunten* aan de orde geweest. De commissie concludeert:

- De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov zonder toestemming de faciliteiten van de RUG heeft gebruikt bij zijn activiteiten voor derden.

- De heer Kochenov heeft één keer een medewerker van de RUG ingezet voor uitzoekwerkzaamheden in het kader van zijn werkzaamheden voor derden en hem hiervoor € 500 betaald.
- De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov in de Paradise Papers wordt genoemd, al dan niet in verband met een bedrijf. Niet de heer Kochenov maar het bedrijf waar hij bestuurder van was wordt in de Paradise Papers genoemd. Dit is een gevolg van het feit dat alle Maltese bedrijven in deze papers zijn opgenomen.
- De commissie heeft geen aanwijzingen dat de heer Kochenov zich heeft laten beïnvloeden in zijn academische werk vanwege betalingen op zijn privérekening. De commissie heeft echter inzake de werkzaamheden voor Malta voor een groot deel geen inzicht kunnen krijgen in de inhoudelijke resultaten van de werkzaamheden van de heer Kochenov vanwege de vertrouwelijkheid opgelegd door de Maltese autoriteiten en weet dus niet of zijn onafhankelijkheid en objectiviteit is beïnvloed. De commissie heeft wat betreft de werkzaamheden voor IMC en Henley & Partners geen aanwijzingen kunnen vinden van beïnvloeding van zijn academische onafhankelijkheid en objectiviteit.
- Volgens de commissie is sprake van een verstrengeling van belangen, hetgeen blijkt uit het feit dat de heer Kochenov zijn functie bij de RUG gebruikt heeft om van derden gelden op zijn privérekening te ontvangen. Ook het vragen van een hoger dagtarief duidt op het opkomen voor een privébelang te weten het genereren van privé-inkomsten.
- In de meeste gevallen is duidelijk in de presentaties naar buiten toe dat de heer Kochenov wetenschapper is en in veel gevallen dat hij verbonden is aan de RUG. Ook als lid van de delegatie van de Maltese overheid richting de EU was hij één van de buitenlandse (wetenschappelijk) experts.
- De commissie concludeert dat de heer Kochenov de reputatie van de RUG heeft geschaad:
 - door zijn nevenwerkzaamheden niet volgens de regels te melden, heeft hij de universiteit een oordeel onthouden over het mogelijk via deze functies schaden van de reputatie van de werkgever
 - door toch een bijeenkomst van Henley & Partners te bezoeken terwijl dit door het Faculteitsbestuur ten zeerste was ontraden. Later is dit bezoek in de pers openbaar gemaakt en heeft dit opnieuw geleid tot Kamervragen.
 - door het nemen van een zeker risico met zijn werkzaamheden voor Malta op een politiek gevoelig dossier.

In de laatste plaats is de vraag beantwoord *welke nevenbelangen* de heer Kochenov wanneer heeft (gehad) en zo ja of deze voldoen aan de geldende regelgeving.

- Op basis van de verstrekte en verzamelde informatie heeft de commissie geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen dat de heer Kochenov enig financieel belang had in een niet beursgenoteerde onderneming die al dan niet een relatie had met de RUG. Eventuele nevenbelangen zijn nooit onderwerp van gesprek geweest tussen de heer Kochenov en zijn afdelingshoofd en/of het Faculteitsbestuur. Dit was ook niet aan de orde.

Bijlage 1. Overzicht van feiten en gebeurtenissen

1 Faculteit en universiteit

In dit hoofdstuk worden de feiten beschreven die betrekking hebben op de aanstelling van de heer Kochenov bij de Rijksuniversiteit Groningen en de contacten die er tussen de faculteit en de heer Kochenov zijn geweest omtrent nevenwerkzaamheden.

1.1 Openbaarmaking nevenwerkzaamheden de heer Kochenov

1.1.1 Medewerkerspagina Rijksuniversiteit Groningen

Wayback van de vermeldingen op de medewerkerspagina van de heer Kochenov bij de RUG¹:

2014 via www.rug.nl/staff/d.kochenov/cv

- Chairman of the Board en oprichter, Investment Migration Council, Geneva (Switzerland).
- Consultancywerkzaamheden voor de regering van Malta, de Nederlandse regering en OCTA.
- Modereren van een bijeenkomst van *Heads of Delegation* op uitnodiging van Aruba en Groenland.
- Geparticipeerd in informele expertdiscussies van de EC.
- Als expert deel uitgemaakt van de *ad hoc* commission on the Future of Europe of ECOSOC.
- Betrokken als expert over EU-verdragen bij de zaak Bancoult No.3, *Court of Appeal* Londen, Clifford Chance.
- Raad van advies, Henley & Partners.

2016 via www.rug.nl/staff/d.kochenov/cv

- Chairman of the Board en oprichter, Investment Migration Council, Geneva (Switzerland).
- Consultancywerkzaamheden voor de regering van Malta, de Nederlandse regering en OCTA.
- Modereren van een bijeenkomst van *Heads of Delegation* op uitnodiging van Aruba en Groenland.
- Geparticipeerd in informele expertdiscussies van de EC.
- Als expert deel uitgemaakt van de *ad hoc* commission on the Future of Europe of ECOSOC.
- Betrokken als expert over EU-verdragen bij de zaak Bancoult No.3, *Court of Appeal* Londen, Clifford Chance.
- Raad van advies, Henley & Partners.

1.1.2 Website 'kochenov.eu'

Op het tabblad Consultancy (maart 2020):

- 'Republiek Malta: op verzoek van de procureur-generaal was ik betrokken bij de hervorming van het Maltese staatsburgerschap in 2014. Als lid van de Maltese regeringsdelegatie met het mandaat van premier Muscat heb ik namens Malta onderhandeld met de Europese Commissie om ervoor te zorgen dat de Europese Commissie de nieuwe wet volledig onderschrijft. Ik heb ook juridisch advies over EU-wetgeving verstrekt aan Identity Malta, een van de overheidsinstanties.'²
- 'Europees Parlement: ik was medeauteur van een groot deskundigenrapport over het EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten, om de positie van deze instelling te informeren in de context van de lopende rechtsstaatsdebatten in de EU die werden veroorzaakt door het verval van de rechtsstaat in Hongarije en Polen.'

¹ De onderzoekscommissie heeft bij de RUG wayback-pagina's opgevraagd van de medewerkerspagina van de heer Kochenov. De RUG heeft aangegeven dat deze mogelijk niet volledig betrouwbaar kunnen zijn.

- Overige consultancywerkzaamheden voor Clifford Chance, Osler, Hoskin & Harcourt, Everaert.
- Ontwikkeling van de Quality of Nationality Index met Henley & Partners.

1.1.3 Opname in Scientific report Faculteit Rechtsgeleerdheid

In de onderzoeksjaarverslagen van de Faculteit Rechtsgeleerdheid is elk jaar melding gemaakt van de wetenschappelijke activiteiten van de heer Kochenov.

2014: geen melding van specifieke activiteiten of werkzaamheden, alleen wetenschappelijke publicaties en onderzoeksgebieden.

2015: melding van wetenschappelijke publicaties en onderzoeksgebieden, visiting professor en fellowship Princeton, Professor at the College of Europe Natolin. Vermeld is dat de heer Kochenov 'the founding Chairman of the Board of the Investment Migration Council (IMC)' is.

2016: dezelfde tekst als bij 2015.

2017:

- Investment Migration Conference Genève founding Chairman of the Board of the Investment Migration Council, (IMC), a worldwide association for professionals dealing with investor immigration and citizenship-by-investment, based in Geneva (Switzerland).
- Publicatie artikel over de Quality of Nationality Index.

2018:

- Founding editor of the Investment Migration Working Papers and founding co-editor of the Investment Migration
- Kochenov, D. and Lindeboom, J., (eds.), Henley & Partners–Kochenov Quality of Nationality Index (QNI) (3rd ed. 2017), Zürich: Ideos, 2018.

Er zijn in de bestudeerde jaarverslagen geen passages over de advisering aan Malta opgenomen of andere nevenwerkzaamheden. Wel is er een algemene tekst over interactie met regeringen over investment citizenship and migration.

1.2 Gesprekken en mailcorrespondentie tussen de faculteitsbestuur en de heer Kochenov aangaande (neven)werkzaamheden

Deze paragraaf bevat een overzicht van mails, notities en verslagen van gesprekken en correspondentie tussen het faculteitsbestuur en de heer Kochenov aangaande zijn (neven)werkzaamheden.

22 augustus 2018: het Faculteitsbestuur nodigt de heer Kochenov uit voor een gesprek naar aanleiding van de tweets:

'Via de twitteraccounts van de RUG en van faculteit zijn door Matthew Galizia vragen opgeroepen over jouw mogelijke banden met Henley & Partners. In dat kader zou het Faculteitsbestuur je graag enkele vragen willen stellen over je nevenactiviteiten. Het Faculteitsbestuur kent alleen jouw vermelding op je MePa dat je actief bent binnen het Investment Migration Council.

- Wat houden je activiteiten voor het IMC in en hoeveel uren zijn daar op jaarbasis mee gemoeid?
- Ontvang je voor die werkzaamheden een vergoeding van het IMC of van derden?
- Is het IMC een profit of een non-profitorganisatie? Heb je enig kapitaal- of winstbelang in het IMC?
- Heb je naast je werkzaamheden voor het IMC andere nevenwerkzaamheden, bijvoorbeeld voor Henley & Partners? Zo ja, ontvang je daarvoor een vergoeding?

Kun je mij hierover in de loop van de volgende week schriftelijk (per mail) berichten? Daarnaast verzoek ik je de formulieren voor de nevenwerkzaamheden die je kunt vinden op de site van de RUG in te vullen en bij het Faculteitsbestuur in te leveren.

Een cc stuur ik naar je leidinggevende.'

27 augustus 2018: er volgt een antwoord van de heer Kochenov per e-mail met nadere uitleg van de activiteiten waar de faculteit naar vraagt. Daarin geeft hij – samengevat – aan dat alle informatie over zijn nevenfuncties is te vinden op zijn medewerkingspagina (hierna MePa), dat hij nooit voor Henley & Partners heeft gewerkt en dat zijn functie bij de IMC Board louter honorair is. De heer Kochenov geeft aan dat hij volledig transparant is in zijn activiteiten. Hij vermeldt verder zijn advieswerkzaamheden voor het Europese Parlement en de Wereldbank en zijn deelname aan het ERC Advanced Grants Panel en de FTCP Portugese National Research Council. Ten aanzien van de concrete vragen uit de e-mail geeft hij wat betreft vraag 1 aan dat zijn voorzitterschap van de IMC Board puur een honoraire functie is die gemiddeld niet meer dan een uur per week kost, vaak minder. De functie is onbetaald, alleen onkosten worden vergoed. De rol is symbolisch maar ook strategisch in de vorm van strategisch advies aan de CEO. Als belangrijkste taak van het IMC noemt de heer Kochenov: *'The main task of the IMC is to provide a space for the engagement of the growing investment migration industry and represent the industry in the wider world/contacts with other similar trade associations'*. Vervolgens gaat hij in op de diverse activiteiten van het IMC zoals het Investment Migration Forum en de seminars, de IMC Working Papers en het boekcontract met de Cambridge University Press op basis van een proposal voor de publicatie van *The Law of Citizenship and Money*. Als antwoord op vraag 2 geeft de heer Kochenov aan dat hij niet werkzaam is bij IMC en ook niet door hen wordt betaald; IMC bekostigt wel de peer reviewed working papers die de heer Kochenov mede redigeert en draagt bij aan de jaarlijkse conferentie. Ten aanzien van vraag 3 geeft de heer Kochenov aan dat IMC een non-profitorganisatie is, gefinancierd door lidmaatschapsbijdragen; hij geeft aan geen financiële belangen in IMC te hebben. Op vraag 4 antwoordt de heer Kochenov dat hij geen andere activiteiten heeft behalve die hier zijn beschreven en zijn werk als wetenschapper bij de Faculteit Rechtsgeleerdheid. Voorts licht de heer Kochenov Henley & Partners toe: a 'residence and citizenship planning firm'. Henley & Partners is bekend vanwege de index van visa-voorwaarden/beperkingen. Hij gaat in op de door hem en dr. Christian Kählin ontwikkelde Quality of Nationality Index en beschrijft de positieve ontvangst ervan in de media. De heer Kochenov is mede-eigenaar van de QNI; hij ontvangt geen royalty's. Tot slot geeft de heer Kochenov aan dat hij het formulier nevenwerkzaamheden zal inzenden in relatie tot zijn IMC-werkzaamheden.

Op 27 augustus 2018, dezelfde dag als waarin hij de hiervoor genoemde mail stuurt, zendt de heer Kochenov een formulier 'Melding nevenwerkzaamheden', ondertekend voor 'geen bezwaar' door zijn leidinggevende, aan het Faculteitsbestuur. De aanvraag heeft betrekking op het voorzitterschap van de IMC Board. De aanvraag is niet door het Faculteitsbestuur behandeld en dus ook niet ondertekend. Het Faculteitsbestuur geeft aan het niet te hebben ontvangen. Bij navraag door de onderzoekscommissie is dit formulier op 28 februari 2020 door de portefeuillehouder Middelen aan de onderzoekscommissie gezonden. De faculteit geeft aan dat het is zoekgeraakt.

Op het formulier staat als omschrijving vermeld: *'The symbolic position involves participation of the general guidance behind the IMC and making sure that the IMC engages in research activities'*.

Ten aanzien van de toelichting op de aangevraagde nevenwerkzaamheid is vermeld: *'As IMC Chairman I ensure that the association money fund academic events. Most importantly, this has been the annual Investment Migration Law and Policy seminar, co-convened with key citizenship and migration policy professors in Geneva every June and publishing open calls for papers once a year.'*

11 september 2018: een gesprek vindt plaats tussen de decaan, portefeuillehouder middelen en de heer Kochenov. Daarin worden de verschillende functies/nevenwerkzaamheden besproken.

3 december 2018: de decaan werkt het verslag van dit gesprek uit met als titel: 'Verslag gesprek Decaan/pfhMiddelen/Kochenov over nevenactiviteiten'. Het verslag wordt diezelfde dag aan de portefeuillehouder Middelen gezonden. Het verslag is nooit aan de heer Kochenov gezonden. Het verslag omvat een inventarisatie van de werkzaamheden en een nadere omschrijving; er staan geen gemaakte afspraken in het verslag. Uit het verslag blijkt dat de heer Kochenov in het gesprek van 11 september een toelichting heeft gegeven op zijn bestuurslidmaatschap van IMC, de co-editor van de IMC Working Papers, zijn adviseurschap bij Henley & Partners, de Quality of Nationality Index en zijn overige adviseringswerkzaamheden.

Tegelijkertijd met het verslag maakt de decaan een notitie voor zichzelf met mogelijke maatregelen. Deze notitie is nooit naar de heer Kochenov verzonden. Inzake zijn werkzaamheden voor IMC wil de decaan dat de heer Kochenov zijn betrokkenheid terugbrengt van lid van het bestuur naar lid van de raad van advies. Over de rol co-editor IMC Working Papers heeft de decaan geen opmerkingen. Ten aanzien van Henley & Partners wenst de decaan dat de heer Kochenov overgaat tot beëindiging van zijn adviseurschap (bedoeld zal zijn: lidmaatschap raad van advies). Over de QNI is de omvang van werkzaamheden en eventuele opbouw van financiële rechten niet duidelijk. Dit vraagt nadere bespreking met de heer Kochenov. Ten aanzien van zijn advieswerkzaamheden lijkt dit voor een deel vergelijkbaar met hoe met derde geldstroomprojecten wordt omgegaan. De decaan wenst dat dergelijke adviezen in de toekomst uitsluitend via de faculteit verlopen en dat de omvang beperkt dient te worden gehouden. Inzake de overige activiteiten die door de heer Kochenov worden genoemd, vindt de decaan dat over al deze activiteiten van te voren afspraken moeten worden gemaakt met het Faculteitsbestuur, onder meer over de vraag of het passend is dat de heer Kochenov deze activiteiten verricht en over de vraag van de financiële afwikkeling. Voorstel is in de toekomst elk geval te bespreken.

Op 15 januari 2019 vraagt de secretaris van het Faculteitsbestuur per mail aan de heer Kochenov haar het aanvraagformulier nevenwerkzaamheden IMC Board - ingediend d.d. 27 augustus 2018 – nogmaals te zenden als standaardonderdeel van zijn benoemingsprocedure hoogleraar 2. De heer Kochenov antwoordt dat hij dit formulier in september 2018 reeds aan de decaan heeft gezonden. Dezelfde dag stuurt de heer Kochenov hetzelfde formulier opnieuw toe, eveneens met de handtekening van zijn leidinggevende, nu gedateerd 15 januari 2019. Ten tijde van dit onderzoek is gebleken dat het formulier ingediend in 2018 bij het Faculteitsbestuur is zoekgeraakt en dat heer Kochenov nooit een reactie op die versie heeft ontvangen.

4 februari 2019: er vindt een tweede gesprek plaats tussen de decaan, de portefeuillehouder Middelen en de heer Kochenov waarbij de verschillende aandachtspunten uit de notitie van 3 december aan de orde komen.

September 2019: de decaan vraagt aan de heer Kochenov hoe het staat met het IMC. De heer Kochenov geeft aan dat hij kort ervoor het voorzitterschap heeft opgezegd.

6 november 2019: De decaan mailt de heer Kochenov dat het Faculteitsbestuur hem ten eerste afraadt deel te nemen aan het congres Global Citizenship Conference in Londen. De decaan geeft aan dat binnenkort het externe onderzoek naar zijn nevenwerkzaamheden start. Daarbij zal ook worden gekeken naar zijn relatie met Henley & Partners. Juist omdat zijn relatie met Henley & Partners onderdeel zal zijn van het onderzoek pleit volgens het Faculteitsbestuur er voor om in afwachting van dit onderzoek af te zien van deelname.

9 januari 2020: de decaan en de portefeuillehouder Middelen hebben een gesprek met de heer Kochenov. De afspraken die daar worden gemaakt worden per mail op 16 januari bevestigd. Zij geven de heer Kochenov in deze mail aan vanwege reputatierisico's voor de RUG en voor de heer Kochenov zelf afspraken te maken om gedurende de looptijd van het onderzoek: niet deel te nemen aan door Henley & Partners georganiseerde/gesteunde activiteiten, niet naar Malta te reizen of deel te nemen aan door Maltese instanties georganiseerde/gesteunde activiteiten en vragen hem niet te spreken op congressen over investmentprogramma's.

2. Activiteiten van de heer Kochenov voor de Maltese overheid en gelieerde organisaties

2.1 Opdracht 1

Eind januari 2014 benadert een ambtenaar van de Maltese overheid de heer Kochenov telefonisch met de vraag of hij op zeer korte termijn de Maltese overheid van advies wil dienen. Kochenov werd benaderd omdat hij een expert is op het gebied van burgerschapsrecht en de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en de lidstaten met betrekking tot burgerschapsrecht en de Maltese overheid was op zoek naar een wetenschapper met kennis 'regard to legal issues mainly on the division of competences between the EU and the Member States in the sphere of EU citizenship and residence'. Voor de Maltese overheid ging het hierbij uitsluitend om adviezen op dit gebied vanuit het juridische perspectief.

De vraag van de Maltese overheid had betrekking op het IPP dat eind 2013 is ontwikkeld. In dit kader kunnen buitenlandse personen die aan alle vereiste criteria voldoen het Maltese staatsburgerschap krijgen door een naturalisatiecertificaat voor hen en hun families in ruil voor onder andere een bijdrage aan het nationale fonds voor economische en sociale ontwikkeling van Malta. Daarbij moet wel worden voldaan aan specifieke voorwaarden zoals een *effective title of residence* en eigendom van een woning.

De heer Kochenov is enthousiast omdat dit hem een kijkje kan geven in de keuken van een EU-lidstaat over een onderwerp waar hij wetenschappelijke belangstelling voor heeft. Hij meldt dit mondeling direct bij zijn leidinggevende die hier positief op reageert. Blijkens een e-mail van de Maltese overheid d.d. 24 januari 2014 wordt hem een dagtarief geboden van € 1.500. De heer Kochenov heeft verklaard voor deze reizen (en alle andere reizen naar Malta/Brussel) toestemming te hebben gevraagd en gekregen van zijn leidinggevende door middel van het invullen van het 'aanvraagformulier buitenlandse reis'. Dit kan echter niet worden bevestigd omdat deze formulieren niet door de financiële afdeling van de universiteit gearchiveerd zijn. Dit omdat er geen declaraties aan waren verbonden omdat de opdrachtgevers van de heer Kochenov alle reis- en verblijfskosten hebben vergoed.

In 2014 heeft Kochenov de volgende werkzaamheden verricht voor de Maltese overheid:

- Het bijwonen van een bijeenkomst met de premier van Malta, enkele stafleden en andere internationale deskundigen op Malta.
- Het aansluitend samen met andere buitenlandse experts participeren in een delegatie van de Maltese overheid onder leiding van één van de betrokken ministers op een high-level-bijeenkomst in Brussel met experts van de Europese Unie op 29 januari 2014.
- Het leveren van bijdragen op de hiervoor genoemde bijeenkomsten, bijvoorbeeld door het beantwoorden van vragen.
- Het maken van een overzicht over wettelijke aspecten aangaande de verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten op het gebied van nationaliteitsrecht.
- Het becommentariëren vanuit het oogpunt van Europees recht van juridische (concept)documenten van de Maltese overheid in het kader van 'Individual Investor Programme'.
- Het helpen opstellen van correspondentie tussen de Maltese overheid en de EU in het kader van de gesprekken tussen beiden over het 'Individual Investor Programme'.
- Het voorbereiden van een overzichtsartikel over de relatie tussen het formeel gevestigd zijn in een land en de fysieke aanwezigheid in dat land vanuit het perspectief van de Europese wetgeving.

Voor deze werkzaamheden stuurt Kochenov de volgende rekeningen:

- Een rekening voor in totaal € 1.131,97 als vergoeding voor het annuleren van verschillende vluchten van reizen die niet door konden gaan om naar Malta en Brussel te kunnen gaan en voor gemaakte onkosten gemaakt op Malta en in Brussel (zoals hotelkosten, diners, taxi's). Gevraagd wordt deze kosten over te maken naar de privérekening van de heer Kochenov.
- Een rekening gestuurd naar de kabinetschef van de premier van Malta (begin februari 2014). In de eerste plaats worden vier dagen voor de aanvankelijk afgesproken dagtarief à € 1.500 gedeclareerd voor de activiteiten op Malta en in Brussel (totaal € 6.000). Dit bedrag is hem aangeboden door de Maltese overheid. In de tweede plaats wordt aangegeven dat voor de overige werkzaamheden een uurtarief is afgesproken van € 320 (dagtarief van € 2.560). Dit tarief is door heer Kochenov afgegeven (en door de opdrachtgever geaccepteerd) omdat dit hetzelfde tarief is dat de andere internationaal opererende adviseurs van Malta krijgen. Voor deze werkzaamheden worden ruim drie uur in rekening gebracht (totaal € 1.040). Gevraagd wordt deze gelden over te maken aan de Stichting Bevordering Europees- en Economisch Recht. Wij hebben begrepen dat deze gelden inderdaad zijn overgemaakt naar deze rekening. De heer Kochenov heeft geen toegang tot de rekening van deze stichting en vervult geen enkele rol bij deze stichting.
- Een rekening gestuurd naar de kabinetschef van de premier van Malta (eind maart 2014). Voor het voorbereiden van een artikel wordt 1,5 uur in rekening gebracht á € 320 per uur (totaal € 480). Gevraagd wordt deze gelden over te maken aan de Stichting Bevordering Europees- en Economisch Recht. Wij hebben begrepen dat deze gelden inderdaad zijn overgemaakt naar deze rekening.
- In september 2014 wordt een rekening gestuurd naar Identity Malta voor aanvullende werkzaamheden voor in totaal 6,5 uur à € 320 per uur (totaal € 2.080). Gevraagd wordt deze gelden over te maken aan de Stichting Bevordering Europees- en Economisch Recht. Wij hebben begrepen dat deze gelden inderdaad zijn overgemaakt naar deze rekening.

In totaal waren met deze werkzaamheden vijf dagen gemoeid. Blijkens de vakantiedagenregistratie heeft de heer Kochenov ten tijde van deze werkzaamheden geen vakantiedagen opgenomen.

2.2 Opdracht 2

In het najaar van 2017 verricht de heer Kochenov opnieuw werkzaamheden voor de Maltese overheid, dit keer voor Identity Malta Agency. De heer Kochenov wordt gevraagd het onderzoeksrapport af te maken waarmee hij in 2014 was begonnen over de relatie tussen het formeel gevestigd zijn in een land en de fysieke aanwezigheid in dat land vanuit het perspectief van de Europese wetgeving. Het rapport³ stelt hij op samen met een post-doc van een Duits gerenommeerd instituut. Conclusies zijn onder meer:

- het vestigingsbeleid voor individuen is geen EU bevoegdheid
- het gevestigd zijn in een land is niet een randvoorwaarde om staatsburger te zijn
- juridisch bezien is er noodzakelijkerwijs geen overlap tussen gevestigd zijn in een land en daar ook fysiek aanwezig zijn.

Daarna neemt hij eind september deel aan het overleg met vertegenwoordigers van het Individual Investor Program op Malta en daarna het overleg dat zij hebben in Brussel met vertegenwoordigers van de EU.

Voor deze werkzaamheden stuurt de heer Kochenov de volgende rekeningen:

- Uittgaven voor hotels, vluchten, taxi en maaltijden voor in totaal € 2.475,46. Identity Malta wordt gevraagd deze gelden over te maken op zijn privérekening (oktober 2017).

³ De heer Kochenov heeft aangegeven dat het rapport verder strikt vertrouwelijk is. Daarom worden er geen details weergegeven. De heer Kochenov heeft de onderzoekscommissie inzage geboden in het gehele rapport.

- Voor het opstellen van het onderzoeksrapport wordt half december 2017 € 9.600 in rekening gebracht bij Identity Malta zonder onderbouwing in uren. Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening. Hiervan declareert een medeopsteller van buiten de RUG bij de heer Kochenov vijftig uur à € 70 per uur (totaal € 3.500). De heer Kochenov houdt derhalve € 6.100 over.
- Om het onderzoeksdocument te finaliseren wordt half december 2017 bij Identity Malta tien uur werk in rekening gebracht voor het overeengekomen tarief van € 180 per uur (totaal € 1.800). Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening.
- Half december 2017 stuurt de heer Kochenov ook een rekening naar Identity Malta voor zijn werkzaamheden op Malta en aansluitend in Brussel in september. Hiervoor worden twee dagen à € 3.600 in rekening gebracht (totaal € 7.200). Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening.
- In maart 2018 stuurt de heer Kochenov een rekening naar Identity Malta voor adviezen naar aanleiding van antwoorden van de Europese Commissie aan de Maltese overheid. Het gaat hierbij om vijf uur werk voor een tarief van € 180 per uur (totaal € 900). Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening.

In totaal waren met deze werkzaamheden vijftien uren gemoeid en twee dagen. Het opstellen van het onderzoeksrapport is aangeboden voor een vast bedrag zonder urenonderbouwing. Blijkens de vakantiedagenregistratie heeft de heer Kochenov ten tijde van deze werkzaamheden in september geen vakantiedagen opgenomen. Wel zijn er twee vakantiedagen opgenomen op 25 en 26 oktober 2017. Aangezien de heer Kochenov heeft aangetoond op 25 en 26 oktober 2017 werkzaamheden te hebben verricht voor de RUG, lijken de vakantiedagen verkeerd te zijn geregistreerd, namelijk een maand te laat.

2.3 Opdracht 3

Half juni 2018 (14 juni) is er een overleg tussen de Europese Commissie en de Maltese overheid op het eiland. Ook het commissielid is daarbij aanwezig. De heer Kochenov is uitgenodigd hiervoor aanwezig te zijn. Zijn verblijf in Canada kort hij hiervoor in. Voor deze werkzaamheden stuurt Kochenov de volgende rekeningen:

- Voor de voorbereidingen en zijn aanwezigheid bij de bijeenkomst brengt Kochenov bij Identity Malta anderhalve dag in rekening voor een dagtarief van € 3.600 (totaal € 5.400). Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening.
- Omdat Kochenov zijn reisprogramma moest veranderen brengt hij diverse reis- en verblijfkosten in rekening (hotel en verblijf, vliegtickets, taxikosten, annuleringskosten) (totaal € 3.651,65). Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening.
- Tenslotte stuurt hij half januari 2019 een rekening naar het IIP Agency voor het geven van commentaar en feedback op diverse concepten in de tweede helft van 2018 tot begin 2019. Het gaat hierbij in totaal om één dag werk voor € 3.600. Gevraagd wordt deze gelden over te maken op zijn privérekening.

In totaal heeft de heer Kochenov 2,5 dagen gewerkt. Blijkens de vakantiedagenregistratie heeft Kochenov ten tijde van deze werkzaamheden in juni 2018 geen vakantiedagen opgenomen. De heer Kochenov verklaart dat hij op 13 juni terugvloog vanaf een conferentie in Canada waar hij in opdracht van de RUG aanwezig was. Tijdens deze vlucht heeft hij gewerkt aan de opdracht voor de Maltese overheid. Op 14 januari duurde de bijeenkomst vier uur. De heer Kochenov verklaart dat hij daarna tot 02:00 a.m. gewerkt heeft aan taken voor de RUG. Deze verklaring wordt ondersteund met verstuurd e-mails.

2.4 Maltese Minister President

De heer Kochenov heeft verklaard de (voormalige) Maltese minister-president, Joseph Muscat, één keer in 2014 in het kader van zijn werkzaamheden voor de Maltese overheid te hebben ontmoet. Daarnaast is de heer Kochenov enkele keren bij conferenties van Henley & Partners aanwezig geweest waarbij de heer Muscat ook aanwezig was. Na de uitzending van de NOS over Malta in september 2019 ontvangt de heer Kochenov op 2 oktober 2019 naar aanleiding van zijn verzoek een letter of support van de (inmiddels voormalige) Maltese minister-president. In deze brief staat dat de heer Kochenov een constructieve bijdrage heeft geleverd aan de Maltese overheid in de vorm van juridisch advies over Europees burgerschapsrecht in het kader van het vaststellen en implementeren van het IIP op Malta.

Vertrouwelijk

3. Overzicht activiteiten van de heer Kochenov voor de Investment Migration Council

In dit hoofdstuk staat een overzicht van de feiten en omstandigheden die betrekking hebben op de activiteiten van de heer Kochenov in relatie tot IMC.

3.1 Algemeen

3.1.1 Investment Migration Council (IMC)

De heer Kochenov is medeoprichter van de Investment Migration Council (hierna: IMC). De IMC is een vereniging zonder winstoogmerk (not-for-profit association) op grond van artikel 60 van het Zwitsers burgerlijk wetboek. De organisatie is opgericht op 1 oktober 2014 en gevestigd in Genève, Zwitserland. De organisatie is officieel ingeschreven in de registers van de Zwitserse Kamer van Koophandel op 6 maart 2015.⁴ Volgens de statuten van de IMC is het doel van de organisatie:

'To promote programs for investor immigration and citizenship by investment, increase knowledge and understanding about these programs and encourage a high level of professionalism, competence and ethical behaviour within the community of professionals dealing with these programs.'

De heer Kochenov was van 1 oktober 2014 tot 1 oktober 2019 voorzitter van de IMC. Hij heeft in september 2019 een bericht gestuurd waarin hij zijn aftreden kenbaar heeft gemaakt bij de IMC. Zijn aftreden is op 18 december 2019 in de registers van de Geneefse Kamer van Koophandel gepubliceerd.⁵ De heer Kochenov heeft de statuten van de IMC bij oprichting ondertekend vanuit deze functie. In de statuten van het IMC staat dat de leden van de raad van bestuur:

'act on a voluntary basis and are entitled to compensation of their effective expenses and travelling expenses only if the board approves. The Chairman of the Governing Board, and if approved by the Governing Board, is entitled to adequate compensation for any activities exceeding the usual framework of their function.'

De heer Kochenov heeft ook verklaard dat hij noch andere bestuursleden salaris en/of compensatie, anders dan een onkostenvergoeding, hebben ontvangen voor hun werkzaamheden. Op basis van de financiële stukken (jaarverslagen, jaarrekeningen) heeft de onderzoekscommissie niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov enige gelden zou hebben ontvangen.

De raad van bestuur komt volgens de statuten één keer per jaar bijeen voor de algemene vergadering. De heer Kochenov geeft aan dat de raad van bestuur in de praktijk gemiddeld twee keer per jaar bijeenkomt. Eén van deze algemene vergaderingen vindt jaarlijks plaats in de marge van de jaarlijkse IMC Global Citizenship conferentie. Daarnaast ontmoet het bestuur elkaar vaak ook tijdens de jaarlijkse conferenties van Henley & Partners. De CEO van dit bedrijf is ook bestuurslid. Het IMC heeft ruim 400 leden, voornamelijk bedrijven en organisaties actief op het gebied van investment migration. Ook wetenschappers en overheden zijn betrokken.

De hoofdactiviteit van de IMC is het organiseren van het jaarlijkse Investment Migration Forum in Genève, Zwitserland. De hoofdactiviteit van de heer Kochenov gedurende dit forum is het bijeenroepen van een jaarlijks academisch seminar de dag voor het jaarlijkse forum. Hij zit dit seminar voor samen met een, elk jaar andere, gerenommeerde onderzoeker. De IMC financiert de reis- en verblijfkosten en de rapportages van het academische seminar (zie verder paragraaf 3.1.3).

⁴ Excerpt, ref. nr. 03809/2015, UID CHE-212.779.325.

⁵ Mutation Investment Migration Council, Genève, HR02-1004787274.

De heer Kochenov noemt het voorzitterschap van de heer Kochenov niet uitvoerend, aangezien al het werk wordt verricht door de CEO die hiervoor op fulltime basis is aangesteld. Dit blijkt ook uit de bestudeerde documentatie. Sinds het aftreden van de heer Kochenov als voorzitter is de CEO interim-voorzitter geworden van het bestuur.

3.1.2 IMC Service Limited

Op 3 maart 2015 is het bedrijf IMC Services Limited ingeschreven op het bedrijfsregistratienummer 'C 69355' bij de Maltese Kamer van Koophandel.⁶ De hoofdactiviteit van dit bedrijf is:

*'To promote and to increase awareness on programmes related to the acquisition of citizenship by investment and individual investor programmes and to encourage and promote a high level of professionalism, competence and ethical behaviour within this sector.'*⁷

De heer Kochenov is van 3 maart 2015 tot 16 september 2019⁸ één van de twee directeurs geweest van IMC Services Limited. Op grond van deze functie heeft de heer Kochenov de jaarverslagen en -rekeningen van 2016 en 2017 ondertekend. Daarnaast blijkt uit het Maltese bedrijfsregister dat de heer Kochenov naast directeur ook juridisch en gerechtelijk vertegenwoordiger is van het bedrijf.

De heer Kochenov heeft verklaard dat er geen aparte vergaderingen hebben plaatsgevonden voor IMC Services Limited, aangezien deze vergaderingen in de praktijk samenvallen met de bijeenkomsten van de raad van bestuur van de IMC. De heer Kochenov heeft verklaard dat IMC Service Limited alleen bestaat uit de werkorganisatie van de IMC en staat daarom volledig in dienst van de IMC. IMC heeft het volledige eigenaarschap over IMC Service Limited. Het doel van IMC Service Limited is volgens de heer Kochenov het behartigen van de belangen van IMC in Geneve. De CEO stuurt de organisatie dagelijks aan en de heer Kochenov heeft geen uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot IMC Service Limited. Na het aftreden van de heer Kochenov is er geen vervanger gekomen voor zijn functie.

De heer Kochenov heeft verklaard dat hij geen salaris en/of compensatie, anders dan een onkostenvergoeding, heeft ontvangen voor zijn werkzaamheden. Op basis van de financiële stukken (jaarverslagen, jaarrekeningen) heeft de onderzoekscommissie niet kunnen vaststellen dat de heer Kochenov enige gelden zou hebben ontvangen. Voor deze activiteiten heeft de heer Kochenov geen vakantiedagen opgenomen.

3.1.3 Academisch programma en working papers

De heer Kochenov heeft in de jaren 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019 een academisch dagprogramma georganiseerd voorafgaand aan deze jaarlijkse IMC-conferenties. Deze academische dagen zijn bedoeld voor wetenschappers die werden uitgenodigd op basis van hun expertise en publicaties. De heer Kochenov was dagvoorzitter van deze conferenties samen met mede door hem uitgenodigde gerenommeerde geleerden. De heer Kochenov heeft verklaard dat hij als het ware hoofd onderzoek was bij de IMC. Er zijn geen documenten waaruit blijkt dat dit een officiële functie is. Deze conferenties hebben tot meerdere working papers geleid. Deze papers zijn volgens de heer Kochenov de enige papers ter wereld die focussen op investment migration en zijn openbaar beschikbaar via www.investmentmigration.org/academic. De kosten voor het organiseren van het jaarlijkse academische seminar werd elk jaar volledig betaald door het IMC. In 2016 bedroegen de totale kosten van de academische dag afgerond € 25.000 en in 2017 en 2018 ongeveer € 34.000. Enkele collega's van de RUG hebben deelgenomen aan één of twee van deze academische dagen. Voor deze activiteiten heeft de heer Kochenov geen vakantiedagen opgenomen.

⁶ Memorandum of Association of IMC Services Limited, Malta Chamber of Commerce.

⁷ Artikel 4.1, Memorandum of Association of IMC Services Limited, Malta Chamber of Commerce.

⁸ Dit blijkt uit het Maltese bedrijfsregister.

3.2 Melding door de heer Kochenov van zijn werkzaamheden voor IMC

Op 27 augustus 2018 en 15 januari 2019 heeft de toenmalig leidinggevende van de heer Kochenov het formulier nevenwerkzaamheden, dat is ingevuld door de heer Kochenov voor zijn voorzitterschap bij de IMC te Genève, ondertekend voor akkoord. De heer Kochenov spendeert volgens het eerste ingevulde formulier Melding Nevenwerkzaamheden één uur per week aan zijn voorzittersrol bij het IMC. Volgens het tweede ingevulde formulier Melding Nevenwerkzaamheden spendeert de heer Kochenov twee uur per week aan zijn voorzittersrol bij het IMC. De heer Kochenov meldt op dit formulier geen beloning te ontvangen. In beide gevallen meldt hij dat het voorzitterschap een ere dan wel symbolische functie is. Op het formulier melding nevenwerkzaamheden staat dat dit het leiden van de jaarlijkse vergadering van het bestuur van de IMC omvat en het mede leiden van de onderzoeksactiviteiten van de IMC. De heer Kochenov heeft verklaard dat in de praktijk al zijn tijd die hij aan het IMC besteedde in feite werd besteed aan de research papers en de academische dag voorafgaand aan de conferentie. Voor wat betreft zijn voorzitterschap van het bestuur heeft de heer Kochenov verklaard dat dit in de praktijk neerkwam op twee uur per jaar. Alle werkzaamheden werden uitgevoerd door de CEO.

De jaarverslagen van de faculteit Rechtsgeleerdheid refereren naar de activiteiten van de heer Kochenov gerelateerd aan het IMC. In de jaarverslagen van 2015, 2016, 2017 en 2018 staat:

'Prof. Kochenov [...] is also the founding Chairman of the Board of the Investment Migration Council (IMC), a worldwide association for professionals dealing with investor immigration and citizenship-by-investment, based in Geneva (Switzerland).'

Daarnaast staat in de jaarverslagen 2016, 2017 en 2019:

'Prof. Dimitry Kochenov [...] is the founding editor [...] of the Investment Migration Working Papers.'

En in het jaarverslag van 2017 staat ook dat:

'Prof. Kochenov co-convened an investment migration seminar in June 2017 in Geneva, which has resulted in a book contract with Cambridge University Press to investigate the key reasons behind the rise of investment migration and citizenship for investment in the European and global legal contexts.'

Op de medewerkerspagina van de heer Kochenov staat in ieder geval op de verschillende bestudeerde archiefversies dat hij voorzitter is van het bestuur van de IMC. Op 11 oktober 2019 en op 2 december 2019 staat op de MePa van de heer Kochenov dat hij oprichter en co-editor is van de Investment Migration Working Papers.⁹

Verder zijn de wetenschappelijk werkzaamheden van de heer Kochenov in relatie tot IMC blijkens de verslagen aan de orde gekomen in zijn R&O gesprekken en vermeld in zijn tenure-cv.

⁹ De archiefversies van de medewerkerspagina van de heer Kochenov zijn gevonden via de 'wayback-machine' van de organisatie Internet Archive, www.archive.org.

4. Activiteiten van de heer Kochenov voor Henley & Partners en Quality of Nationality Index

In dit hoofdstuk staat een overzicht van de feiten en omstandigheden die betrekking hebben tot de activiteiten van de heer Kochenov in relatie tot Henley & Partners en de Quality of Nationality Index (QNI).

4.1 Algemeen

Henley & Partners is een van oorsprong Zwitsers bedrijf gespecialiseerd in verblijfs- en burgerschapsdiensten in tientallen landen wereldwijd. Het bedrijf heeft ook een government advisory practice. Vanuit deze adviespraktijk is het bedrijf betrokken bij strategische advisering en het ontwerpen, opzetten en de uitvoering van verblijfs- en burgerschapsprogramma's voor verschillende overheden. Henley & Partners organiseert jaarlijks verschillende evenementen zoals het Henley & Partners Forum en de Global Residence and Global Citizenship and Residence Conference.

4.2 Adviesraad en andere werkzaamheden

De heer Kochenov maakt vanaf 2015 tot 28 januari 2019 als lid deel uit van de raad van advies van Henley & Partners. Deze adviesraad is volgens de heer Kochenov en de huidige CEO van Henley & Partners een Non-Executive Board of Advisors. Dit houdt volgens hen in theorie in dat de adviesraad: 'guidance provides to the senior management of the firm as and when it is requested.' Zij hebben verklaard dat de adviesraad nooit bijeen is gekomen en dat het in werkelijkheid alleen een digitale lijst is van personen. Lidmaatschap van deze adviesraad is onbetaald. Het is een erefunctie. De heer Kochenov is voor deze positie gevraagd op basis van zijn kennis van burgerschaps- en verblijfsrecht. De adviesraad heeft geen formele bevoegdheden volgens de statuten van Henley & Partners. Volgens de heer Kochenov, en aan de commissie bevestigd door de huidige CEO, is de adviesraad gedurende het lidmaatschap van de heer Kochenov nooit formeel bijeengekomen. Ook heeft de heer Kochenov Henley & Partners nooit geadviseerd vanuit zijn positie bij de adviesraad. Als gevolg hiervan heeft de heer Kochenov nooit tijd besteed aan deze functie. Daarnaast benoemen zij allebei dat de heer Kochenov nooit een formeel juridische rol heeft gehad bij het bedrijf, noch intern of extern.

In november 2014 heeft de heer Kochenov betaalde werkzaamheden verricht voor een bedrijf verbonden aan Henley & Partners: Henley Estates Russia CIS LTD gevestigd op Malta en geregistreerd op de Maagdeneilanden. Volgens de heer Kochenov was dit een korte notitie in het Russisch over de rol van het EU-recht bij de bescherming van de status van EU-burgerschap verkregen door middel van investeringen gebaseerd op eerder werk van zijn hand op dit gebied. In totaal heeft hij hiervoor € 2.112 ontvangen en laten overmaken op de rekening van de Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht¹⁰. Hier hebben we geen urenspecificatie over ontvangen. Voor deze activiteiten heeft de heer Kochenov geen vakantiedagen opgenomen. De heer Kochenov heeft verklaard dat hij deze werkzaamheden heeft uitgevoerd buiten werktijd.

4.3 Quality of Nationality Index

Henley & Partners heeft een Passport Index ontwikkeld die een ranking weergeeft van paspoorten van alle landen gebaseerd op het aantal landen dat burgers van een land kunnen bezoeken zonder daar voorafgaand een visum voor te moeten aanvragen. Deze ranking is gebaseerd op data van de International Air Transport Association (IATA).

¹⁰ Deze stichting staat op naam van de voormalig leidinggevende van de heer Kochenov. De heer Kochenov heeft geen toegang tot de rekening van deze stichting. De heer Kochenov speelt geen formele rol ten opzichte van deze stichting.

De heer Kochenov is over deze ranking in gesprek gegaan met de CEO van Henley & Partners en vanaf 2015 hebben zij samen een nieuwe index ontwikkeld die de kwaliteit van nationaliteiten op grond van meer indicatoren in kaart brengt. Deze ranking heet de Quality of Nationality Index (hierna: QNI).

De QNI meet de rechten van burgers per land gebaseerd op data, inter alia, van de VN, Wereldbank en de International Air Transport Association. De QNI is een tool die inzichtelijk maakt wat de waarde is van elke nationaliteit ter wereld en draagt volgens de auteurs bij aan een beter begrip van burgerschap en de rechten van burgers in hedendaagse wereld. De uitgever van de QNI was van 10 mei 2016 tot en met 2018 Ideos Publications gevestigd in Zurich, Zwitserland.

De CEO van Henley & Partners is eigenaar van Ideos Publications. De QNI is vanaf 2018 gepubliceerd door Hart Publishing, Oxford. De index wordt veel geciteerd in toonaangevende media, zoals Financial Times, Bloomberg en Forbes. Recentelijk is de index ook in het Russisch vertaald. De QNI en daarmee ook de Russischtalige versie is gefinancierd door Henley en Partners; de heer Kochenov heeft hieraan meegewerkt, maar is hier niet voor betaald geeft hij aan. De heer Kochenov heeft de Russische vertaling gestuurd naar diverse wetenschappelijk instituten in Russischtaal gebied.

De naam van de QNI is zowel volgens Henley & Partners als de heer Kochenov in 2019 veranderd van Henley & Partners – Kochenov QNI naar Kälín¹¹ and Kochenov's Quality of Nationality Index, omdat de QNI het werk is van twee individuen en de nieuwe titel dit beter weergeeft. De heer Kochenov heeft nooit een vergoeding ontvangen voor zijn werk aan de QNI. Henley & Partners betaalt voor de productie van de QNI. Hart Publishing verkoopt de QNI. Voorheen was dit Ideos. De dataset is openbaar en beschikbaar via Mendeley.¹² Daarnaast is het boek beschikbaar via bibliotheken wereldwijd. De ontwikkeling van de QNI heeft de heer Kochenov zijn eigen zeggen maanden werk gekost. Voor hem is dit een van de meest interessante onderzoeksprojecten van de afgelopen jaren.

Een voormalig student-assistent van de heer Kochenov is in de zomer van 2015 gevraagd door de heer Kochenov om administratief werk uit te voeren voor de ontwikkeling van de QNI en hiervoor data te verzamelen. Voor het uitvoeren van deze beperkte werkzaamheden is deze persoon rechtstreeks een gering bedrag betaald door Henley & Partners op een privérekening van deze persoon. Voor de editie van de QNI 2018 en 2019 is deze persoon co-editor. Hiervoor heeft deze persoon nooit een vergoeding ontvangen van Henley & Partners.

4.4 Henley & Partners Forum and conferences

Hiernavolgend volgt een overzicht van de conferenties en bijeenkomsten georganiseerd door Henley & Partners waarbij de heer Kochenov één van de sprekers was. De heer Kochenov heeft voor het spreken op deze bijeenkomsten naar eigen zeggen nooit een sprekersvergoeding gekregen. Wel werden alle onkosten vergoed. Voor deze activiteiten heeft de heer Kochenov geen vakantiedagen opgenomen.

- Henley & Partners Forum, mei 2014, Malta. De heer Kochenov is een van de key speakers. De heer Kochenov spreekt over de belangrijkste trends in de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en haar lidstaten met betrekking tot burgerschapsrecht. De basis hiervoor was het advies dat hij had voorbereid voor de Maltese overheid.¹³

¹¹ De heer Kälín is oprichter en CEO van Henley & Partners.

¹² Kochenov, Dmitry; Lindeboom, Justin (2019), "Quality of Nationality Index", Mendeley Data, v1<http://dx.doi.org/10.17632/53zr7cfyrs.1>

¹³ <https://www.youtube.com/watch?v=DtwlXewMnUM>.

- The Henley & Partners Forum, 5 en 6 mei 2015, Zurich. De heer Kochenov is een van de key speakers op het Henley & Partners Forum 2015 te Zurich. Hij spreekt over 'The Henley & Partners Visa Restrictions Index 2015 and the Forthcoming Quality of Nationality Index'. Tijdens het forum spreekt onder meer ook de minister-president van Malta (Muscat) over 'How Malta Set a New Standard in Foreign Direct Investment'. En de CEO van Identity Malta Agency Government of Malta (Jonathan Cardona) over: 'The Malta Individual Investor Program: A First Year of Success'. Daarnaast spreekt de CEO van de IMC (Bruno L'ecuyer) over: 'The Investment Migration Council is Raising the Bar, The Need for Quality in Investment Migration, The Need for a Global Association, The IMC's Vision and Mission'¹⁴ Als Program Highlights staat op het programma van dit forum vermeld: 'The Malta Individual Investor Program: Setting a New Global Standard'.
- 9th Global Residence and Citizenship Conference, 1-3 november 2015, Dubai. De heer Kochenov is een van de key speakers. Hij spreekt over 'The Quality of Nationality: A Global Perspective' en 'The Future of Investment Migration and EU Citizenship, Meeting the increasing demand of investors seeking EU residence, Creating real economic benefit through investor immigration, access to EU Citizenship'. Ook neemt hij deel aan een paneldiscussie over 'Opportunities and Benefits of Citizenship by Investment Programs'.
- Launch van de QNI, door de heer Kochenov en De heer Kälin, 2 juni 2016, Zurich.
- 10th Global Residence and Citizenship Conference, 14-16 november 2016, Londen. De heer Kochenov is een van de key speakers. Hij spreekt over de QNI.¹⁵
- QNI presentation, 20 september 2017, Londen. Op 20 september 2017 heeft de heer Kochenov de tweede editie van de QNI gepresenteerd. Hierover is ook een bericht geplaatst op de website van de RUG.¹⁶
- 11th Global Residence and Citizenship Conference, 14-16 november 2017, Hongkong. De heer Kochenov spreekt over de QNI.
- 13th Global Residence and Citizenship Conference, 11-13 november 2019, Londen. Volgens het programma van deze conferentie heeft de heer Kochenov tijdens deze conferentie meegedaan aan een paneldiscussie over Sovereign Equity versus Sovereign Debt. De heer Kochenov heeft gesproken over de QNI open-access dataset.

4.5 Melding van zijn werkzaamheden met betrekking tot Henley & Partners en de QNI

In het jaarverslag 2017 van de faculteit Rechtsgeleerdheid wordt als volgt gerefereerd naar de activiteiten van de heer Kochenov gerelateerd aan Henley & Partners en de QNI:

'Kochenov, D. & [...] (2017) Empirical Assessment of the Quality of Nationalities: The Quality of Nationality Index, European Journal of Comparative Law and Governance 4(4), pp. 314—336. The article proposes a scientific methodology to compare the value of individual citizenships held by persons worldwide, reporting on the Quality of Nationality Index, which Prof. Kochenov (now in association with [...]) updates every year. The very idea that citizenships as legal statuses have varying values is innovative and attractive, generating a huge amount of attention from journalists and debates.'

¹⁴ De IMC werd in 2015 opgericht.

¹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=tzayD3wNtg8>.

¹⁶ <https://www.rug.nl/news/2017/10/quality-of-nationality-mapped>.

Op de medewerkerspagina van de heer Kochenov staat in ieder geval op de verschillende bestudeerde archiefversies:

'Together with Henley & Partners, the leading global citizenship planning law firm and the International Air Transport Association (IATA) Prof. Kochenov releases the Quality of Nationality Index: a simple and reliable methodology of measuring the quality of all the world's nationalities meticulously applied. The index received coverage from the Economist Intelligence Unit and the New Yorker Magazine.'

Ook is vermeld dat hij lid is van de raad van advies.

In de archiefversie van de MePa van de heer Kochenov van 11 oktober 2019 staat het volgende:

'His co-authored Quality of Nationality Index received coverage from the Economist Intelligence Unit and the New Yorker Magazine.'

In het Scientific Report van de faculteit uit 2018, staat in het publicatieoverzicht:

Kochenov, D. and Lindeboom, J., (eds.), Henley & Partners–Kochenov Quality of Nationality Index (QNI) (3rd ed. 2017), Zürich: Ideos, 2018

In de archiefversies van de MePa van de heer Kochenov van 11 oktober en 2 december 2019 staat het volgende:

'His books include: [...] Kälin and Kochenov's Quality of Nationality Index (ed. with [...], Hart, 2019)'

De RUG publiceerde sinds het verschijnen van de eerste editie van de QNI meerdere mediaberichten over de QNI, zoals: <https://www.rug.nl/rechten/news/archief/2016/dimitry-kochenov-and-henley-partners-launch-the-quality-of-nationality-index> (2016), <https://www.rug.nl/news/2017/10/quality-of-nationality-mapped> (2017), [https://www.rug.nl/research/portal/clippings/the-qni-illustrates-that-speaking-of-the-different-nationalities-of-the-world-as-equal-is-misleading\(71c2013a-7402-4a21-988c-a5e43ac36d5a\).html](https://www.rug.nl/research/portal/clippings/the-qni-illustrates-that-speaking-of-the-different-nationalities-of-the-world-as-equal-is-misleading(71c2013a-7402-4a21-988c-a5e43ac36d5a).html) (2019).

5. Overige activiteiten van de heer Kochenov voor derden

De heer Kochenov voert activiteiten uit voor vele organisaties. Deze organisaties vergoeden soms de door hem gemaakte onkosten. Daarnaast wordt hij door sommige organisaties ook betaald voor zijn werkzaamheden. Hiernavolgend volgt een niet-limitatieve opsomming van zijn activiteiten voor derden. Een groot deel van deze activiteiten is vermeld op de MePa van de heer Kochenov.

5.1 Universiteiten en instituten

Van de volgende werkzaamheden heeft de heer Kochenov verklaard geld te hebben ontvangen:

- European University Institute, Florence (2018). In 2018 heeft de heer Kochenov een lezing gegeven aan de European University Institute in Florence, Italië in het kader van een 'Seminar for the Global Governance Programme' onder de titel: 'Citizenship in regional organizations: comparing European, Latin American and African experiences'. Daarnaast heeft de heer Kochenov een onkostenvergoeding ontvangen. De facturen zijn verstuurd vanuit zijn eenmanszaak. De heer Kochenov heeft hiervoor € 750 ontvangen op zijn privérekening. De heer Kochenov heeft hiervoor geen vakantiedagen opgenomen.
- Romanian Centre for European Policies (2018). In 2018 heeft de heer Kochenov een lezing gegeven tijdens een academisch evenement georganiseerd door het Romanian Centre for European Policies. De heer Kochenov heeft hiervoor € 500 ontvangen op zijn privérekening. Daarnaast heeft de heer Kochenov een onkostenvergoeding ontvangen. De facturen zijn verstuurd vanuit zijn eenmanszaak. De heer Kochenov heeft hiervoor geen vakantiedagen opgenomen.
- Clingendael (2017). De heer Kochenov is door Clingendael ingehuurd als spreker op 31 mei 2017 en heeft hiervoor € 350 ontvangen op zijn privérekening. De heer Kochenov heeft hiervoor geen vakantiedagen opgenomen.

Daarnaast is de heer Kochenov medeorganisator, spreker of panellid op vele universitaire conferenties die worden georganiseerd door onder andere de universiteiten van Oslo, Aruba en Luxemburg en door de London School of Economics. In principe worden volgens de heer Kochenov hiervoor alleen de reis- en verblijfkosten vergoed.

5.2 Overheidsorganisaties

Van de volgende werkzaamheden heeft de heer Kochenov verklaard geld te hebben ontvangen:

- Europese Raad (2016). De heer Kochenov heeft in december 2016 deelgenomen aan het jaar seminar van Juridische Dienst van de Europese Raad. Voor zijn werkzaamheden is hem € 1.200 aangeboden hetgeen is overgemaakt naar zijn privérekening. De heer Kochenov heeft hiervoor geen vakantiedagen opgenomen.
- FCT, Portugal (2019). De heer Kochenov was begin 2019 lid van het evaluatie panel – sociale wetenschappen, rechtsgeleerdheid en politieke wetenschappen van de FCT. De FCT is the Portuguese national funding agency for science, research and technology. De taak van dit panel is om de status te beoordelen van het juridische en politieke wetenschappelijk onderzoek dat is uitgevoerd door alle nationale onderzoeksinstituten in Portugal. De vergoede onkosten (€ 964,72) en het honorarium (€ 5.800) zijn ten goede gekomen aan de Stichting Bevordering Europees- en Economisch Recht. De heer Kochenov heeft zelf € 1.714,34 overgemaakt naar de Stichting vanuit zijn privérekening met de omschrijving onkostenvergoeding Portugal Accreditation door hen aan hem betaald. De heer Kochenov heeft verklaard voor deze route van de betaling te hebben gekozen omdat dit de gemakkelijkste weg is vanwege ingewikkelde regelingen van de Portugese autoriteiten richting visiterende hoogleraren

Andere voorbeelden van werkzaamheden voor derden in dit kader zijn (geen limitatieve opsomming):

- verschillende nationale subsidieverlenende organisaties voor onderzoek. De heer Kochenov heeft subsidievoorstellen beoordeeld voor verschillende nationale organisaties die subsidies toekennen, waaronder die in Tsjechië, Luxemburg, Oostenrijk en België (Vlaanderen)
- European Research Council (2017, 2018, 2019). De heer Kochenov was panellid van de SH2 European Research Council Advanced Grants voor het aanvraagjaar 2017, 2018 en 2019
- Nederlandse Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2007-2008). De heer Kochenov heeft dit ministerie geadviseerd over de toepassing van EU-wetgeving in de Caribische delen van het Koninkrijk Tweede Kamer, Vergaderjaar 2007-2008, Bijlage bij Kamerstuk 31200-IV nr. 56)
- Europees parlement (2015). De heer Kochenov heeft het Europees Parlement geadviseerd over de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht als onderdeel van een consortium georganiseerd door het Centre of European Policy Studies in Brussel als vervolg op zijn eerdere werk met deze partij, wat resulteerde in een rapport over de rechtsstaat in 2015, gepubliceerd door de onderzoeksdienst van het Europees Parlement
- OCTA (2012). De heer Kochenov was moderator van de ronde tafels van de hoofden van delegaties tijdens de jaarlijkse OCTA-bijeenkomst, om overzeese leiders van de EU in Groenland. Het doel hiervan was om vanuit deze hoofden één geluid te laten horen richting de Europese Commissie over het nieuwe associatiebesluit.

In principe worden volgens de heer Kochenov hiervoor alleen de reis- en verblijfkosten vergoed.

5.3 Bedrijfsleven

Van de volgende werkzaamheden heeft de heer Kochenov verklaard geld te hebben ontvangen:

- Everaert Advocaten (2015): de heer Kochenov heeft in de zomer van 2015 advies gegeven aan dit advocatenkantoor over de reikwijdte van het principe van non-discriminatie op grond van nationaliteit in het EU-recht dat van toepassing is op Nederlandse overzeese gebieden. Everaert advocaten heeft hiervoor € 600 betaald. Dit geld is rechtstreeks betaald aan de Stichting Bevordering Europees- en Economisch Recht.
- Frendo Advisory (2017). In juli 2017 heeft de heer Kochenov een rapport opgesteld over het gebruik van een meisjesnaam als tweede voornaam in de internationale rechtspraktijk in opdracht van Frendo Advisory gevestigd op Malta. Totaal heeft de heer Kochenov hier vier uur voor gefactureerd voor een totaalbedrag van € 2.260. Een collega van de heer Kochenov heeft hem hierbij geholpen en heeft van dit totaalbedrag € 500 ontvangen. De overige € 1.760 is ten goede gekomen aan de privérekening van de heer Kochenov. Daarnaast heeft de heer Kochenov een onkostenvergoeding gekregen voor de juridische kosten en de kosten voor de apostilles die hij hiervoor moest maken. Hij was toevallig voor de RUG op Cyprus en heeft dit voor Frendo Advisory gedaan. Voor deze werkzaamheden heeft de heer Kochenov facturen verstuurd vanuit zijn eenmanszaak. De heer Kochenov heeft hiervoor geen vakantiedagen opgenomen. Hij heeft verklaard dat dit ook niet nodig was omdat hij het werk in het weekend heeft gedaan.
- Op 8 december 2016 is de heer Kochenov gespreksleider geweest op het launch event van het Malta Residence & Visa Programme te Moskou. Het doel van dit evenement was om de Maltese residence by investment programmes te presenteren aan het Russische publiek. De heer Kochenov verrichtte zijn werkzaamheden in opdracht van Discus Holding, een bekende leverancier van investment migration-diensten en gevestigd op Malta. Discus Holding heeft volgens de rekening van de heer Kochenov hiervoor € 4.000 betaald op zijn privérekening. Ook de reis- en verblijfkosten zijn betaald. De factuur is verstuurd vanuit zijn eenmanszaak. Uit de administratie blijkt dat de heer Kochenov hier één vakantiedag voor heeft opgenomen. De heer Kochenov heeft de commissie het Russischtalige programma overhandigd. Hieruit blijkt dat de heer Kochenov inderdaad de gespreksleider is geweest. In het programma staat geen enkele verwijzing dat heer Kochenov afkomstig is van de RUG. Op de website van Discus staat een Engelstalig programmaboekje. In dit boekje staat de heer Kochenov aangekondigd zowel als gespreksleider als ook spreker over het Individual

Investor Programme in de context van Europese wetgeving. Er wordt aangegeven dat hij werkzaam is bij de RUG. In een kort cv staat dit ook beschreven, inclusief het logo van de RUG. De heer Kochenov heeft verklaard het Engelstalige programma niet te kennen en daar ook geen verantwoordelijkheid voor te hebben omdat hij niet de organisator was van de bijeenkomst.

Andere voorbeelden van werkzaamheden voor derden in dit kader zijn (geen limitatieve opsomming):

- Clifford Chance (2012-2014): de heer Kochenov heeft het kantoor geadviseerd over de EU Law of the Overseas in the Bancoult No.3 case. Deze zaak speelde voor de Britse rechtbank. Het kantoor stond de Chagossians bij die waren verdreven van hun eiland door het Britse Koningshuis.
- Osler Hoskin & Harcourt (2016-heden). Advocatenkantoor.

In principe worden volgens de heer Kochenov hiervoor alleen de reis- en verblijfkosten vergoed.

Vertrouwelijk

Bijlage 2. Normenkader

Geconstateerde feiten en omstandigheden worden getoetst aan voorliggend normenkader. De in dit kader beschreven normen sluiten aan op de onderzoeksvragen. De normen zijn afkomstig uit:

- Gedragscode Integriteit Rijksuniversiteit Groningen – 16 oktober 2017 tot heden
- De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening – 2014 tot 1 oktober 2018
- Regeling Nevenwerkzaamheden Rijksuniversiteit Groningen – 2009 tot 2017
- Regeling Nevenbelangen Rijksuniversiteit Groningen – 2005 tot 2017
- Sectorale regeling nevenwerkzaamheden – 27 november 2017 tot heden
- Cao Nederlandse Universiteiten – 2017-2019
- Cao Nederlandse Universiteiten – 2016-2017
- Code Goed Bestuur 2017 universiteiten
- Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek -1992 tot heden
- Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit – 2018 tot heden
- Regeling adjunct-hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen – 2010 tot 2017
- Regeling vergoeding dienstreizen Rijksuniversiteit Groningen – 2012 tot heden
- Regeling Resultaat & Ontwikkelingsgesprekken RUG – 2012 tot heden

Voor elk van deze bronnen is aangegeven welke bepalingen mogelijk voor het onderzoek relevant zijn. Wanneer gedurende het onderzoek gedragingen worden geconstateerd die mogelijk strijdig zijn met integriteitsnormen die niet zijn opgenomen in voorliggend kader, maar wel in een regeling zijn opgenomen, dan zullen deze regelingen ook in het kader worden opgenomen. Het is mogelijk dat meerdere normen gelijktijdig van toepassing zijn op dezelfde geconstateerde feiten en omstandigheden. In de duiding zal de redelijkheid en billijkheid niet uit het oog worden verloren.

1. Gedragscode Integriteit Rijksuniversiteit Groningen

Deze regeling is vastgesteld door het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen op 16 oktober 2017¹⁷.

Paragraaf 1.2 Wat is integriteit?

Openheid

Medewerkers zorgen voor een klimaat van academische vrijheid, waarin communicatie open en vrij kan verlopen. Zij zetten zich in voor een sociaal veilige omgeving aan de RUG, waarin iedereen zich verantwoordelijk gedraagt en op zijn of haar gedrag kan worden aangesproken.

Transparantie

De universiteit wordt gefinancierd uit publieke middelen, die op zorgvuldige wijze dienen te worden benut. Medewerkers kunnen dat inzichtelijk maken voor de buitenwereld. Zij staan ook open voor commentaar en feedback. Nevenwerkzaamheden en -belangen worden gemeld. Belangenverstrengeling, maar ook de schijn daarvan, wordt voorkomen.

Verantwoordelijkheid

Werken voor de universiteit impliceert een verplichting tegenover de maatschappij. Besluitvorming wordt zorgvuldig voorbereid, waarbij ook rekening wordt gehouden met andere belangen dan die van de RUG alleen. Medewerkers zijn bereid uitleg te geven en verantwoording af te leggen.

Paragraaf 2.2 Goed werknemerschap

Van medewerkers wordt verwacht dat zij zich als goede werknemers gedragen. Een aantal waarden is daarbij leidend, omdat zij integriteit in een breder perspectief plaatsen: betrouwbaarheid, dienstbaarheid, onafhankelijkheid, onpartijdigheid, openheid, vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid.

Goed ambtenaarschap of werknemerschap houdt onder meer in dat een medewerker zorgvuldig en verantwoordelijk omgaat met bevoegdheden, middelen en informatie en het algemeen belang leidend laat zijn. Hij of zij is in staat verleidingen te weerstaan en risicovolle situaties te vermijden. Regels worden geïnterpreteerd naar de letter én de geest; er is een zorgvuldige afweging van legitieme rechten, belangen en verwachtingen, ook in situaties waarbij het niet (onmiddellijk) duidelijk is wat de juiste keuze is. Ook is de werknemer bereid overwegingen (vooraf dan wel achteraf) te laten toetsen en daarover verantwoording af te leggen.

Integer handelen vindt plaats in de dagelijkse praktijk en is niet gebonden aan werkplek en werktijd, maar ook daarbuiten. Bovendien is de scheidslijn tussen werk en privé in de huidige digitale wereld dun geworden en zijn werkvormen flexibel geworden. Het is dus van belang dat de medewerker zich realiseert dat privégedrag negatieve invloed kan hebben op goed werknemerschap en dat daaruit schade voor de werkgever kan voortvloeien.

¹⁷ Tot 2017 had de RUG geen gedragscode integriteit.

Paragraaf 3.1 Belangenverstrengeling

Bij belangenverstrengeling lopen privé- en werkbelangen door elkaar. Daardoor kan belangenverstrengeling een bedreiging zijn van de integriteit. Het onderwerp vraagt voortdurend aandacht, zowel van de organisatie als van de medewerkers.

In het geval van belangenverstrengeling hebben medewerkers privébelangen die op gespannen voet staan met de uitvoering van hun taken en verantwoordelijkheden bij de universiteit en deze op nadelige wijze kunnen beïnvloeden. Het kan onder meer betrekking hebben op financiële situaties, bijvoorbeeld in het geval van een (potentieel) verlies of gewin van de medewerker, diens partner, familielid of bevriende relatie.

De verantwoordelijkheid om belangenverstrengeling te vermijden, ligt bij de medewerker. In geval van twijfel dient de medewerker te overleggen met de leidinggevende. In de situatie dat er (mogelijke) belangenverstrengeling dreigt, dient de medewerker dit direct te melden.

Paragraaf 3.3 Nevenwerkzaamheden

Onder nevenwerkzaamheden wordt verstaan alle werkzaamheden en activiteiten die een werknemer van de universiteit buiten de opgedragen taak bij de universiteit verricht. Niet van belang is de vraag of een beloning wordt ontvangen voor de nevenwerkzaamheden dan wel of de nevenwerkzaamheden binnen of buiten werktijd worden verricht.

In VSNU-verband hebben de Nederlandse universiteiten een sectorale regeling nevenwerkzaamheden afgesloten. Eenduidig beleid stimuleert de boodschap dat al het universitair personeel geacht wordt te rapporteren over nevenwerkzaamheden.

Niet alle nevenwerkzaamheden hoeven te worden gemeld. Nevenwerkzaamheden die buiten werktijd worden verricht, waarvoor geen financiële beloning in welke vorm dan ook wordt ontvangen en die een goede functieervulling niet in de weg staan, hoeven niet te worden gemeld. Duidelijk moet zijn dat zij het belang van de RUG op geen enkele manier schaden.

Medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor het melden van nevenwerkzaamheden. In ieder geval bij het jaarlijkse R&O-gesprek wordt het al dan niet verrichten van nevenwerkzaamheden besproken. Vervolgens worden hierover afspraken gemaakt en vastgelegd.

Nevenwerkzaamheden moeten door de werknemer worden gepubliceerd op de medewerkerspagina. Vanzelfsprekend moeten zij ook in het kader van de (wetenschappelijke) integriteit en onafhankelijkheid worden gemeld bij publicaties en subsidieaanvragen. Voor nevenwerkzaamheden die onverenigbaar zijn met de functie bij de RUG wordt geen toestemming verleend.

Paragraaf 3.4 Aannemen van geschenken

Een medewerker kan geconfronteerd worden met een situatie waarin een zakelijke relatie iets aanbiedt. Dat kan een tastbaar geschenk zijn, maar ook een dienst of een voordeel. Hieraan zijn integriteitsrisico's verbonden als beïnvloeding en belangenverstrengeling. De hoofdzaak is dat de medewerker er alert op is dat zijn of haar onafhankelijkheid gewaarborgd is. Ook de schijn van belangenverstrengeling moet worden voorkomen.

Verder is de context waarin iets wordt aangeboden van belang. Dat geldt niet alleen bij het aannemen van geschenken, maar ook voor uitnodigingen voor bijvoorbeeld speciale gelegenheden als theaterbezoek en sportevenementen.

Het uitgangspunt is dat vergoedingen, beloningen (ook diensten of voordelen) en geschenken niet worden aanvaard, tenzij de werkgever daar mee instemt, zie artikel 1.15 van de CAO van de Nederlandse Universiteiten.

Daarnaast geldt als belangrijke stelregel dat geschenken en uitnodigingen van derden alleen aanvaard kunnen worden als zij functioneel, sober en doelmatig zijn en de onafhankelijkheid niet compromitteren.

Als de onafhankelijke positie niet wordt beïnvloed kunnen incidentele kleine geschenken (met een waarde tot € 50) worden aanvaard. Daarboven informeert de medewerker de leidinggevende en stemt in geval van twijfel de te volgen handelwijze af met de leidinggevende.

Paragraaf 3.6 Financiële belangen in ondernemingen

Het is mogelijk dat een RUG-medewerker financiële belangen heeft in één of meer niet-beursgenoteerde bedrijven, in effecten handelt of van plan is dat te gaan doen. Dit kan risico's van belangenverstrengeling opleveren. Ook kan het probleem van voorkennis van koersgevoelige informatie ontstaan, waaraan het risico van oneigenlijk gebruik is verbonden. Openheid en bespreekbaarheid zijn belangrijk. Te denken valt ook aan financiële belangen van een partner, want indirect zijn dat ook belangen van de betreffende medewerker.

Heeft een medewerker financiële belangen zoals bovenstaand bedoeld, dan geldt het volgende. De medewerker meldt, conform de Regeling Nevenbelangen, financiële belangen die mogelijk raken aan de belangen van de RUG voor zover deze in verband staan met de functieervulling. Een medewerker kan een financieel belang hebben in een onderneming die een relatie onderhoudt met de RUG. Een financieel belang dat groter is dan 4,99% wordt in elk geval strijdig met de belangen van de RUG geacht. In geval van twijfel over de verplichting om te melden neemt de medewerker contact op met de leidinggevende.

Financiële belangen die schadelijk zijn voor de RUG zijn niet toegestaan. Vertrouwelijke koersgevoelige informatie waarover medewerkers uit hoofde van hun functie beschikken houden ze geheim en gebruiken ze ook niet voor zichzelf.

De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening

*Deze regeling is vastgesteld 17 december 2004 en trad in werking op 1 januari 2005.
De code is herzien op 25 mei 2012 en opnieuw aangepast op 31 oktober 2014. Deze gedragscode was geldig tot 1 oktober 2018.*

Artikel 4 Onpartijdigheid

Principe

De wetenschapsbeoefenaar laat zich bij zijn wetenschappelijke activiteiten leiden door geen ander belang dan het wetenschappelijk belang. Hij is altijd bereid zich daarvoor te verantwoorden.

Definitie

Een wetenschapsbeoefenaar is onpartijdig en objectief als hij zich bij zijn oordeelsvorming en beslissingen niet laat leiden door persoonlijke belangen, voorkeur, genegenheid of vooroordeel, of door de belangen van zijn opdrachtgever/financier.

Uitwerking

Artikel 4.7

Iedere wetenschapsbeoefenaar die verbonden is aan een universiteit publiceert een actueel en volledig overzicht van zijn relevante nevenfuncties en maakt die informatie toegankelijk via de website van de universiteit.

Artikel 4.8

Iedere universiteit vermeldt in zijn jaarverslag, dan wel op zijn website, hoe is omgegaan met het rapporteren van nevenfuncties van zijn werknemers.

Regeling Nevenwerkzaamheden Rijksuniversiteit Groningen

Deze regeling is vastgesteld in 2009 en was geldig tot eind 2017.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Nevenwerkzaamheden zijn alle betaalde en onbetaalde werkzaamheden die een werknemer verricht binnen en buiten de overeengekomen werktijden bij der RUG en die niet behoren tot de universitaire functie.

Artikel 2 De melding

Lid 1

De medewerker is verplicht vooraf nevenwerkzaamheden te melden, in zoverre er een relatie is of ontstaat met de werkzaamheden bij de Rijksuniversiteit Groningen, bij de leidinggevende door middel van het aanvraagformulier nevenwerkzaamheden. Hij meldt deze aan zijn leidinggevende bij indiensttreding of bij verwerving van de werkzaamheden.

Lid 2

Leden van faculteitsbesturen, hoogleraren, directeurs van de universitaire diensten zijn verplicht vooraf nevenwerkzaamheden te melden bij het College van Bestuur door middel van het aanvraagformulier nevenwerkzaamheden. Hij meldt deze aan het College van Bestuur bij indiensttreding of bij verwerving van de werkzaamheden.

Lid 3

De melding dient te omvatten:

een omschrijving van de werkzaamheden;
de naam van de instantie waar de werkzaamheden worden verricht;
een schatting van de hoeveelheid tijd gemoeid met de werkzaamheden en een aanduiding binnen of buiten werktijd;
het aangeven of er al dan niet sprake is van honorering (uitgezonderd onkostenvergoedingen) en de hoogte daarvan.

Artikel 3 Advies leidinggevende

Lid 1

Het College van Bestuur c.q. de leidinggevende toetst de melding op het aspect van de huidige en toekomstige goede en onafhankelijke uitoefening van de universitaire werkzaamheden en de eventuele bezoldiging.

Lid 2

De leidinggevende adviseert de decaan c.q. de directie over de toestemming tot het uitvoeren van de nevenwerkzaamheden door medewerkers.

Artikel 4 Beoordeling van de melding

Het bevoegd gezag beoordeelt de melding aan de hand van de volgende criteria:

Concurrentie met de activiteiten van de instelling.

Verenigbaarheid met het aanzien van de universiteit.

Strijdigheid met specifieke afspraken met een instantie waar de RUG een samenwerkingscontract heeft.

Strijdigheid met de wetenschappelijke en zakelijke belangen van de RUG.

Artikel 5 Inkomsten uit nevenwerkzaamheden

Indien sprake is van inkomsten uit nevenwerkzaamheden geldt voor de daaruit voortvloeiende inkomsten het volgende:

- Inkomsten verworven uit nevenwerkzaamheden binnen werktijd komen toe aan de RUG. Het bevoegd gezag kan vanwege eventuele extra inspanningen een (incidentele) beloningsmaatregel treffen.
- Inkomsten verworven uit nevenwerkzaamheden buiten werktijd komen toe aan betrokkene, tenzij er met het bevoegd gezag een andere afspraak wordt gemaakt.

Artikel 6 Faciliteiten RUG

Gebruik van universitaire middelen en/of personeel voor activiteiten die voor eigen rekening worden verricht zonder toestemming van bevoegd gezag zijn niet toegestaan.

Artikel 8 Publiceren op medewerkerspagina

Voor het wetenschappelijk personeel inclusief de hoogleraren geldt als voorwaarde voor de toestemming dat zij verplicht zijn in overleg met hun leidinggevende de nevenwerkzaamheden te publiceren op hun medewerkerspagina (MePa) op de website van de Rijksuniversiteit Groningen.

Regeling Nevenbelangen Rijksuniversiteit Groningen

Deze regeling was geldig van 1 april 2005 tot 2017.

Alle medewerkers (OBP en WP) zijn verplicht bij het bevoegd gezag, zowel desgevraagd als uit eigen beweging, alle informatie te verschaffen over financiële belangen die zij hebben in ondernemingen waarvan hun bekend is dat ze relaties met de RUG onderhouden.

Het bevoegd gezag oordeelt of de financiële belangen van het personeelslid strijdig zijn of strijdig kunnen zijn met de belangen van de RUG. In ieder geval wordt geacht strijdig te zijn met de belangen van de RUG een financieel belang van een personeelslid groter dan 4,99% in een onderneming die een relatie onderhoudt met de RUG.

Indien zich een bovengenoemde strijdigheid voordoet, kan het personeelslid gevraagd worden zijn financieel belang op te geven of kan de rechtsverhouding met de RUG worden beëindigd.

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van hetgeen bij of krachtens deze regeling is bepaald, wordt verstaan onder:

Personeelslid: persoon die, ingevolge een aanstelling door de RUG of overeenkomst van opdracht met de RUG, werkzaamheden dient uit te voeren;

Onderneming: organisatorisch verband dat als zelfstandige eenheid deelneemt aan het economische verkeer, niet zijnde een onderneming die aan een officiële beurs in een der lidstaten van de Europese Unie is genoteerd;

Financieel belang in een onderneming:

Het deelnemen in het risicodragend kapitaal van die onderneming, of

Het zijn van een geldschieter of geldlener van die onderneming

of het anderszins hebben van een financieel belang in die onderneming;

Bevoegd gezag:

College van Bestuur voor leden faculteitsbesturen, voor hoogleraren, directeuren van universitaire diensten;

Faculteitsbestuur voor andere personeelsleden;

De directie voor personeelsleden van universitaire diensten

Artikel 2 Meldingsplicht

Het personeelslid is verplicht bij het bevoegd gezag, zowel desgevraagd als uit eigen beweging, alle informatie te verschaffen over financiële belangen die hij heeft in ondernemingen waarvan hem bekend is dat ze relaties met de universiteit onderhouden.

Sectorale regeling nevenwerkzaamheden

Deze regeling is inclusief de cursieve aanvullingen voor de Rijksuniversiteit Groningen vastgesteld door het College van Bestuur op 27 november 2017. De cursieve aanvullingen zijn alleen van toepassing op de Rijksuniversiteit Groningen. Artikel 1.14 van de CAO Nederlandse Universiteiten 2016-2017 vormt de basis voor deze regeling.

Artikel 1

Nevenwerkzaamheden: alle werkzaamheden en activiteiten die een betrokkene buiten de functie en/of de opgedragen taak bij de universiteit verricht, ongeacht

de omvang van het dienstverband bij de universiteit
de omvang van de nevenwerkzaamheden
of betrokkene een beloning ontvangt voor de nevenwerkzaamheden
de werkzaamheden buiten of binnen werktijd worden verricht

Artikel 3

Neveninkomsten: door de betrokkene ontvangen beloning in ruil voor de gedane nevenwerkzaamheden. Hieronder worden ook uitgestelde inkomsten en financiële belangen verstaan.

Artikel 4

Met uitzondering van de onder artikel 5 genoemde nevenwerkzaamheden is de betrokkene verplicht alle nevenwerkzaamheden schriftelijk te melden aan de werkgever bij indiensttreding of voorafgaand bij aanvaarding van nieuwe nevenwerkzaamheden of wijziging van (aspecten van) nevenwerkzaamheden.

Artikel 5

De betrokkene is niet verplicht nevenwerkzaamheden te melden die klaarblijkelijk geen enkele relatie hebben met de werkzaamheden, en waarbij evident is dat zij het belang van de universiteit op geen enkele wijze kunnen schaden én

die een goede en volledige functieervulling niet in het gedrang kunnen brengen én
die buiten werktijd worden verricht én
waarvoor geen beloning in welke vorm dan ook wordt ontvangen.

Artikel 8

Nevenwerkzaamheden die dienen te worden gemeld mogen slechts worden verricht met toestemming van de werkgever.

Artikel 10

Voor het verrichten van nevenwerkzaamheden wordt toestemming verleend, tenzij de organisatiebelangen van de universiteit geschaad kunnen worden. Onder organisatiebelangen worden in ieder geval verstaan de in artikel 11 genoemde criteria.

Artikel 11

Geen toestemming wordt verleend voor het verrichten van nevenwerkzaamheden:

die de wetenschappelijke, organisatorische en/of zakelijke belangen van de universiteit schaden of die een goede en volledige uitoefening van de functie aan de universiteit belemmeren of die strijdig zijn met het aanzien van de instelling of waarbij (de schijn van) belangenverstrengeling met universiteitswerkzaamheden aanwezig is.

Aanvulling op artikel 11 Financieel (aandelen)belang

Geen toestemming wordt verleend voor het verrichten van nevenwerkzaamheden waarbij betrokkene een financieel (aandelen)belang heeft van meer dan 4,99% in een onderneming die een relatie onderhoudt met de universiteit. Voor de toepassing van deze aanvulling worden de financiële (aandelen)belangen van de echtgenoot of (geregistreerde) partner van betrokkene ook aangemerkt als die van betrokkene.

Artikel 12

De toestemming kan onder voorwaarden worden verleend. Voorwaarden die aan het verlenen van toestemming kunnen worden verbonden zijn onder meer:

verrekening van de neveninkomsten of een gedeelte daarvan;
vermindering van de omvang van het dienstverband;
verrekening van vakantie-uren;
de periode waarvoor de toestemming geldt;
een aan de universiteit te betalen vergoeding, indien bij het verrichten van nevenwerkzaamheden met toestemming op enigerlei wijze gebruik wordt gemaakt van faciliteiten of capaciteit van de universiteit.

Artikel 13

Een verleende toestemming kan, bij wijziging van omstandigheden of inzicht, of indien de gestelde voorwaarden worden overtreden, worden ingetrokken.

Artikel 14

Bij de melding moet in ieder geval worden opgegeven:

de aard van de te verrichten nevenwerkzaamheden;
de instantie waarvoor nevenwerkzaamheden worden verricht;
het tijdsbeslag;
of er neveninkomsten, zoals bedoeld in artikel 3, ontvangen worden;
dat toestemming wordt verleend tot publicatie.

Artikel 15

De werkgever houdt een registratie bij van gemelde nevenwerkzaamheden waarvoor door de werkgever toestemming is verleend. De registratie is te allen tijde ter inzage voor de werkgever en door hen aangewezen personen, en voor de betrokkene voor zover het de eigen melding betreft. In het register worden, na door de betrokkene verleende toestemming, de aard van de nevenwerkzaamheden en de instantie waarvoor de nevenwerkzaamheden verricht worden opgenomen. De werkgever kan ontheffing verlenen in geval van zwaarwegende belangen die publicatie van de nevenwerkzaamheden in de weg staan, bijvoorbeeld bij ernstige bedreiging van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 16

Elke hoogleraar meldt de nevenwerkzaamheden waarvoor hem toestemming is verleend tevens op zijn openbaar toegankelijke webpagina, met in ieder geval vermelding van de aard van de werkzaamheden en de instantie waarvoor deze worden verricht.

De werkgever kan besluiten dat het volledige wetenschappelijk personeel en/of hoger ondersteunend en beheerspersoneel de nevenwerkzaamheden meldt op zijn openbaar toegankelijke webpagina.

Aanvulling op artikel 16 Registratie op openbaar toegankelijke webpagina (profielpagina)

Alle medewerkers publiceren de nevenwerkzaamheden waarvoor hen toestemming is verleend op hun openbaar toegankelijke webpagina (profielpagina), met in ieder geval vermelding van de aard van de werkzaamheden en de instantie waarvoor deze worden verricht.

Indien hoogleraren geen nevenwerkzaamheden verrichten vermelden zijn dit expliciet op hun profielpagina.

Artikel 17

Binnen zes weken na indiening van de melding ontvangt de werknemer een schriftelijke beslissing.

Artikel 18

De betrokkene kan een disciplinaire maatregel of andere sanctie worden opgelegd indien nevenwerkzaamheden zonder vereiste toestemming worden verricht, de betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden die aan een verleende toestemming verbonden zijn of wanneer de betrokkene zich niet houdt aan de bepalingen.

Artikel 19

In het jaargesprek of een ander (evaluatie)gesprek wordt besproken en vervolgens vastgelegd of de afspraken rond nevenwerkzaamheden actueel zijn en voldoen, dan wel een bijstelling behoeven.

Artikel 20

Een rapportage over de uitvoering van de regeling nevenwerkzaamheden maakt deel uit van de planning- en control-cyclus aan het College van Bestuur.

Aanvulling op artikel 20 Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag neemt een besluit over de door betrokkene gemelde nevenwerkzaamheden. Zij geeft toestemming, al dan niet onder voorwaarden, of weigert toestemming.

Het bevoegd gezag is:

de Raad van Toezicht voor leden van het College van Bestuur;
het College van Bestuur voor leden van faculteitsbesturen en directeuren van universitaire diensten;
het Faculteitsbestuur gemandateerd door het College van Bestuur voor hoogleraren (gewoon hoogleraar, hoogleraar honorair, bijzonder hoogleraar, adjunct hoogleraar) en al het overige personeel;
de Directie voor personeelsleden van universitaire diensten;
het College van Bestuur voor alle betrokkenen, bij meldingen met een financieel (aandelen)belang in een onderneming die een relatie heeft met de Rijksuniversiteit Groningen.

CAO Nederlandse Universiteiten 2017-2019

Deze CAO is geldig van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2019.

Artikel 1.8 Algemeen

2. De werknemer is gehouden zijn functie naar zijn beste vermogen uit te oefenen, zich te gedragen als een goed werknemer en te handelen naar de aanwijzingen door of vanwege de werkgever gegeven.

Artikel 1.14 Nevenwerkzaamheden

De werknemer is verplicht aan de werkgever mededeling te doen van zijn nevenwerkzaamheden, voordat hij daarmee aanvangt dan wel bij aanvang van zijn dienstverband.

Nevenwerkzaamheden kunnen slechts worden verricht met toestemming van de werkgever.

Voor het verrichten van nevenwerkzaamheden buiten werktijd wordt toestemming verleend, tenzij er sprake is van zwaarwegende bedrijfsbelangen.

Cao-partijen hebben een sectorale regeling nevenwerkzaamheden Nederlandse universiteiten vastgesteld die in werking treedt op 1 juli 2017. Deze regeling maakt onderdeel uit van de cao zoals vermeld in bijlage J. De werkgever kan in aanvulling op deze regeling een procedure of administratieve regels ter uitvoering van de sectorale regeling vaststellen.

Artikel 1.15 Persoonlijk voordeel

1. Het is de werknemer in zijn functie verboden vergoedingen, beloningen, giften of beloften van derden te vorderen of te verzoeken. Het is de werknemer in zijn functie verboden vergoedingen, beloningen of geschenken aan te nemen, tenzij de werkgever hiermee instemt.
2. Het is de werknemer niet toegestaan zonder toestemming van de werkgever in de gebouwen of op de terreinen van de werkgever te eigen behoefte of voor derden arbeid te verrichten respectievelijk te laten verrichten.

Artikel 3.21 Onkosten in verband met arbeid

De werkgever stelt in overleg met de werknemersorganisaties in het lokaal overleg regelingen vast voor een gehele of gedeeltelijke vergoeding van de kosten van: b. reis- en verblijfkosten in verband met dienstreizen.

Artikel 3.22 Onkosten in verband met promotie en in stand houden competentie

De werkgever kan in overleg met de werknemersorganisaties in het lokaal overleg regelingen vaststellen met betrekking tot vergoeding van:

- kosten in verband met een promotie;
- kosten ten behoeve van het in stand houden van de competentie van de werknemer, waaronder:
- kosten van congresbezoek;
- kosten van binnen- en buitenlandse studiereizen;
- kosten van aanschaf van vakliteratuur.

Artikel 3.23 Beroepskosten

De werknemer heeft aanspraak op een verstrekking of vergoeding voor onkosten die hij in verband met zijn arbeid maakt indien daarvoor voorafgaande toestemming van de werkgever is verkregen.

Artikel 6.6 Jaargesprek

De werknemer heeft, met inachtneming van door de werkgever nader te stellen regels, tenminste eenmaal per jaar een gesprek met zijn direct leidinggevende over de wijze waarop, met inachtneming van het functioneren in het afgelopen tijdvak, de werknemer gedurende een af te spreken toekomstig tijdvak zijn functie zal vervullen of zijn loopbaan zal vervolgen alsmede de voorwaarden waaronder dat dient te geschieden. In het jaargesprek wordt onder meer aandacht besteed aan: a. het welbevinden van de werknemer (waaronder fysieke en mentale gezondheidsaspecten), b. de inzetbaarheid, waaronder kennis en vaardigheden, gespiegeld aan toekomstige behoeften, de voorziene loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling en de daarbij noodzakelijke scholing, alsmede de termijnen waarbinnen deze gerealiseerd zal worden en c. het motivatieaspect.

Deze gesprekken zullen plaatsvinden in een open sfeer met gelijkwaardige inbreng van beide partijen; te maken afspraken worden schriftelijk vastgelegd en geëvalueerd.

Meerjarige loopbaanontwikkelingsdoelstellingen en –afspraken worden vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelplan. Deze afspraken en doelstellingen worden schriftelijk vastgelegd en geëvalueerd.

CAO Nederlandse universiteiten 2016-2017

Deze CAO was geldig van 2 juli 2016 tot en met 30 juni 2017.

Artikel 1.8 Algemeen

2. De werknemer is gehouden zijn functie naar zijn beste vermogen uit te oefenen, zich te gedragen als een goed werknemer en te handelen naar de aanwijzingen door of vanwege de werkgever gegeven.

Artikel 1.14 Nevenwerkzaamheden

De werknemer is verplicht aan de werkgever mededeling te doen van zijn nevenwerkzaamheden, voordat hij daarmee aanvangt dan wel bij aanvang van zijn dienstverband.

Nevenwerkzaamheden kunnen slechts worden verricht met toestemming van de werkgever.

Voor het verrichten van nevenwerkzaamheden buiten werktijd wordt toestemming verleend, tenzij er sprake is van zwaarwegende bedrijfsbelangen.

De werkgever stelt met betrekking tot lid 1 tot en met 3 nadere regelingen vast in overleg met de werknemersorganisaties in het lokaal overleg.

Artikel 1.15 Persoonlijk voordeel

3. Het is de werknemer in zijn functie verboden vergoedingen, beloningen, giften of beloften van derden te vorderen of te verzoeken. Het is de werknemer in zijn functie verboden vergoedingen, beloningen of geschenken aan te nemen, tenzij de werkgever hiermee instemt.

Het is de werknemer niet toegestaan zonder toestemming van de werkgever in de gebouwen of op de terreinen van de werkgever te eigen behoefte of voor derden arbeid te verrichten respectievelijk te laten verrichten.

Artikel 3.21 Onkosten in verband met arbeid

De werkgever stelt in overleg met de werknemersorganisaties in het lokaal overleg regelingen vast voor een gehele of gedeeltelijke vergoeding van de kosten van: b. reis- en verblijfkosten in verband met dienstreizen.

Artikel 3.22 Onkosten in verband met promotie en in stand houden competentie

De werkgever kan in overleg met de werknemersorganisaties in het lokaal overleg regelingen vaststellen met betrekking tot vergoeding van:

- kosten in verband met een promotie;
- kosten ten behoeve van het in stand houden van de competentie van de werknemer, waaronder:
- kosten van congresbezoek;
- kosten van binnen- en buitenlandse studiereizen;
- kosten van aanschaf van vakliteratuur.

Artikel 3.23 Beroepskosten

De werknemer heeft aanspraak op een verstrekking of vergoeding voor onkosten die hij in verband met zijn arbeid maakt indien daarvoor voorafgaande toestemming van de werkgever is verkregen.

Artikel 6.6 Jaargesprek

1. De werknemer heeft, met inachtneming van door de werkgever nader te stellen regels, tenminste eenmaal per jaar een gesprek met zijn direct leidinggevende over de wijze waarop, met inachtneming van het

functioneren in het afgelopen tijdvak, de werknemer gedurende een af te spreken toekomstig tijdvak zijn functie zal vervullen of zijn loopbaan zal vervolgen alsmede de voorwaarden waaronder dat dient te geschieden. In het jaargesprek wordt onder meer aandacht besteed aan: a. het welbevinden van de werknemer (waaronder fysieke en mentale gezondheidsaspecten), b. de inzetbaarheid, waaronder kennis en vaardigheden, gespiegeld aan toekomstige behoeften, de voorziene loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling en de daarbij noodzakelijke scholing, alsmede de termijnen waarbinnen deze gerealiseerd zal worden en c. het motivatieaspect.

2. Deze gesprekken zullen plaatsvinden in een open sfeer met gelijkwaardige inbreng van beide partijen; te maken afspraken worden schriftelijk vastgelegd en geëvalueerd.
3. Meerjarige loopbaanontwikkelingsdoelstellingen en –afspraken worden vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelplan. Deze afspraken en doelstellingen worden schriftelijk vastgelegd en geëvalueerd.

Vertrouwelijk

Code Goed Bestuur 2017 Universiteiten

2.1.4

Het College van Bestuur draagt er zorg voor dat de activiteiten van de universiteit bestuurlijk, juridisch, organisatorisch en financieel deugdelijk geregeld zijn, transparant zijn en verantwoord kunnen worden.

4.1.3

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het instellen en handhaven van interne procedures (administratieve organisatie en interne controle) die ervoor zorgen dat alle relevante financiële informatie bij het college van bestuur bekend is, zodat de tijdigheid, volledigheid en juistheid van de interne en externe financiële verslaggeving worden gewaarborgd. De raad van toezicht houdt toezicht op de instelling en handhaving van deze interne procedures.

Vertrouwelijk

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Deze wet is geldig vanaf 8 oktober 1992 tot op heden.

Artikel 1.6 Academische vrijheid

Aan de instellingen voor hoger onderwijs en aan de academische ziekenhuizen wordt de academische vrijheid in acht genomen.

Artikel 1.7 Richtlijnen ethiek

Het instellingsbestuur stelt richtlijnen vast met betrekking tot de ethische aspecten verbonden aan de werkzaamheden van de instelling. Het stelt die richtlijnen niet vast dan na het advies te hebben ingewonnen van een door hem daartoe ingestelde commissie. Indien ten behoeve van de werkzaamheden van de instelling gebruik wordt gemaakt van dieren dan wel mensen voor proeven, onderscheidenlijk voor demonstraties of proeven, hebben de richtlijnen daar mede betrekking op.

Vertrouwelijk

Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit

Deze gedragscode is per 1 oktober 2018 in werking getreden en is een volledige herziening van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening uit 2004.

4 Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid houdt onder andere in dat men zich in de keuze van de methode, bij de beoordeling van de data en in de weging van alternatieve verklaringen, maar ook bij het beoordelen van onderzoek of onderzoeksvoorstellen van anderen, niet laat leiden door buiten-wetenschappelijke overwegingen (bijvoorbeeld overwegingen van commerciële of politieke aard). Aldus geformuleerd omvat onafhankelijkheid ook onpartijdigheid. Onafhankelijkheid is in elk geval vereist bij de opzet en uitvoering van en rapportage over het onderzoek; bij de keuze van het onderzoeksobject en van de onderzoeksvraag is onafhankelijkheid niet altijd nodig.

5 Verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid houdt onder andere in dat men zich rekenschap geeft van het feit dat men als onderzoeker niet in isolement opereert, en daarom binnen de grenzen van het redelijke rekening houdt met de legitieme belangen van bij het onderzoek betrokken personen en dieren, van eventuele opdrachtgevers en financiers, en van de omgeving. Verantwoordelijkheid houdt ook in dat men onderzoek doet dat wetenschappelijk en/of maatschappelijk relevant is.

Paragraaf 3.4 Verslaglegging

44.

Wees open en volledig over de rol van externe belanghebbenden, opdrachtgevers, financiers, mogelijke belangenconflicten en relevante nevenwerkzaamheden.

Paragraaf 4.6 Ethische normstelling en procedures

19.

Publiceer op de instellingswebsite welk beleid wordt gevoerd met betrekking tot het vastleggen en openbaar maken van relevante nevenwerkzaamheden, nevenfuncties en nevenbelangen, en welke maatregelen zijn getroffen om dit beleid uit te voeren.

Regeling adjunct hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen

Deze regeling was geldig van 2010 tot 2017. Deze regeling is vastgesteld door het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen. Artikel 3.9 van de CAO Nederlandse Universiteiten van 1 september 2007 tot 1 maart 2010 vormt de grondslag van deze regeling.

Artikel 1 definitie

Onder adjunct hoogleraar wordt in deze regeling verstaan: de medewerker/-ster in vaste dienst, die ingevolge een tenure track nota bij een der faculteiten de functie vervult van Associate Professor.

Regeling vergoeding dienstreizen Rijksuniversiteit Groningen

Deze regeling is in werking getreden op 1 januari 2012.

Artikel 1 Begripsbepalingen

- d. *standplaats* de plaats waar de werknemer op aanwijzing van de werkgever zijn werkzaamheden verricht.
- f. *dienstreis* een binnen- of buitenlandse reis door de werknemer in het kader van de uitoefening van zijn/haar functie en met goedkeuring of op verzoek van de werkgever.
- g. *de tarieflijst* de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), doorgaans twee maal per jaar, uitgegeven "Tarieflijst voor logies- en overige kosten bij buitenlandse dienstreizen".

Artikel 2 Algemeen

Een dienstreis dient, met inachtneming van het bepaalde in deze regeling, op de voor de werkgever minst kostbare wijze te worden uitgevoerd.

Voor dienstreizen naar het buitenland is voorafgaande schriftelijke toestemming vereist van de werkgever door middel van een goedgekeurde reisaanvraag.

Dienstreizen worden in beginsel per openbaar vervoer (incl. treintaxi) gemaakt.

Artikel 3 Vergoeding

- De werknemer die een dienstreis maakt, kan aanspraak maken op een vergoeding van gemaakte reis- en verblijfskosten op grond van deze regeling.
- Indien van derden een vergoeding wordt ontvangen voor de reis- en/of verblijfskosten, wordt deze in mindering gebracht op de van de werkgever te ontvangen vergoeding.
- Indien een dienstreis niet aanvangt vanaf en/of niet eindigt op de standplaats en tevens voor een deel voert over het traject woon-werkverkeer, wordt dat deel niet vergoed.

Artikel 8 Uitgangspunt dienstreizen buitenland

- In geval van een buitenlandse dienstreis vindt de reis- en verblijfskostenvergoeding uitsluitend plaats op basis van een voor aanvang van de dienstreis door de werkgever goedgekeurde begroting, waarbij de maxima van de geldende tarieflijst in acht worden genomen.
- Op verzoek van de werknemer zal door de werkgever een voorschot van maximaal 80% worden verstrekt voor de naar verwachting te maken declarabele kosten ten behoeve van de reis.

Regeling Resultaat & Ontwikkelingsgesprekken RUG

Deze regeling is in werking getreden op 8 oktober 2012.

Het R&O-gesprek

De leidinggevende voert tenminste eenmaal per jaar een Resultaat & Ontwikkelingsgesprek (R&O-gesprek) met de medewerker. Een gesprek kan ook plaatsvinden als de medewerker of de leidinggevende dat noodzakelijk acht. De periode waarover het R&O-gesprek wordt gevoerd, bedraagt in ieder geval zes maanden. Een R&O-gesprek vindt altijd plaats in geval van een bevordering, het verlengen van een tijdelijke aanstelling voor het resterende gedeelte van een promotietraject of het verlenen van een dienstverband voor onbepaalde tijd. Het R&O-gesprek bestaat uit een terugblik, een vooruitblik en een beoordeling. In de terugblik bespreken leidinggevende en medewerker het takenpakket, de door de medewerker behaalde resultaten en de ontwikkeling van de medewerker aan de hand van de eerder hierover gemaakte afspraken. Vervolgens maken leidinggevende en medewerker in de vooruitblik afspraken over nieuw te behalen resultaten en door te maken ontwikkeling. De leidinggevende (beoordelaar) spreekt een eindoordeel uit over het functioneren van de medewerker. De leidinggevende hanteert bij het uitspreken van zijn oordeel de volgende kwalificaties: zeer goed, goed, voldoende, nog niet voldoende, onvoldoende.

Het R&O-gesprek wordt gevoerd aan de hand van het door de werkgever ontwikkelde R&O-gespreksformulier (hierna afgekort tot het R&O-formulier). Aan de hand van het R&O-formulier worden alle relevante zaken besproken en daarna hierop vastgelegd. Het R&O-gespreksverslag maakt onderdeel uit van het R&O-formulier.

Afspraken en oordeel

6. In het R&O-gesprek maken leidinggevende en medewerker voor de komende periode afspraken over taken, te behalen resultaten en ontwikkeling van de medewerker. De input voor de afspraken komt uit gemaakte afspraken in het vorige R&O-gesprek, het UFO-profiel, de doelstellingen van de afdeling en de individuele ambities van de medewerker.
7. Ter voorbereiding op het R&O-gesprek vult de medewerker het medewerkersdeel van het R&O-formulier in.
8. De leidinggevende legt zo spoedig mogelijk -doch uiterlijk binnen 2 weken- na het gesprek het besprokene, de gemaakte (taak- en ontwikkel) afspraken en het eindoordeel vast in het R&O-formulier. Indien het eindoordeel van het R&O-gesprek luidt dat de medewerker nog niet voldoende of onvoldoende presteert, worden in het R&O-formulier de afspraken opgenomen die moeten leiden tot verbetering.

Administratieve verwerking

17. De leidinggevende zorgt ervoor dat het vastgestelde R&O-formulier en de eventuele schriftelijke reactie en/of het verzoek tot herziening van de medewerker worden bewaard in het digitale personeelsdossier.

Bijlage 3. Onderzoeksprotocol

Dit protocol geeft inzicht in de wijze waarop de onderzoekscommissie omgaat met de vertrouwelijkheid van de informatie die aan de onderzoekscommissie wordt verstrekt in het kader van het onderzoek. Dit protocol wordt aan de gesprekspartners ter beschikking gesteld voordat een interview plaatsvindt.

- De informatie die aan de onderzoekscommissie wordt verstrekt tijdens interviews, gesprekken of anderszins wordt vertrouwelijk behandeld. Dit geldt niet voor zover de informatie afkomstig is uit openbare bronnen. Dit betekent ook dat de verstrekte informatie alleen door leden van het onderzoeksteam wordt gebruikt in het kader van het onderhavige onderzoek.
- De rapportage is vertrouwelijk en wordt enkel opgeleverd aan de opdrachtgever. In de rapportage wordt geen tot de persoon herleidbare informatie opgenomen, met uitzondering van de persoon waar het onderzoek over gaat (betrokkene).
- Indien in de rapportage naar personen herleidbare informatie is opgenomen voor zover niet afkomstig uit openbare bronnen, dan wordt deze informatie onder geheimhouding aan de desbetreffende personen ter wederhoor voorgelegd.
- Voordat een oordeel aan de opdrachtgever over het handelen van een persoon kenbaar wordt gemaakt, biedt onderzoekscommissie de te beoordelen persoon onder geheimhouding de gelegenheid tot wederhoor. Na de wederhoor levert de onderzoekscommissie de rapportage op aan de opdrachtgever.
- Van de interviews die de onderzoekscommissie in het kader van dit onderzoek afneemt, worden gespreksverslagen gemaakt. Van een interview, in de zin van voorliggend onderzoeksprotocol, is sprake indien een onderhoud met een betrokkene voorafgaand aan het onderhoud als zodanig wordt bestempeld.
- Het gespreksverslag - dat geen woordelijk verslag zal zijn - wordt aan de gesprekspartner voorgelegd. Door hem/haar geconstateerde feitelijke onjuistheden in het verslag kunnen door hem/haar gecorrigeerd worden. Bovendien kan de gesprekspartner in aanvulling op het verslag aanvullende informatie verstrekken of nadere inzichten naar voren brengen. Deze worden uiteraard in het onderzoek meegenomen en zo nodig geverifieerd.
- Het gespreksverslag wordt definitief vastgesteld nadat de reactie van de gesprekspartner (schriftelijk of mondeling) is ontvangen. Het definitieve verslag wordt naar de gesprekspartner gestuurd. De gesprekspartner dient het verslag te ondertekenen. Indien de gesprekspartner weigert te ondertekenen dan wordt de reden van weigering onderaan het verslag weergegeven.
- Het definitieve gespreksverslag wordt niet aan de rapportage toegevoegd, dan wel aan de opdrachtgever en/of derden verstrekt.
- Van de inhoud van het interview wordt door de geïnterviewde geen mededeling gedaan aan derden, anders dan na schriftelijke toestemming van de onderzoekscommissie.
- Vertrouwelijk aan de onderzoekscommissie verstrekte informatie wordt bij Berenschot gearchiveerd en beheerd. Na drie jaar wordt deze informatie vernietigd, tenzij er gegronde redenen zijn dit niet te doen.
- De onderzoekscommissie heeft geen wettelijk verschoningsrecht. De onderzoekscommissie verstrekt geen herkenbare gegevens over het onderzoek aan derden, tenzij wet- of regelgeving, of een gerechtelijke instantie de onderzoekscommissie daartoe verplicht.

Bijlage 4. Overzicht geraadpleegde documenten

Documenten

- Functieprofiel Hoogleraar, VSNU, versie maart 2019
- Functieprofiel Universitair Hoofddocent, VSNU, versie maart 2019.
- Benoeming Hoogleraar 2, RUG, 24 april 2019.
- Overzicht ISP en diverse declaraties RUG, 2015-2019.
- Formulier aanvraag Buitenlandse reis, 2017, 2018, 2019.
- Vakantiedagenoverzicht de heer Kochenov, 2012-2019.
- Scientific Report, Faculteit Rechtsgeleerdheid, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018.
- Tenure Track cv de heer Kochenov.
- Brieven van zusterfaculteiten met betrekking tot benoeming van de heer Kochenov tot hoogleraar, 2018, 2019.
- Aantekeningen decaan faculteit Rechtsgeleerdheid, 2018.
- Structuurrapport hoogleraar European Constitutional Law and Citizenship, 2018.
- Formulier Melding Nevenwerkzaamheden, Kochenov, 2018.
- Formulier Melding Nevenwerkzaamheden, Kochenov, 2019.
- Formulier Resultaat- en Ontwikkelingsgesprek de heer Kochenov, 2016, 2017.
- Benoeming adjunct hoogleraar tenure track, RUG, 2010.
- Rekeningafschriften Stichting Bevordering Europees en Economisch Recht, 2014, 2015, 2019.
- Overzicht betalingen Identity Malta 2014 en 2018.
- Factuur Clingendael, 2017.
- Factuur Raad van de Europese Unie, 2011.
- Factuur European University Institute, 2018.
- Factuur Frendo Advisory, 2017.
- Factuur onkostenvergoeding Henley & Partners, 2019.
- Factuur Discus Holdings, 2016.
- Factuur The Romanian Centre for European Policies, 2018.
- Brief van Belastingdienst aan de heer Kochenov.
- IMC statuten, 2014.
- IMC oprichtingsakte, 2014.
- IMC, organogram, 2014.
- IMC, financial statements, 2017, 2018.
- IMC Services Limited, Memorandum of association.
- IMC Services Limited, resignation company secretary.
- IMC Annual Academic Investment Migration Seminar, 2016, 2017, 2018, 2019.
- IMC Call for Papers, 2016, 2018.
- Verklaring IMC, 2020.
- Official presentation of the Malta Residence & Visa Programme in Russia, 2016.
- Annual Report on the Individual Investor Programme of the Government of Malta, 2016, 2017.
- Brief Minister President Muscat, 2019.
- Quality of Nationality Index (QNI), 2016, 2017, 2018.
- Programma Henley & Partners Forum, 2015.
- Diverse QNI presentaties 2017, 2018, 2019.
- Overeenkomst tussen Ideos Publishing en de heer Kochenov, 2016.
- Diverse publicaties van de heer Kochenov.
- Diverse regelingen: de belangrijkste artikelen zijn opgenomen in bijlage 2 Normenkader.

E-mailverkeer

- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en het secretariaat faculteit Rechtsgeleerdheid.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en het Faculteitsbestuur Rechtsgeleerdheid.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en medewerkers van de faculteit Rechtsgeleerdheid.
- E-mailverkeer tussen Nieuwsuur en RUG.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en Nieuwsuur.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en Frendy advisory, 2017.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en Discus Holdings, 2016.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en Henley & Partners, 2016, 2019.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en de Maltese overheid, 2014, 2015, 2017.
- E-mailverkeer tussen de heer Kochenov en Identity Malta, 2018.
- E-mailverkeer tussen onderzoekers en Henley & Partners, 2020.
- E-mailverkeer tussen onderzoekers en IMC en IMC Services Limited, 2020.
- E-mailverkeer tussen onderzoekers en Individual Investor Programme, 2020.

Websites

- www.kochenov.eu
- www.investmentmigration.org
- www.henleyglobal.com
- www.rug.nl/staff/d.kochenov/
- www.rug.nl/about-ug/latest-news/news/
- www.maltachamber.org.mt/
- www.zefix.ch
- www.ge.ch/consulter-registre-du-commerce
- https://hra.zh.ch/internet/justiz_inneres/hra/de/home.html
- www.uid.ch
- <https://www.zg.ch/behoerden/volkswirtschaftsdirektion/handelsregisteramt>
- www.kvk.nl/handelsregister
- www.companyinfo.nl
- www.europarl.europa.eu
- <https://ec.europa.eu/>
- Diverse mediawebsites
- Diverse overheidswebsites

NASCHRIFT

To the Report of Van Keulen Commission on the Activities of Prof. Kochenov of 29 April 2020

Prof. Dimitry Vladimirovich Kochenov

Introduction

The Report of the Van Keulen Commission comes to a clear conclusion: ‘Prof. Kochenov gave no advice concerning whether some individuals could obtain Maltese passports. The legal advice he gave dealt exclusively with the elements of the Maltese legal system and the Individual Investor Programme in relation to EU law’ (p. 5, 40, 41). Moreover, ‘there is no evidence that Prof. Kochenov’s academic work was influenced by the honorariums he received’ (p. 44). According to the Report, I only gave *strictly legal advice* to the Maltese Government and my academic independence has not been compromised. Therefore, the Report entirely exonerated me from the baseless accusation of ‘passport trade’, which was part of a sustained political and public media attack and was manifestly untrue from the start. These baseless accusations were the *raison d’être* of Van Keulen Commission’s investigation, which resulted in the Report confirming my total academic integrity and independence.

The Report equally finds that I have always honoured and complied with my direct superior’s definition of side-jobs (p. 32); have never used university facilities for outreach activities (p. 7 point 4); have always taken vacation or worked on weekends and evenings on outreach (p. 7 point 2); have always been absolutely transparent about all the academic outreach activities (p. 32, 34); which were all conducted in full knowledge of my superiors (p. 6, bullet point 1; p. 6 point 5(2); 34); were mentioned in annual faculty research reports published by the Faculty Board (e.g. p. 20); on my web-pages (p. 6 point 5(1); 32; 34); and in my books (p. 17). This has been the consistent practice during all the seventeen years of my successful academic career in Groningen.

However, surprisingly, the Report contains three entirely flawed and inconsistent further findings – which are not related at all to the baseless accusation of “passport trade” and contradict the main facts presented in the body of the Report and its main conclusion, threatening to undermine the reputation of the Report’s creators as well as that of the University, if publicized. These findings are the following.

Firstly: the Reputation of the University suffered, since Prof. Kochenov ‘by not notifying the side-jobs in accordance with the rules, deprived the University of the possibility to pass a judgment whether these side-jobs undermine the reputation of the employer’ (p. 44), implying in the light of my full compliance with my superior’s definitions regarding rules concerning side-jobs and in the context of total absence of clarity on the issue at the Faculty of Law in Groningen ably described by Van Keulen Commission, that I am the one to blame for the absence of clear rules and procedures. Besides, the finding contradicts the main conclusion of the Report, from which no breach of reputation flows at all;

Secondly: ‘Prof. Kochenov undermined the reputation of the University [...] by taking a certain risk with his engagements with Malta on a politically-sensitive subject-matter’ (p. 7, 44), implying that legal scholars should not work on ‘politically sensitive’ subjects, which is in contradiction with the very idea of legal scholarship, as well as the main conclusion of the Report, concerning independence and scholarly nature of my advice; and

Thirdly: that ‘Prof. Kochenov undermined the reputation of the University [...] by going to a conference of Henley and Partners notwithstanding the strongest advice of the Faculty Board not to go. Later this trip appeared in the press and led to parliamentary questions [in the Dutch parliament]’ (p. 7, 44), implying that Professors of EU law should be expected to alter their scholarly programme in the face of media attacks by local politicians in one of the Member States and contradicting the findings of the Report concerning the scholarly nature of the conference and the academic work presented.

While I am fully exonerated from the baseless accusations of ‘passport trade’, the Report exposed me and effectively held me wrongly responsible for something that would otherwise never have been looked at all. In the next pages, I will show that this Report represents, in essence, a resounding failure of judgment on the three findings listed above and is mired in internal contradictions. Indeed, even though I am more than willing to be self-critical, the Report has exposed poor practices at all levels above me within the faculty in a crystal clear fashion – while concluding by disproportionately criticising my conduct in full contradiction to its own findings. Besides, as the second and the third findings show, Van Keulen Commission entertained a shockingly wrong, if not ignorant vision of what scholarly work and independence represents in academia, offering the opposite of the true picture and willing to see the Universities succumb to pure political and media pressure. In other words, the Commission treats its findings unfairly and inconsistently to reach contradictory and incomprehensible conclusions in the general frame of a deep misunderstanding of the essential elements of academic work.

While it is not my intention to debunk every absurdity in the Report, which speaks for itself, and because I have only been given a very limited amount of time to comment the Report before it is submitted, I shall focus solely on the most significant flaws of what Van Keulen Commission has produced. These concern

the three flawed findings mentioned above (II, IV, V), Van Keulen Commission's inexplicable and inconsistent ex-post classification of my purported side-jobs (III), and the missing bigger picture of the political attack against my work (VI). Lastly, I briefly mention the flaws of the investigation process itself, to give a broader view of the process of the investigation I fully cooperated with in good faith. The first section presents a summary of my arguments (I) and the Conclusion concludes.

Contents of what follows:

Introduction	1
I. Summary of the main arguments	4
II. The first flawed conclusion: Blaming the employees for the lack of clear definitions and procedure	8
A. <i>Non-existent rules</i>	9
B. <i>Kafkaesque procedures</i>	13
C. <i>Income from outreach activities</i>	15
III. Van Keulen Commission's attempt to apply non-disclosed <i>ex-post-facto</i> rules to my activities	18
IV. The second flawed conclusion: Scholars should stay away from 'politically sensitive' subjects to protect the reputation of the University	23
V. The third flawed conclusion: Scholars should never act in ways, which might displease a local politician in one of the EU Member States to save the reputation of their University	24
VI. Failing to take note of the ongoing political attack	25
VII. Flaws of the investigation	26
Conclusion	27

I. Summary of the main arguments

The Report comes to a clear conclusion: ‘Prof. Kochenov gave no advice concerning whether some individuals could obtain Maltese passports. The legal advice he gave dealt exclusively with the elements of the Maltese legal system and the Individual Investor Programme in relation to EU law’ (p. 5, 40, 41). Moreover, ‘there is no evidence that Prof. Kochenov’s academic work was influenced by the honorariums he received’ (p. 44).

The first flawed conclusion of the Report claims that the Reputation of the University suffered, since Prof. Kochenov ‘by not notifying the side-jobs [i.e. giving legal advice to the Maltese government] in accordance with the rules, deprived the University of the possibility to pass a judgment whether these side-jobs undermine the reputation of the employer’ (p. 44). To begin with, this assertion is obviously not true in the light of what the Report itself found, namely that giving legal advice to the Maltese government was academic work. Indeed, my Maltese advice was of impeccable quality and concerned the core of my academic expertise, while being paid for it did not affect academic independence – as is the case with thousands of leading professors of law around the world. It is unclear how the reputation of the University could have suffered as a result. No-one anywhere in the world would have a slightest reason to believe that anyone would think that as a Professor I would need a permission to explain the core of my academic expertise to a government of one of the states in a Union the law of which I study. The meaning of the word ‘Reputation’ is clearly misunderstood here by the authors of the Report (just like in the context of their second and third flawed findings).

The Report is also clear on the following. Firstly: there is no definition of a side-job at the Faculty of Law that would comply with Van Keulen Commission’s view of the rules. The Report offers no global – or even national – good practice, however, and is itself unable to say, in essence, what is a side-job. Secondly: there are no workable and coherent procedures to notify the side-jobs at the University, however vacant the definition. Thirdly: the rules on payments on private accounts are equally unclear / non-existent. The fact that the conclusions are not spelled-out clearly – although they unquestionably follow from the text – regrettably reconfirms the inabilities of Van Keulen Commission to give an informed and impartial assessment of the facts, what is also confirmed by two more flawed conclusions mentioned below (Sections IV and V).

The Report shows with clarity that I have fully complied with a clear understanding of what is a ‘side-job’, which was enforced by my direct superior and is also the golden standard in the field. My superior’s definition is wrong, however, according to Van Keulen Commission (p. 34) and complying with it does not count, although I did comply (p. 32). Moreover, the Faculty Board’s definition is equally wrong (p. 5). In fact, the definition is so unclear, that it ‘cannot be clear’ (p. 30). In the context of both levels of superiors offering sub-standard definitions, which are in direct conflict with each other, I am to blame, finds the Report, since I complied with the wrong one (out of two both of which are wrong), while I should have had doubts, especially as a person of a standing of a Professor of Law (p. 30) and asked the Faculty Board (whose definition the Report has dismissed) (p. 30).

‘This is what the procedure, precisely is for’ (p. 29, 30) found Van Keulen Commission, claiming that the procedure for notification of side-jobs in fact provides a means to define them in the context of a ‘dialogue’ with the Faculty Board. The Report found that the Faculty Board’s definition is equally flawed, however. Such a dialogue would require overriding a clear understanding of the direct superior, whose vision has been clear and worked well for more than a quarter of a century. All this shows one simple thing, even though Van Keulen preferred a *non-sequitur* to a clear conclusion: no workable definition of a side-job exists at the faculty of law. I cannot be held responsible for such a lack of clarity.

The Report has clearly showed that I strictly observed every single agreement reached with the Faculty Board following the discovery that there was a conflict between the Dean and the Head of my department concerning the meaning of a ‘side-job’ (p. 5, 33). In fact, immediately after I learnt that the Faculty Board could have a different definition compared with the one enforced by my superior, I have discussed all my activities with them in detail (p. 5 point 5(2)) and submitted (twice) an official form signed by my direct superior, notifying the Faculty Board of what was a side job according to their understanding, which the Commission anyway found wrong (p. 5). Both forms were lost (p. 32), I have never been notified of the fact that this has happened (p. 34) and the Faculty Board has never mentioned any issues with the approval of the side-job to me at numerous meetings (p. 34). Moreover, as I learnt from Van Keulen Report, the Faculty Board also thought that giving legal advice within the sphere of my expertise to the Maltese Government taking on average one to two days a year since 2014 as the Report found could also be a side job, but they have never notified me of this view (p. 29). In January 2020 (1.5 years after submission), says the Report, the Faculty Board found the first lost form – and it was unsigned (p. 33), from which Van Keulen concludes that no authorization to engage in the activity has been given (p. 34). Another possible conclusion, which I reached at the time, is that the Faculty Board has no objection: none has ever been notified to me in any case.

Even more – Van Keulen Commission found, as will be discussed in the next section – that the activity in question was in fact strictly academic and not a side-job at all (p. 29). In my personal experience and as demonstrated with clarity by Van Keulen Report, the faculty of law does not only fail to offer any clear definition of a ‘side-job’. The procedures for registering these are equally unavailable. The fact that I have tried twice (!), however, does not count for Van Keulen Commission: not a single word is said about the exact elements of the procedures the Report aspires to investigate (which are mentioned as a list in p. 10 point 8). The Report is thus much more detailed in its analysis of the employee, rather than the employer.

The same applies to the income from the side-jobs: the Report Finds that the University of Groningen in its rules has not been in compliance with the national guidelines on payments by third parties to the employees private accounts (p. 37). While the Faculty Board policy on this is crystal clear and does not at all prohibit accepting payment for academic work as long as it is not conducted in working time (p. 35, 37) – the reason why the issue of payments for my outreach activities has never even arisen, Van Keulen Commission found that the Faculty Board is not right. The final blame – this time officially for the lack of compliance between University of Groningen rules and the national guidelines, appears as follows: ‘Prof. Kochenov used his function at the University to accept payments on his private bank account’ (p. 44). According to the Report I only acted professionally and strictly in the domain of my expertise and my academic integrity has not been compromised. It is a surprise, in this context, to read that the University that does not know what is a ‘side-job’ and has no workable procedure to have these approved somehow saw its reputation undermined by my scholarly work. This is a *non sequitur* (Section II).

Inventing undisclosed *ex-post-facto* personal rules. While reaching the third flawed conclusion, the Report grapples with the fact that the meaning of a ‘side-job’ is not straightforward and comes up with a set of undisclosed rules to this end (instead of setting them clear, the Report only applies, what is implied). These implied rules are then endowed with a strictly personal scope of application (only me) and backfiring force (all what I have done in the past). This self-contradictory exercise is deeply problematic in all its elements and boasts no coherence, logic, or common sense. Precisely since the rules are nowhere disclosed in the Report, they fail to shape any clear idea of a ‘side-job’ on the basis of which the exercise has been conducted. This exercise is filled with truly fascinating contradictions. The Report finds that the core advice on EU law given to the Maltese government is academic (p. 30, note 23), while the rest of my activities on Malta (trips to Malta? Tea on Malta?) are a ‘side-job’ (p. 5); that all my activities for the IMC are academic (p. 29), while being listed as a (non-executive) chair is a ‘side-job’ (p. 5, 29); that being listed on a web-page of Henley and Partners ‘advisory board’, which generated no income or activity (p. 20), and cost zero time (p. 20), was a side-job notwithstanding (p. 5, 29); that all the practitioner conferences, including Henley and Partners’ ones are academic (p. 29), while the same event in Moscow (!) is not (p. 5, 29); that preparing legal advice for the Maltese government is academic (p. 30, note 23), while writing an expert opinion for a Dutch court is not (p. 5, 29) (Section III).

The second flawed conclusion of The Report is the following: ‘Prof. Kochenov undermined the reputation of the University [...] by taking a certain risk with his engagements with Malta on a politically-sensitive subject-matter’ (p. 7, 44). This finding is flawed, inconsistent and intolerable, since it is precisely the job of Professors of law to remain faithful to the law in their work, rather than give it up / alter it as a result of political pressure and sensitivities. In a democracy, any matter of grave public concern is politically sensitive. Only such matters are worthy of Professors’ intervention in their government advice. The reputation of the University and academia in general would be significantly damaged if Professors of law were known to follow political fashions in their work / gave up sharing knowledge on any ‘politically sensitive matter’ such as abortions, citizenship, taxation, prostitution, immigration, climate change, product safety, consumer protection, surrogacy etc. Van Keulen Report sees Professors of law as the servants of political sensitivities, which is unacceptable and goes counter the very idea of academic integrity and independence. The Report does it, in total silence of the political attack of Mr Omtzigt and *Nieuwsuur*, which makes the finding even more dubious.

Moreover, this finding clearly contradicts the main conclusion of the Report that ‘The legal advice [Prof. Kochenov] gave dealt exclusively with the elements of the Maltese legal system and the Individual Investor Programme in relation to EU law’ (p. 5, 40, 41). There is nothing political in this at all and presenting this as political would be misunderstanding the nature of EU legal advice. The Report documents my Maltese activities abundantly and mostly correctly. Strictly legal advice is what I have done for the Maltese government over 11 days in the course of 6 years, as the Report finds (p. 18-19). Moreover, the core of the activity is undoubtedly scholarly, and not a side job, as the Report found (note 23, page 30). In the light of the Report’s own clear findings to present this work as potentially harming the University’s reputation or politicized is beyond possible (Section IV).

The third flawed conclusion reached by Van Keulen and his colleagues is the following: ‘Prof. Kochenov undermined the reputation of the University [...] by going to a conference of Henley and Partners notwithstanding the strongest advice of the Faculty Board not to go. Later this trip appeared in the press and led to parliamentary questions [in the Dutch parliament]’ (p. 7, 44). The Report also found that the goal of the trip was to announce academic work (p. 25) published by a leading publisher at Oxford and that that particular conference squarely falls *within professorial activities* (p. 29). The conclusion is thus flawed and self-contradictory saying, on the one hand, that going to this conference is academic work and, on the other hand, that this activity undermines the reputation of the university. In fact, the opposite is true: *not* going to a conference to present significant new work as a result of the pressure of some local politicians in one of EU Member States would amount, for a Professor of EU law, to giving up on academic freedom and independence, undermining the very rationale behind the idea of academic work. The finding of the Report amounts to a requirement of politicization of Professorial activities and is thus entirely unacceptable and intolerable. This is particularly so when applied to a Professor of a leading Dutch University known for its academic integrity and making part of top-100 schools in the world. Even more, Van Keulen Commission’s conclusion emerges in a new light given that the ‘press’ it has in mind refers to *Nieuwsuur* and parliamentary questions are asked by the same Mr Omtzigt as part of his political campaign. Moreover, what the Report fails to mention, is that my talk at that same conference led to the coverage of my research by, *inter alia*, *The Financial Times*,¹ *Forbes*,² and *Bloomberg*.³ Silences matter and here they show clear bias, reinforcing the flawed nature of the outright absurd conclusion the Report reaches regarding going to a conference of Henley and Partners to present one of the most important works of my career (Section V).

Although seemingly clear, the Report entirely misses the bigger picture. The elephant in the room is the political misinformation campaign against EU citizenship law in general and my work in particular channeled by *Nieuwsuur* in tandem with a Dutch MP, Mr Omtzigt, who attempted to score political points by misrepresenting the totality of the legal practice in the EU regarding investment migration. In his numerous parliamentary questions reported by *Nieuwsuur*, investment migration, practiced by 23 EU Member States –including the Netherlands – became seemingly criminal ‘passport trade’, while investment migration is a legal practice.

A Professor who has actually studied the issue in depth and who told *Nieuwsuur* that investment migration is fully legal under EU law – me – became ‘the Passport Professor’ and was repeatedly scorned and harassed in the media. Working in tandem, Mr Omtzigt and *Nieuwsuur* paid a lot of attention to my person over the Fall and Winter of 2019, publishing several rounds of parliamentary questions (including the ones openly aimed at influencing the investigation behind the Report) and 13 ‘news’ items, including several in prime-time TV. Shooting the messenger does not affect the message however: EU law stands unaltered. Mr Omtzigt’s attack aided by *Nieuwsuur* thus had absolutely no effect on EU citizenship law I study. Indeed, Investment migration flourishes, still fully legal as it was before his attack began.

¹ <https://www.ft.com/content/f6a3402c-0d32-11ea-b2d6-9bf4d1957a67>

² <https://www.forbes.com/sites/alexledsom/2019/11/24/french-nationality-is-the-best-in-the-world-but-a-new-report-says-brexits-britain-risks-a-dramatic-decline/>

³ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-11-21/french-nationality-ranked-no-1-globally-for-eighth-year-map>

Moreover, inventing a ‘passport professor’ did not affect the media landscape either, as only two national newspapers (and *Geen Stijl**) reported on Mr Omtzigt’s attack at all during more than 6 months of the duration of the sustained *Nieuwsuur* campaign (p. 9).

The news of ‘passport trade’ brought by *Nieuwsuur* and Mr. Omtzigt was obviously a fake. One would expect the Report to be clear on the vitally important context behind all the discussion that underlies its preparation and the investigation behind it. It is not (Section VI). What is worse, the Report actually takes the view that University’s reputation can be undermined as a result of a Professor faithfully doing his job and sticking to the law in ‘politicized circumstances’ as well as not altering research and travel plans in the midst of a sustained media attack, as I shall discuss below. As this *naschrift* will make clear, the Report Van Keulen Commission wrote does not take the side of scholarly work and academic freedom and deeply misconstrues the *raison d’être* of the University and academia (Sections IV and V).

Lastly, as I have already notified President de Vries by the letter of 31 March 2020, several days before I was shown a draft of the Report, the conduct of Van Keulen Commission preparing the Report did not appear to be quite professional. The investigators tempered with evidence in potential breach of the law and showing clear signs of bias. They spread falsehoods directly attributed to me to the most senior figures in the investment migration world, directly undermining my reputation. Most disturbingly, Van Keulen Commission engaged in ethnic profiling. To my surprise they went as far as to suggest that translations of my work into Russian – ‘a non-academic language’ according to the authors of the Report – could throw a shade on my academic reputation. For the first time in my whole career in the Netherlands I have been subjected to outright harassment based on my origin and mother tongue. This came months after I signed a contract to have my work released in Russian by *Eksmo*, one of the most prestigious and definitely the biggest publisher in the Russian language. The three key flawed conclusions found in the Report can be easily rebated, but harassment, bias and the lack of professionalism that marked its creation will take a long time to heal (Section VI).

II. The first flawed conclusion: Blaming the employees for the lack of clear definitions and procedures

The Report claims that the Reputation of the University suffered, since Prof. Kochenov ‘by not notifying the side-jobs in accordance with the rules, deprived the University of the possibility to pass a judgment whether these side-jobs undermine the reputation of the employer’ (p. 44). This claim is absolutely unfounded from the point of view of substantive rules – as well as procedures. The first do not exist, the Report itself shows. The second are not easily available, as also clearly follows from the Report. To come to the conclusion above, Van Keulen Commission has produced a *non-sequitur*, failing to provide honest, consistent and clear assessment of all the facts it reported on.

* ‘Extreem mooie lul van een professor RUG verdacht van omstreden handel EU-paspoorten’ (27 September 2019): <https://www.geenstijl.nl/5149776/extreem-mooie-lul-van-een-professor-rug-verdacht-van-omstreden-handel-eu-paspoorten/>

The Report rightly finds that I have always honoured and complied with my direct superior's definition of side-jobs (p. 32); have never used university facilities for outreach activities (p. 7 point 4); have always taken vacation or worked on weekends and evenings on outreach (p. 7 point 2); have always been absolutely transparent about all the academic outreach activities (p. 32, 34); which were all conducted in full knowledge of my superiors (p. 6, bullet point 1; p. 6 point 5(2); 34); were mentioned in annual faculty research reports published by the Faculty Board (e.g. p. 20); on my web-pages (p. 6 point 5(1); 32; 34); and in my books (p. 17). This has been the consistent practice during all the seventeen years of my successful career in Groningen.

Below I look first at the non-existent rules (A.), then at the Kafkaesque procedures (B.), to end with a brief analysis of the relationship between outreach and payments present in the Report (C.).

A. *Non-existent rules*

The Report establishes beyond any reasonable doubt that there are no clear rules on side-jobs at the Faculty of Law in Groningen. Indeed, it found that *both* levels of my superiors – the Department head (p. 5) and the Faculty Board (p. 5) – employ the definitions of side jobs incompatible with the rules in force. By finding – without giving any reason for this statement – that the rules on side-jobs ‘can never be really clear’ (p. 5), one would expect at least some guidance from the Commission. It comes in the form of a recognition however, that ‘all the criteria available are not clearly explained by the University’ (p. 5). The Commission even cites a letter of the *College van Bestuur* of 11 February 2019 (p. 32), which is extremely broad and totally unclear on drawing the line between academic outreach activities and side-jobs, thus helping little. Moreover, what stands in the letter does not actually apply to my activities, since by the time it was sent I had none, besides the IMC, which has by then been notified to the Faculty Board and discussed with it in detail twice (even if both forms were lost and nothing was signed, although I have never been notified of any problem – see below). The statements of how difficult it is to define a side-job are accompanied by Van Keulen Commission by a set of negative starting points. So it is clear that whether or not payment is received – it does not matter, just as whether the activity is executed in free time or not does not matter (bullet point 1, p. 5). ‘The Commission definitely establishes on the basis of the regulations that in determining whether activities are side-jobs or not an eventual payment or the issue whether the activities are performed in the University time or outside of work time, are not the criteria’ (p. 29). Indeed, the Report, just as all the regulation it has analysed never offers *any* clear criteria, repeating that the criteria ‘are not clearly determined’ (p. 29). It is thus a fact that comprehensible rules are not available, not clear, and thus by definition not easy to follow. The Report is absolutely accurate in documenting the grey area and huge difficulties surrounding the meaning of side-jobs: a clear definition effectively does not exist.

The Report makes clear, also, that no reliable and transparent policy on side-jobs is available. It equally demonstrates that in the absence of clear rules and policy, the visions applied by different superiors at the University can be absolutely incompatible with each other (e.g. p. 5). Despite these findings, which are undisputable, the Report proceeds to affirm that it is my responsibility as an employee to make sure that the rules are applied correctly, which is incomprehensible and totally misleading given the crystal clear demonstration that rules are not clear, their interpretations enforced by superiors are incompatible with

each other and any policy filling the abundant lacunae is evidently and obviously non-existent. How could I have made sure to apply “correct” rules which do not exist?

The Report documents correctly the huge divergences that exist between different key colleagues at the Faculty of Law in terms of what a side-job is, showing that the visions offered by the Dean and by the (former) head of my department, who was employed in Groningen for almost 30 years in this leading role (until the Fall 2019 and as my direct superior until April 2019), are radically different, thus stating the absolute incompatibility of the understanding of side-jobs among my two superiors (p. 28).

What the Report ignores throughout – and what is undoubtedly one its weakest features – is its total failure to engage with good practice. In the absence of rules, practice makes perfect. Moreover, the academic profession has very clear and generally understood norms of good conduct, ethics and professional standards (explained below), which are not necessarily found in the rules. How to deal with side-jobs – in the absence of the rules documented by Van Keulen Commission so well – is thus definitely a field where global good practice has clearly emerged. This is due to the fact that valorization and outreach are of overwhelming importance for the academic legal profession: this is how careers are made and undone.

The department of EU law, which has consistently been at the forefront of its discipline and is renowned among colleagues in its sphere of expertise, has consistently followed international good practice. It is clear from all the facts presented in the Report that I faithfully complied with the understanding of the side-jobs at my department, treating only structural roles as side-jobs. This is exactly how the distinction between side-jobs and outreach activities runs in my field. Advising governments and international organisations, giving key-notes at the most significant academic and practitioner conferences all around the world, writing *amicus briefs* and legal opinions for the courts world-wide on the matters of one’s academic interest is crucial for success in legal academia. One cannot emerge as an international leading Professor of law without abundantly engaging in such activities. What marks them all is that they are not performed on a structural basis: writing an *amicus* is outreach – joining a law firm is a side-job; advising a government on a concrete legal issue is outreach – joining a legal service of a ministry part time is a side-job. This distinction is more meaningful than what might appear at the first glance, since an active Professor at the peak of his or her career is naturally sought after: every day brings countless activities – all of them strictly related to the chosen academic path – pre-authorizing each step in this circumstances is not only impractical: it is also quite silly, given that the majority of these engagements will not amount to more than one or two hours of one’s time.

It is thus no surprise that a definition of a side-job enforced by the Head of the Department was very clear, according to the Report: ‘The conditions were clearly set by the Head of the Department: a ‘side-job’ must be essentially structural, not a one-off activity, and must not be directly connected to University work’ (p. 23). The Report finds this vision, which is the mainstream practice applied to outreach in the leading schools in my field – including Cambridge, Oxford, Bristol, Hong Kong and numerous other Universities – ‘wrong’, as it is not rooted in the applicable rules (p. 29). Moreover, in making this finding, the Report adds an unexpected statement: ‘The commission finds that in the communication between Prof. Kochenov and his direct superior an unjustified criterion of structural / non-structural engagement is used to define a side-job’ (p. 29, see also 34). While the criterion for defining a ‘side-job’ used at the department of European law since I joined it in 2003 is rendered correctly, it is entirely incorrect to

present it as ‘emerging in communication’: a criterion enforced by an employee’s direct superior is the rule, not a point of discussion, even in the context when two great colleagues spent 17 years at the same department. More importantly, however, its voluminous nature notwithstanding, Van Keulen Report *has not offered any other criterion for defining a side-job*. None.

It is clear from the facts reported that I have been strictly and consistently following the definition of ‘side-jobs’ endorsed by my direct superior (p. 23). Moreover, in any event when any permission was officially required for travel to engage in any outreach activities ‘this permission has always been given’ (p. 23). The annual progress meetings with the head of the department, where all the academic activities were discussed, included discussions of all the work and outreach activities in the field of citizenship and nationality law (p. 23). Yet, finds the Report, the annual progress reports contain ‘no passages about side-jobs’ (p. 23). This is not surprising, of course, given that as the Report has itself found and underlined on numerous occasions, all the outreach activities I engaged with would not qualify as a ‘side-job’ under a rigorously followed definition at the department, enforced by my direct superiors. This is exactly what we read in p. 24 of the Report: ‘both Prof. Kochenov and [the Head of his Department] considered [...] outreach activities not as ‘side-jobs’, but as normal activity of a scholar’ (p. 24 see also 34). It goes without a saying that a scholar engaging in scholarly work would not need any permission from his University to do precisely that.

The same definition has not been shared by the Faculty Board, who focused on the criteria of pay and vacation days, equally dismissed by Van Keulen Commission as non-decisive as mentioned above. After I learnt that there was a disagreement about the definitions among my superiors, I immediately complied with the alternative definition (equally flawed in accordance with Van Keulen Commission) as soon as it has been communicated to me. To achieve maximum clarity, I submitted the list of *all* my activities to the Faculty Board. Following a detailed discussion of all my activities with the Board of the faculty I submitted a ‘side-jobs’ form mentioning the IMC – I did not have any other side-jobs in September 2018, as per my understanding of the definitions applied by the Dean. This is why the University spokesperson confirmed to *Nieuwsuur*, as the Report found, that ‘the conclusion of *Nieuwsuur* that Kochenov has not asked for a permission for all his side-jobs and activities is incorrect’ (p. 25).

The way the Report builds on its own findings of fact, however, is most surprising. Van Keulen Commission found that complying with clear guidance from one’s direct superior has never been enough. ‘Precisely because rules on determining what is a side-job are not well worked-out and cannot be worked out well, it is important that all those concerned carefully engage in a process to come to a decision as to which activity is a side-job and what to be done in this regard’ (p.5, bullet point 5; 30). By not discussing with the Faculty board what could be a ‘side-job’, ‘Prof. Kochenov and his head of department have themselves decided whether activities were side-jobs or not, what in the rule is reserved for the Faculty Board’ (page 6, point 2). In other words, the Report blames me for following clear and precise guidance from my direct superior in the context where the rules provided by the employer are unclear, guidelines are not available, and the definitions enforced by different superiors diverge from each other.

Instead of explicitly stating based on the facts already enumerated in the Report itself, that I was doing my best to comply with the rules known to me (so first with the definition of the head of the department, then with the incompatible Faculty Board’s idea, which was equally oblivious of the rules in force, according to Van Keulen Report), the Report suggests that it was my responsibility to be in constant

contact with the Faculty Board about all possible activities, which the head of my department did not consider side-jobs, thus ignoring the explanations and coherent vision of my direct superior and questioning his leadership and 30 years of experience. Even more, the Report clarifies that as an activity is notified to the superiors ‘it is important that a common accord emerges for example through working with examples, through internal meetings and progress report discussions’ (p. 30). In fact – and this directly flows from the fact reported by Van Keulen – this is exactly what has emerged in the department practice over 17 years of my employment in Groningen.

The most surprising finding of Van Keulen Commission, next to the one that the ‘rules can never be clear’, is that precisely due to the lack of clarity it is fundamental, before any activity is performed, to discuss it with the Faculty Board in order to determine if it is a side-job (p. 29). And even more: ‘This is what the procedure is precisely for’ (p. 29 see also 30). It is thus clear that the Report suggests the use of a procedure designed to notify something to the administration also in order to define that “something”. The irony of the Report is immense, given that Van Keulen Commission found that the definition of the Faculty Board is recognized as *not in compliance with the rules*, just as the one consistently applied by the head of EU law department. What is the point, then, to start the procedure of notifying an activity to the Faculty Board in order to have that activity classified if we already know that the rules of classification are, if not flawed, not better than the one which the department has been applying all along?

The Report does not engage with such questions. The presumption that the lack of rules should generate a huge paper flow, rather than push the powers that be to come up with minimally clear rules, is omnipresent, however. Having found that my head of department had full knowledge of my activities and offered a clear consistent vision of what is a side-job, the Report concludes that I should have been more assertive in contradicting my direct superior in the absence of any rules or a slightest indication that any other definitions / approaches were desirable: ‘From someone at the level and standing of Prof. Kochenov (Professor of Law) one can expect, according to the Commission, that he discusses his activities which could be side-jobs with his superior and asks for permission from the Faculty Board’ (p. 30).

This view, with all respect, does not withstand even the lightest scrutiny, since the course of action proposed would, in direct contradiction to what the Report implies, lead to arbitrariness and the lack of predictability, as well as possible conflicts in the work place, since the rules, as the Report itself has found, are not clear and there are no guidelines at the Faculty level either. The suggestion comes down to entering into conflict with the direct superior by dismissing a coherent vision applied for 30 years in favour of a simple lack of rules. To suggest contacting Faculty Board over the head of the head of the department who offers a clear and consistent idea of side-jobs in the context of the absence of rules is logically flawed: if no rules are made available and no rules are clear, it is impossible to know that a rule actually exists and to understand which rules Faculty Board would eventually apply reacting to each individual request.

Even more, in the absence of a definition of a side-job it is impossible to know what such requests should be about. It is not the responsibility of an employee to constantly inquire about the existence of rules, yet to the University to clearly communicate them in such a manner that no conflicting interpretations would be easily possible. Instead of blaming the employees for the failures of the employer flowing directly from the proven lack of clear definitions and policy, as well as the conflicts of understanding between their superiors, the Report, to be coherent and convincing, should have stated the obvious: it is the

responsibility of the employer to make sure that the rules are clear, predictable and easy to follow. Moreover, it is the responsibility of the employer that the rules applied to the employees by different superiors are not incompatible with each other.

B. Kafkaesque procedures

Turning to the procedural side of things, the Report is accurate in documenting constant failures of procedures around side-jobs at the Faculty of Law. Besides the suggestion to use notification procedures in order to define what exactly should be notified, made by Van Keulen Commission, which helpfully connects procedures with substantive rules, the main flaws of procedure documented by the Commission are the following:

- Problems with procedures include unclear and undisclosed grounds of assessment; unclear and undisclosed timelines;
- loss of documents – two out of two in my case, as documented by the Report; reports of the meetings made three months after the said meetings take place;
- failure to share the reports of the meetings with those involved;
- lack of a clear division of competences and responsibilities between different senior colleagues, which leads to the lack of clarity in terms of roles.

This well-documented state of affairs results in a situation when following the procedures is practically impossible, while the attempts to do this lead to entirely unpredictable results due to the Kafkaesque procedural set-up itself, not merely due to the fact that the rules which the procedures are put in place to safeguard are not clear, not worked out and often not available.

Examples of this in the Report are aplenty and very clear. The Faculty Board informed Van Keulen Commission, for instance, that they do not think that giving government advice on the core topic of one's professorial expertise is part of academic activities, using my Malta work as an example (p. 29). Besides the fact that this view contradicts the good practice in my field, where careers are made and lost around outreach, the Report finds, correctly, that 'the Faculty Board has never informed Prof. Kochenov of its view' (p. 29). All my outreach activities were discussed with the Faculty Board in detail immediately after I discovered, in August of 2018, that in the apparent absence of rules my superiors had conflicting visions of what is a side-job. To be expected to comply with non-disclosed view of one's superiors in the context of the absence of rules, as the Report has abundantly established is a nightmare. It is a clear illustration of how problematic Van Keulen Commission's thinking about the formation of rules through constant dialogue is in the context where such dialogue is procedurally corrupted. The cherry on the pie is that the Commission, as opposed to the position secretly taken by the Faculty Board, actually found that my advice to the Maltese Government was academic work (p. 30, note 23). To give another example from the Report: out of the two (!) side-job forms I submitted to the Faculty Board, both signed by my direct superior, none returned to me signed, although both were discussed in detail and no problems in relation to them have ever been communicated to me. Countless other examples are available in the text of the Report.

All this richness in terms of clear examples notwithstanding, the Report however fails to draw proper conclusions from the findings above by interpreting all the procedural deficiencies squarely and uniformly against the employee, ultimately coming to blaming those subject to the untenable procedure for the fact that the procedural set up applied to them is a total failure.

So having found that the Faculty Board lost the form I submitted in August 2018 (p. 32) and that they never notified me or the head of my department about this (p. 34) only to find the form again in January 2020, one and a half years later, unsigned, while several meetings have taken place between me and the Faculty Board in the meanwhile concerning the activities mentioned in the lost and then found form, the Report concludes: ‘The fact that the form has not been signed by the Faculty Board means, according to the Commission, that in the strictly formal sense no permission has been given for any activities for the IMC’ (p. 34). One wonders what the ‘strictly formal legal sense’ means in the context when the unsigned form would have never been found, clearly, if not this investigation.

The Report is not clear on the fact that the procedural situation was actually worse; that *another* form was submitted in January 2019, upon the request, just as the first one, of the Faculty Board which was, just like the first one, signed by the head of my department and never received back at my own office. Just as was the case with the first form, I have never been notified by the Faculty Board whether it was signed or not; whether it was lost or not; whether any of these forms was found. Since the Faculty Board asked me in January 2019 to forward the new – identical – form stating that its approval was a necessary step in my appointment as Professor 2, the form has to have been approved and probably only *then* lost, since the appointment has been accomplished successfully and I have been Professor 2 since February 1, 2019. Given that the form concerned my activities for the IMC and that this Report found this work to be an example of an academic engagement (p. 29) – the position which the Faculty Board has consistently shared in its published Annual Reports (p. 20) – the form was obviously not necessary *per se*.

Speaking about the mysterious loss of two out of two notification forms I submitted to the Faculty Board, both of which were signed by the head of my department and one of which miraculously found by the Dean one and a half years later, Van Keulen Report has this to say: ‘Only IMC was notified, 4 years after the activity started’ (p. 34). This is both incorrect and unfair, since ‘only’ implies that there was anything else to notify, while this was not at all the case, since the Report itself found that I was engaged in no other activities after the appointment as Professor 2, since there was no Malta advice (p. 33) and all the other activities have stopped. Moreover, the Report itself states that I was in full compliance with one of the two definitions of a ‘side-job’ until August 2018, since I had no way to predict that there would be a conflict between the understandings of the matter between my two superiors. Moreover, both of them adopted wrong understandings, find the Report. The conclusion is, quite counterintuitively, that I am to blame for this. The Report does not even pretend to be fair.

The Report repeatedly blames the employee for the grave failures in good administration. Such an interpretation does not flow from the facts amply documented in the Report and reinforces the biased attitude adopted by Van Keulen Commission. Having discovered an absolute chaos at the faculty in terms of rules and procedures on side-jobs, the Report blames me for ‘not notifying the faculty of my side-jobs in accordance with the rules’. One thing emerging from this is clear: looking at the formal soft-rules, rather than the established good practice with a sole aim to justify the conduct of the employer no matter

what, while putting almost grotesque blame on the employee is both unfair and counter-productive: formal rules have led Van Keulen nowhere – or can it be that *everyone* got this simple issue wrong?

C. Income from outreach activities

The key finding of the Report concerning the fees received for outreach activities is the following: ‘there is no evidence that Prof. Kochenov’s academic work was influenced by the honorariums he received’ (p. 44). The Report rightly underlines that the notion of the conflict of interest is not worked out in detail in the rules (p. 38) and proceeds to explain that it concerns, in essence, the problems stemming from the fact that someone would simultaneously engage in several activities/ occupy several functions (p. 38). To my mind it would be difficult to apply this to academic advice given by a Professor of Law on a non-structured basis for maximum of three days a year on average. In any way, it is clear that given that my work has not been influenced by the honorariums received (p. 44), it would be difficult to find a problem here, but the Report does, in a self-contradictory fashion. Developing the issue of honorariums, the Report states the following: ‘Prof. Kochenov used his function at the University to accept payments on his private bank account’ (p. 44). And states that my superiors – who had full knowledge of all the fact, according to the Report – should have been ‘more alert’. This finding is pregnant with numerous assumptions and seems to misrepresent my work, for which the honorariums were due, as well as the applicable University rules.

Not a single superior I have in Groningen has ever raised an issue of any problems that could relate to the honorariums I receive – just as many colleagues do. The employer had the full knowledge of the facts: a large share of my honorariums went to the Department Foundation, as the Report found (p. 18). The employer thus had a clear idea not only about the outreach activities, but also about the honorariums. To claim otherwise is impossible, since only my direct superior has access to the Department Foundation bank accounts, as the Report has also found (p. 36).

Since I advised Malta also after the University’s tacit attack against the Foundations like that one, and the Faculty Board continued praising me for outreach in the field of citizenship by investment in its Annual Reports, it is impossible for the University to claim no knowledge of it. The Report found that I have always been absolutely transparent concerning all my outreach activities (p. 32, 34) – and the issue of payments is not an exception. It is absolutely certain in this context that payment for Malta advice was obviously not an issue for the faculty and has never been perceived by anyone as happening in breach of any rules. Indeed, during the numerous instances when it was formally discussed with my superiors, including the Faculty Board, no procedure has ever been pointed out to me that should have been applied. It is most logical to conclude, in this context, that should there have been any clarity on this issue – substantive or procedural – at the Faculty of Law, I would be asked to comply with the rules and procedures. This has never happened in my 17 years of employment in Groningen.

Honoraria for academic work

This is not a surprise, since the work was in fact conducted in full compliance with all the rules known to me. The rules concerning fees from academic work at the Faculty of Law are uncontestably clear. The Report is right, presenting the Faculty Board’s policy in this regard: ‘the employee can keep the fees as a

private person if he or she as a guest speaker at a conference or academic activity, receives a fee on top of the reimbursement of travel and lodging' (p. 37). The Report finds that the core of Malta work, which I conducted is academic work and *not* a side-job (note 23 p. 30) and confirms that this work has not been conducted in University time (p. 18, 19). The same applies to *all* the other activities for which I received honoraria. Indeed, the Report finds that for all the activities it sets out to analyse I have taken vacation or worked on weekends and evenings (p. 7 point 2). That I have not used University facilities (p. 7 point 4). That I acted strictly professionally only giving legal advice to the Maltese government (p. 5). I was thus clearly in full compliance with the Faculty Board's understanding, shared by the head of my department. It is illogical to find any issue with payments which are received in full knowledge of the employer and comply in full with what is the policy of the employer, as the Report itself found.

However, the Report takes an issue with the Faculty Board's policy. The Report's disagreement with the Faculty Board's policy is an issue, which is totally unrelated to the rules applied to my particular case. Any criticism of the Faculty Board by the Report cannot in any way be interpreted against one of the employees, one would expect. The Report, however, does precisely that.

Honoraria from side-jobs

The picture is slightly different with side-jobs. As the Report found, however, I had none of those, should a consistent interpretation enforced by my direct superiors apply and in the absence of other rules (see A. above). Concerning side-jobs, Van Keulen Report finds that in accordance with the relevant University rules in force until October 2017 the income from activities conducted outside working hours goes to the employee (p. 35). From November 2017 – agreement of the University is necessary. This change of rules has never been clearly notified to the employees of the University and I learnt about it from the Report. While I shall of course stick to this rule in the future, a much better notification of what is expected of the employees is the responsibility of the University. This being said and more importantly, the Report has established with clarity that the absolute majority of outreach work for which honorariums were received was conducted *before* the change of rules (p. 36) and resulted from activities strictly conducted outside of working hours (p. 37). It would thus be difficult to find lack of compliance, even for those who believe that outreach activities are side-jobs, in direct contradiction to the definitions enforced by my direct superior.

The Report finds, however, that the University of Groningen rules in force before November 2017 were not fully in line with national guidelines (p. 37). It is clear, moreover, that *Sectorale regeling* in force from November 2017 only covers the income from side-jobs, not eventual remuneration for outreach activities which are not side-jobs (p. 35). The objectives of informing the employer of any additional income are also clear: to prevent any conflict of interest (p. 35). It is clear that any eventual payments directly flowing from the academic activity as such, such as royalties for academic books, or speaking fees for academic events, summer schools and advice making part of the job cannot cause any conflict of interest.

Having established the lack of compliance of the University with the national rules, the Report proceeds *to blame me for this*, saying that, while I fully complied with the University rules as explained to me by the head of my department and as also understood by the Faculty Board (p. 37, para. 5), my actions were not in line with the national guidelines, since these were not correctly implemented by the University of Groningen (p. 37). This finding does not withstand any criticism, since an employee complying with the

rules established by the employer is not responsible for the employer's compliance with the national standards. The Report is thus unfortunately deeply inconsistent on this point.

Deeply inconsistent conclusions

The Report has thus established that the University of Groningen did not comply with the national rules on payments for side-jobs, that the Faculty Board has different rules for payments for academic outreach and side-job activities, that the employer had full knowledge of my activities and payments for them and has never found an issue with this. The Report shows why: my activities were in full compliance with my superiors' understanding.

It draws strange conclusions from this, which is not at all based on the rules applied to my case by the head of the department and the Faculty Board: 'The Commission finds that accepting payments on the private bank account next to the salary for regular work and without the knowledge of the University of Groningen is not legitimate, particularly so, given that Prof. Kochenov claims to have no side-jobs' (p. 38, see also 39). Van Keulen Commission thus disagrees with the Faculty Board that as long as academic activity is conducted in free time, the fees should be kept by the employee (p. 35) and with the head of my department, who believed that none of my activities were side-jobs, as well as its own finding that the core of my Malta work was strictly academic (note 23, p. 30). Moreover, it also contradicts its own finding that all my activities were conducted in absolute transparency and with full knowledge of my direct superior (e.g. p. 32, 34), who, moreover, was the sole person with access to the bank account to which roughly 1/3 of all the honorariums went (p. 6 point 6, 35). Clearly, it is quite difficult to be receiving money on the account of the Department foundation for the activities, which are thoroughly discussed with superiors and, moreover, praised in the annual scientific reports of the Faculty and have no knowledge of my activities.

It is thus not correct to claim as the Report does, firstly, that the money was received 'without the knowledge of the University'. Moreover, secondly, it is also clearly impossible to claim that being paid, while in full compliance with the rules known and applicable at the relevant time is 'illegitimate'. Thirdly, to state 'particularly so, given that Prof. Kochenov claims to have no side-jobs' is equally incorrect, given that ordinary academic activities do generate additional remuneration on numerous occasions and such remuneration is covered by a clear policy of the Faculty Board as the Report itself found (p. 35). The fact that the Commission finds the policy wanting does not change the rules applicable to my case at the time the Commission discussed.

The Report puts the blame in the wrong place. Indeed, accepting honorariums in full compliance with standing rules and when it is clear that the honorariums do not affect one's academic independence – the facts established by the Report – cannot be reproached to the employee. The Report's stance is all the more counter-intuitive, since in replying to the question whether my academic work was in any way influenced by the honorariums received, the Report's answer is crystal clear: 'the Commission has no reasons to believe that this has been the case' (p. 39).

III. Van Keulen Commission's attempt to apply non-disclosed *ex-post-facto* rules to my activities

The Report demonstrates with clarity that there are no clear rules on side-jobs at the University of Groningen; that, procedurally, the non-existent rules are not easy to follow; that there is no reliable and transparent policy on side-jobs, including payment for side-jobs; that the visions applied by different superiors at the University can be absolutely incompatible with each other on all elements of dealing with side-jobs: substance, procedure, payments. Instead of offering any clarity on any of these points, the Report states that the rules 'cannot be clear' (see A. above) and then nevertheless lists a large number of my outreach activities as side-jobs, although these activities were not considered side-jobs neither by the head of my department nor by the Faculty Board. In other words, while the Van Keulen Commission considers that these rules 'cannot be clear', it takes the liberty of defining which of my activities are side-jobs or not without specifying any clear rules which would define what is side-jobs or not. In its assessment of all activities following strictly *ex post* reasoning, which contradicts both levels of my superiors, the Report comes to the conclusion that: 'giving lectures to colleagues and broader public falls, in the eyes of the Commission, within the term valorization and is thus not a side-job' (p. 29), while conducting 'concrete (*inhoudelijke*) activities that are not by definition purely academic for the third parties and which at the core of it does not belong to the function of an academic' (p. 29) would be side jobs. Inspired by such basic considerations, Van Keulen Commission then proceeds to applies non-disclosed *ex-post facto* rules to my activities, which appears as quite surrealistic – to a Professor of law, at least.

This activity is deprived of any sense or coherence, shedding absolutely no new light on the subject-matter of side-jobs in the context of the rules and procedures at the University of Groningen.

As a consequence of this, the Report first creates – although without ever disclosing with clarity – and then applies – although without explaining the mechanisms of such application – strictly personal *ex-post facto* 'rules' on side-jobs. These 'rules' are specified nowhere in the Report; These 'rules' only apply to me; These 'rules' apply to past activities predating their creation by Van Keulen Commission; These rules do not comply with any of the visions of a 'side-job' enforced at the Faculty of Law following both the interpretation of my supervisor and this of the Faculty Board. Complying with them, in short, is *absolutely impossible* by definition, as is clear from the outset. This opens the question as to the added value of the exercise, the Report engages in.

Moreover, there are several important problems with this exercise. First, it contradicts the Report's own findings that there are no rules and if there are, they are not clear and 'cannot be clear'. Second it does not introduce any consistent or clear criteria to explain the actual contents of the *new* non-disclosed rules, which the Report suggests that it is applying. Third, the never-disclosed rules apply to the facts and activities *predating* the purported creation of these new non-disclosed rules by the writers of the Report. Fourth, the non-disclosed rules are made in the context of the investigation concerning my activities and are thus strictly personal in their application.

Besides obviously contradicting the Report's own findings, one does not need to be a legal theorist to see that such an approach breaches all the most basic elements of the very notion of a 'rule': rules should be openly available, rules should be clear, adopted by the proper authority, publicly available, they should have general application, they should not have back-firing force, and they should not be self-

contradictory. What the Report proposes by way of sorting my past academic outreach activities clearly fails on all these counts: it does not meet any of these basic criteria.

It is worth looking in detail at what Van Keulen Commission actually does, rereading my academic record. The Report finds that both my superiors are wrong in their vision of what is a side job. The head of my department is wrong, since it does not matter, whether an activity is structural or not (p. 5). The Faculty Board is wrong, since it does not matter whether there is payment received for the activity and whether it is exercised in University time or not (p. 5 point 1). It does not offer own definition.

The Report states that the following activities are academic and not side-jobs: ‘activities of Prof. Kochenov for the academic programme of the IMC, his activities in the context of the QNI, his lectures at Henley and Partners conferences at the European University Institute and Romanian Centre for European Policies and Clingendael Institute’ (p. 29), as well as the research conducted for the Maltese government: ‘the research report written for Malta concerning the relation between legal residence and presence in a country from the standpoint of European law and law and practice of EU Member States is an exception to [side-jobs]’ (note 23 at page 30). Following the logic applied by the Report, this actually covers *all* the activities the Report analyses, as I show below.

More particularly, in the other category – the category of side-jobs, the Report lists the following:

1. ‘The majority of work for Malta’ (p. 5) is thus found to be a ‘side-job’. This finding is baseless and self-contradictory.

Van Keulen Commission found to be academic, rather than a ‘side job’ the analysis of the law and the preparation of the study on ‘the relation between legal residence and presence in a country from the standpoint of European law and law and practice of EU Member States’, which I co-authored with a colleague from Germany, and which was based on an earlier note I have written for the Maltese government (note 23 at page 30). In the light of this finding it is unclear, which other activities exactly are left: the proclaimed side-job is deprived of its essence since there are no other ones.

Academic experts are invited to state the law with clarity and defend their position / explain the law, should any questions regarding the initial advice arise. The same happens at conferences, seminars and workshops: you prepare research and defend it at a meeting. This is exactly what I have done. Preparing the standpoint on EU law is thus the essential core of the whole engagement and cannot be separated from answering possible questions about the same restatement in the course of eventual meetings in Brussels or in Valetta. Answering questions is inseparable – and certainly not least academic – than preparing, precisely, the legal standpoint. Indeed, an academic advisor has no other input to generate / knowledge to share, than academic expertise presented in the overview of the law he or she prepares.

This is exactly what I have done for the Maltese government over 11 days in the course of 6 years, as the Report finds (p. 18-19). I was paid for this activity, but payment, as the Report finds is not crucial for determining a side-job (p. 5). I did not conduct this work in University time, finds the Report (p. 18, 19), but this is not relevant for determining whether it is a side-job or not

either (p. 5). Moreover, the core of the activity is undoubtedly scholarly, and not a side job, as the Report found (note 23, page 30).

Given these facts, it seems that Van Keulen Commission classified the statement of the law as academic, while answering questions about it as not. This finding is self-contradictory and does not help to understand the unwritten ex-post-facto rule it is supposed to illustrate.

2. Chairmanship of the IMC, including directorship of IMC Services Ltd. (p. 5, 29) is said to be a side-job. This finding is baseless and self-contradictory.

Van Keulen Report finds that the ‘academic programme of the IMC’ is not a side-job, but an academic activity (p. 29) and that ‘Prof. Kochenov is responsible for [this] academic programme’ (p. 19). It further finds that ‘The functions of Prof. Kochenov are non-executive, given that all the [executive] work is done by a CEO appointed for this purpose on a full-time basis. *The activities of Prof. Kochenov related to IMC (and IMC Services Limited) appear to be related to the organization of the annual academic day before the annual Investment Migration Forum and the coordination of the Academic Working Papers*’ (p. 20, emphasis added). The fact that my position at the IMC was strictly about the guidance of the academic programme is further proven by the finding of the Report that a full-time CEO, not me, was responsible for all the executive tasks ‘as is clear from the statute’ (p. 19). Moreover, IMC Services Ltd., finds the Report, has effectively no life of its own as it ‘consists of the secretariat, is wholly owned by and existing to support the IMC based on the documents studied by the investigators’ (p. 19).

Van Keulen Commission further finds that all the academic IMC activities are mentioned in the annual research reports published by the Faculty Board as ‘research results’ of the faculty (p. 20). The same finding is made with relation to the *IMC Working Papers*, which I co-edit (p. 20). These activities are not side-jobs, but academic work, according to Van Keulen Report (p. 29).

Given that it is clear from the above findings of the Report, that the academic programme of the IMC, which is not a ‘side-job’ as per the Report, was my *sole responsibility*, indeed, the reason behind my co-founding of the IMC, while I have never exercised any executive tasks, as the Report itself found, the finding of the Report that IMC is a ‘side job’ is obviously self-contradictory and does not help to understand the unwritten ex-post-facto rule it is supposed to illustrate.

At the moment when I was promoted to Professor 2 in February 2019 the IMC was the only academic side-activity I engaged in, so to be fully formally correct – while being clear about my purely academic and non-executive function at the IMC, as the Report itself found (p. 19, 20), I have (twice) submitted a form informing the University of this engagement. The forms got lost in the castles of Kafkaesque procedures (see B. above).

In essence, I agree with Van Keulen Commission’s analysis: there is nothing to report as a side-job, when all what is done is academic work, for which the University takes full credit. The conclusions reached in the Report that such an activity is still somehow a ‘side-job’ is entirely self-contradictory, however, given how clear are the facts.

3. Membership of the advisory board of Henley and Partners (p. 5, 29) is said to be a side-job. This finding is flawed, since it is not based on facts.

The Report is abundantly clear that what is called an ‘advisory board’ is an on-line list of individuals, which has never had any function to fulfil. The Report states that the board ‘has never formally met’ (p. 20) and that I therefore ‘never any time spent on this function’ (p. 20). I have always been transparent about this (p. 21, 32), just like numerous other nominal boards, usually related to journals, which list individuals, but have no function. The Report is clear that the board in question has never fulfilled any function whatsoever and has not been an ‘activity’, properly understood, has never taken any time and has not generated any income, being listed online is a ‘side job’.

Van Keulen Commission finds, however, that ‘That the board has never met does not play any role here’ (p. 29 note 24). No explanation is given as to why this statement would make any sense. The Report has found itself that any ‘side job’ should be a ‘concrete (*inhoudelijke*) activity for the third parties’ (p. 29). The purported Henley and Partners board is not ‘concrete’ and is not an ‘activity’. It is thus unclear how this can be a ‘side job’.

4. Work for Henley Estates Russia CIS (p. 5, 29) is said to be a side-job. This finding is deprived of any logical foundation.

The Report found that I ‘wrote a short note in Russian on the role of EU law in the protection of EU citizenship statuses acquired via investments based on earlier academic work’ (p. 20). The Department foundation was paid for it and it took less than half a day of non-University time to compile. This kind of outreach writing clarifying the law is in no way different from writing an op-ed about legal developments or explaining the law to a Member State, which the Report finds to be academic (see above). There is thus no clear reason why this ended up on the list of side-jobs and the Report never says. Putting such engagements on a side-jobs list would require professors to clear every 2-pager and makes no sense whatsoever. Worse still, it absolutely does not make it easier to understand the undisclosed rules Van Keulen Commission has in mind, while engaging with the definition of ‘side-jobs’.

5. Writing a 2-page memo for Everaerd Advokaten (p. 5, 29) is said to be a side-job. This finding is deprived of any logical foundation.

It is essential for Professors to share knowledge with colleagues and wider society, as the Report itself found. Spending 1.5 hours on a weekend to provide a legal opinion in the context of a court case in the sphere of one’s academic interest (led by the leading law office on citizenship and immigration matters in the Netherlands) is what Professors of (citizenship) law do all the time – paid or not – this activity belongs to the heart of the academic legal profession. The finding is

deprived of any foundation, since the only difference between this task and preparing the memo for the Maltese government, which was academic in the eyes of Van Keulen Commission is the *length* of the report. The shorter the report – the more likely it is to be a side-job is not a finding consistent with the explanations and analysis contained in the Report and is thus deprived of a proper foundation.

6. Writing a memo for Frendo Advisory (p. 5, 29) is said to be a side-job. This finding is deprived of any logical foundation.

The nature and scale of the work conducted here is very similar to Everaerd Advocaten. To prevent Professors of law from having their voice heard in the court cases revolving around the subject-matter of their interest goes against the very idea of the academic legal profession. To be a full-time legal academic and doing a consequential job in terms of outreach is not an ‘extra’ activity.

7. Moderation of a Moscow conference on investment residence in Malta (p. 5, 29) is said to be a side-job. This finding is self-contradictory.

The Report has already found that Henley and Partners conferences – and other practitioner events are obviously not side-jobs, but essential outreach activities. The only difference between this event and a myriad others is the location: Moscow. Their suspicion of the Russian language and culture notwithstanding (see Section VII), such location should not have influenced the judgment of Van Keulen Commission. Moscow practitioners of investment migration are entitled to hearing the same stories as the ones told in Dubai, Hong Kong, Zürich and Valetta, where other very similar conferences have taken place. Payments do not form a relevant criterion to determine whether an activity is a ‘side-job’, the Report found (p. 5). So although I was paid for speaking at this event and leading it, the same is true for Italian, Dutch and Romanian events, which the Report found to be academic, although the audiences were equally fully composed of practitioners (p. 29). This finding is self-contradictory and deprived of any foundation.

Given that no other suggested side-jobs are listed in the Report and given that it is clear that the authors had a very hard time – and ultimately failed – to come up with coherent reasons that would be clear from the classification of activities they provided, the added explanatory value of what Van Keulen Commission wrote is nihil. Should the Report’s own reasoning be honestly, rigorously and consistently applied, the authors would be compelled to conclude – just like the head of my department – but possibly for different reasons, that I have not had any side-jobs at all during the course of my Professorship in Groningen. I have nevertheless launched two side-job forms into the Kafkaesque bureaucracy about the IMC, notwithstanding the fact that my activities there were purely academic, as the Report itself found. I have never heard about these forms from the Faculty Board ever since, but read interesting stories about the twists and turns of their turbulent lives in Van Keulen Commission’s Report.

IV. The second flawed conclusion: Scholars should stay away from ‘politically sensitive’ subjects to protect the reputation of their University

The first flawed conclusion is the following: ‘Prof. Kochenov undermined the reputation of the University [...] by taking a certain risk with his engagements with Malta on a politically-sensitive subject-matter’ (p. 7, 44). The Report rests on a deeply disturbing assumption: that independent academic work, if engaging with ‘politically sensitive’ subjects, can harm the University’s reputation. Such obscurantist stance goes against the very *raison d’être* of Universities and academia in general.

This finding is based on a flawed assumption that being crystal-clear about the law in force can damage the reputation of a Professor of law and his University. This point is not true to the facts: to know the law and ensure that it is presented with clarity and without political bias, but is backed by cutting-edge legal research, is precisely the task of any professor engaging in outreach, which is the vital part of my profession.

In this context, citing possible political bias that misrepresents the law as a reason *not* to engage in a professorial job and not to remain impartial and professional is absolutely illogical. Political interests change constantly and members of parliament here and there will always, all around the globe, have their petty political interest to befog the issue. This being said the law stays – and the position of the Professor consists, precisely, in paying no attention to political attacks which misrepresent the law for whatever reason. Criticizing academic lawyers for doing their job based on the fear of political attacks and ‘sensitivities’ would make outreach activities absolutely impossible, as legal advice on the issues which are not discussed and which are not politicized – *i.e.* which are deprived of societal relevance – will never be needed.

In an apparent attempt to mitigate the absurdity of the finding, the Report states that ‘the question is whether Prof. Kochenov in 2014 could predict what later, in 2018 and 2019 would happen around this matter in Malta’ (p. 5). This question is entirely irrelevant, of course, given that EU law – the matter of my expertise on which I provide advice – has not changed at all. Moreover, whatever happens on Malta is of little relevance for EU law, since Malta is the smallest Member State in the Union of 27 nations. EU law on the division of competences in the matters of citizenship and residence applicable on Malta, which I clarified, thus applies also in the Netherlands, France, Poland, Germany, and plenty of other places.

Should the standpoint adopted in the Report be true, outreach and sharing of legal knowledge on euthanasia, abortion, immigration, prostitution, election laws, surrogacy, political and military conflict, non-discrimination and plenty of other issues would not be possible. The societal relevance of professors and their ability to play their part in our democracies would be rendered moot, while the idea of academic independence will disappear under political pressure. This is thus definitely not a well-founded and insightful finding. Pleasing the politicians is not – and has never been, one among professors’ tasks. It is necessary, therefore, to conclude that the Report represents a most clear example of a resounding failure of judgment and draws on political assumptions outright incompatible with the very idea of independence of the academic legal profession.

V. The third flawed conclusion: Scholars should never act in ways, which might displease a local politician in one of the EU Member States to save the reputation of their University

The Report presumes that independent scholarship, if disapproved by politicians, can harm the University's reputation. Indeed, this is the Report's second flawed conclusion: 'Prof. Kochenov undermined the reputation of the University [...] by going to a conference of Henley and Partners notwithstanding the strongest advice of the Faculty Board not to go. Later this trip appeared in the press and led to parliamentary questions [in the Dutch parliament]' (p. 7, 44). Also this obscurantist stance – just like the assumption of undesirability of sharing legal knowledge on 'politically sensitive subjects' goes against the very *raison d'être* of Universities and academia.

The Report finds that presenting an important piece of scholarly work (the Quality of Nationality Index (QNI)) undermines the reputation of the University, while this work was published by one of the world-leading publishers (Hart Publishing, Oxford), and was presented at a professional conference organized by one of the leading firms in my field of expertise next to the leading professors in my field of legal scholarship. The Report itself finds that these conferences unquestionably fall within the ambit of 'academic activities' (p. 29) just as the QNI (p. 29). Moreover, the work in question was positively covered in *The Financial Times* (twice), *Forbes*, *Bloomberg* and even *The Daily Mail*, among several hundred other news outlets the world over. Can a University's reputation suffer as a result of a presentation of scholarly work published with a top publisher at one of the most influential scholar-practitioner events followed by coverage in top-tier media world-wide? A reasonable answer would be 'highly unlikely'. The conclusion concerning the University's reputation thus contradicts the findings of the Report, is flawed, and is pregnant with dangerous assumptions.

Given that the findings of the QNI, which I presented, have been covered in the leading press all over the world as a follow-up of the London event, the key word behind this particular finding of the Report seems in fact to be 'Parliamentary questions' (p. 7, 44). The finding is thus designed to *accommodate* the political attack, which the Report seemingly failed to notice (Section VI). This intention goes against the very essence of the definition of scholarly work, which should be independent from political pressure. In harmony with the first inconsistent conclusions of the Report discussed above, the finding of the Report about the London conference misrepresents the reality and the essence of scholarly work; whatever questions Members of Parliament decide to ask, it cannot in any way be a trigger of changing a Professor's scholarly programme or behaviour.

By not mentioning the actual gains for the University's reputation, such as *The Financial Times*, *Forbes*, and *Bloomberg* citations of my work following the London presentation, the Report, most surprisingly, gives *Nieuwsuur* a priority above the global leaders of reporting. The Dean was absolutely right when he explained before I went to London that he would never prohibit me from going: such a prohibition would put the University at the service of politicians, making academic work impossible in the face of the political attacks. The Report has rightly found the QNI to be an academic project (p. 29). Defending it from political pressure is crucial. The Report is correct in stating that the Dean inquired whether I could consider stopping the research on the QNI given the political pressure. My answer was clear: 'it is not for Deans to determine Professors' academic programme, certainly not for political reasons' (p. 33).

Van Keulen Commission appears quite upset about this basic starting point, wondering, in essence, why scholarship should be independent, i.e., why the Faculty Board has not introduced harsher measures following the first acts of the complex political attack against my work, which Mr Omtzigt and *Nieuwsuur* has started (p. 34, 35). The Report states, quite correctly, that ‘It is extremely important for the Universities to prevent damaging the good name of the institution, for instance in the field of academic independence’ (p. 27). The real-life application of this consideration in Van Keulen Report is quite counter-intuitive, to say the least; by asking me not to do my job for political reasons – going to a conference in London qualified by the report as “academic activities” – the University actually attempted to prevent me from carrying out my tasks of an academic in full independence.

VI. Failing to take note of the ongoing political attack

The main findings of the Report are clear and straightforward. ‘Prof. Kochenov gave no advice concerning whether some individuals could obtain Maltese passports. The legal advice he gave dealt exclusively with the elements of the Maltese legal system and the Individual Investor Programme in relation to EU law’ (p. 5, 40, 41). Moreover, ‘there is no evidence that Prof. Kochenov’s academic work was influenced by the honorariums he received’ (p. 44).

What led to these findings, is the fact, according to the Report, that ‘on the basis of the TV programmes and articles an impression was created that Prof. Kochenov was involved in “passport trade on Malta”’ (p. 4). This is not enough to explain the very reason behind the investigation and the preparation of the Report in the first place. The reason is simple: ‘passport trade’ was – and is – nonsense. It does not exist, so in the real world outside of *Nieuwsuur*’s abuse of journalism no one can be involved in ‘passport trade on Malta’. A Dutch MEP found an ally in *Nieuwsuur* to wage a political attack against my work in order to score points around the opposition to the state of the law on citizenship and residence in the EU. It is this attack, which is the reason behind the Report and the investigation. Regrettably, the Report misses the vital context by not spelling this out with clarity.

The Report is absolutely right to quote the 2014 European Parliament Resolution, which clarifies that ‘matters of residence and citizenship are the competence of the Member States’ (p. 16). It equally rightly states that ‘currently according to the European Commission there are investment migration programmes in operation in several EU countries, including the Maltese investment migration programmes’ (p. 16). This important point fails to give a truly complete picture of the full acceptance of investment migration in contemporary European law. Malta is a mainstream example, not an exception. According to the 2019 report of the European Commission, these include direct citizenship by investment in Bulgaria, Cyprus, Malta and, less systematically Austria and potentially other Member States. Besides Bulgaria, Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Greece, Spain, France, Croatia, Ireland, Italy, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, the Netherlands, Poland, Portugal, Romania and Slovakia offer (permanent) residence statuses for investment, which are often convertible into citizenship of those Member States. The fact that this example is being politicized, does not affect the state of EU law on citizenship and residence all around the Union, which is my core professional expertise, and with which Malta is in full compliance.

The attack against my work and EU law on citizenship, reflected the political aspirations of Mr Omtzigt, a Dutch MP eager to politicize the issue of investment migration by branding it ‘passport trade’, in an attempt to make it sound illegal, if not criminal. The law is crystal clear, however. Investment migration is fully legal and practiced all over the world also outside the EU (including in Canada, Turkey, the UK, the US). Mr Omtzigt’s parliamentary questions about my work allowed him to wage the political attack against the state of the law and its overwhelming acceptance all around the world, which Mr Omtzigt happens to oppose. This was done while using my engagement with the law he dislikes as a media pretext.

Ironically, the law, which Mr Omtzigt is politically alarmed about, is not his to change: a Dutch politician is not enough to alter EU rules and investment migration in Europe is flourishing. The political attack I experienced thus has nothing to do with any substantive expected result: Omtzigt is all fur and no knickers. From the outset he could do nothing besides pure publicity seeking. Mr Omtzigt found an ally with *Nieuwsuur*, ready to report on ‘passport trade’, thus giving preference to particular political aspirations over the law and over the facts. *Nieuwsuur* used my willingness to summarise the law in an interview and my general prominence in the field of EU citizenship as a trigger of public attention. *Nieuwsuur* and Mr Omtzigt created a ‘passport professor’ engaged in mythical and potentially criminal ‘passport trade’. This worked in a very simple way: Mr Omtzigt would ask parliamentary questions about non-existent ‘passport trade’ using the misnomer for the legal approach in force in 23 EU Member States, according to the European Commission, and *Nieuwsuur* would make a report on it, parodying it as news. Answers would come – and *Nieuwsuur* would report on them. New questions trying to put open pressure on the investigation concerning my work would come from Mr Omtzigt – and *Nieuwsuur* would report on them as ‘news’ again. Once answers arrive: *Nieuwsuur* reporting is ready. This is a clear example of a tandem of one journalist and one MP trying to make news and failing, which is probably the reason why they stopped: in response to their 13 acts until now, including 10 NOS web-page articles (p. 9), and prime time TV, only two national newspapers reacted, as the Report clearly indicates (p. 9). The reason behind the media silence is quite clear: it takes minimal curiosity to discover that *Nieuwsuur*-Omtzigt tandem is a flop and the national media in the Netherlands, just as the international media outlets possess enough of such minimal curiosity.

VII. Flaws of the investigation

Lastly, as I have already notified President de Vries by a letter of March 31, 2020, a couple of words need to be added about the investigation process itself that Van Keulen Commission conducted. Processes tend to affect results. To be brief, I focus on four points: tampering with evidence; spreading outright falsehoods attributed directly to me among third parties; bias and lack of professionalism; harassment and ethnic profiling. The investigation was not conducted in good faith and the deeply biased and incoherent Report it produced is a direct reflection of the lack of impartiality and professionalism that marked the process of the investigation all along.

Firstly, the investigators tampered with the evidence submitted to them, by scrapping anonymization on the correspondence with the third parties, including government agencies, which I shared with them, thus

showing profound disrespect of the privacy of others and the lack of professionalism on the verge of outright illegal conduct.

Secondly, the investigators were undermining my reputation by sending around questionnaires to the third parties, which contained absurd and untrue statements ascribed to me. For example, they forwarded to Henley and Partners – a world-leading investment migration firm – a number of questions stating that I claimed to be chairman of the board of that organization – a claim I have never made and a position I have never held. The investigators repeated this lie a number of times, significantly harming my reputation.

Thirdly, the investigation involved intimidating questioning about my views on the political situation on Malta, which has nothing to do with any of my activities or my expertise as a Professor of EU law: the investigators openly connected my legal advice on EU citizenship and residence in law and practice in the EU – with political murders in that country. Such ignorant and outright absurd accusations deeply shattered me, especially given that advising a Member State of the EU is the highest honour any Professor in my field can receive. The very assumption that EU law depends on any developments in Malta and that sharing EU law expertise with a Member State government could be something prejudicial and uncommon, which underlined the investigators standpoint throughout is deeply unprofessional and absolutely flawed, raising questions concerning the investigators' independence and impartiality, even in the absence of any expertise on the subject-matter, which they abundantly demonstrated. The investigators wondered whether I was ashamed, for instance, of receiving a letter from the Maltese Prime Minister, thanking me for providing excellent legal advice to the country on the matters of EU law.

Worst of all, however, was truly unbearable harassment and ethnic profiling that I experienced, throughout this investigation. The investigators informed me, for instance, that my mother tongue – which is Russian, the language of the UN and several dozens of Nobel prize winners – is not an academic language and that the translations of my works into Russian could raise questions concerning the scientific nature of my scholarship. My professional integrity was questioned based on my background and my mother tongue.

The investigators' treatment of my work, language, and identity is not mere ignorance and carelessness. It is a textbook definition of what should never happen at the work place following the EU Race Directive. Harassment, defined by the Directive, as “when an unwanted conduct related to racial or ethnic origin takes place with the purpose or effect of violating the dignity of a person and of creating an intimidating, hostile, degrading, humiliating or offensive environment”. I have never been so humiliated in my life, especially in the circumstances so absurd and unfounded, as the ones surrounding this investigation.

Conclusion

The Report is absolutely unequivocal in its main finding: ‘Prof. Kochenov gave no advice concerning whether some individuals could obtain Maltese passports. The legal advice he gave dealt exclusively with the elements of the Maltese legal system and the Individual Investor Programme in relation to EU law’ (p. 5, 40, 41). Moreover, ‘there is no evidence that Prof. Kochenov’s academic work was influenced by the

honorariums he received' (p. 44). Van Keulen Commission thus provided a much awaited rehabilitation in the face of a political media attack I was subjected to.

Numerous conclusions drawn from the facts the Report presents are absolutely unacceptable, however. This concerns more particularly: consistently blaming employees for the demonstrably proven lack of clear rules, procedures and the missing shared understanding of key notions by their superiors; openly applying *ex-post facto* undisclosed personal rules based on the absence of clear regulation to one randomly chosen member of staff of a University; interpreting Kafkaesque procedures found to be missing clarity, reliability and functionality against the employees trying to comply with contradictory demands. These concern, lastly, and most importantly, the dangerous assumptions underlying the Report's portrayal of the very nature of legal scholarship: Van Keulen Commission takes a stance opposing academic independence and would welcome the politicisation of Professor's work. The finding that Universities risk to lose reputation unless their Professors give in to local political pressures and journalistic bullying is particularly unacceptable.

The Report is thus firmly immune to the very starting points of the ethics and purpose of the academic profession, unsurprisingly coming to a set of flawed, contradictory and outright embarrassing conclusions. The investigation itself was marked by harassment, tampering with evidence, and the spreading of falsehoods in an attempt to prove the political attacks in the news right. Such investigations and Reports as the one I was subjected to are a threat to any University's reputation and a shame of our University community.

Reactie van de onderzoekscommissie RUG-Kochenov op Naschrift van de heer Kochenov bij het rapport

7 mei 2020

De Onderzoekscommissie heeft op 3 mei 2020 een Naschrift van de heer Kochenov ontvangen bij het Onderzoeksrapport, dat de heer Kochenov op 29 april 2020 van de commissie heeft ontvangen. Via dit memo reageert de commissie op enkele zaken die in het Naschrift worden opgemerkt.

Het Naschrift is (zeer) omvangrijk (28 pagina's). De commissie kan en zal niet op alle zaken genoemd in het Naschrift ingaan; het rapport spreekt voor zich en in het Naschrift staan geen zaken vermeld die tot een ander oordeel leiden. Uit het Naschrift blijkt dat de heer Kochenov op een aantal onderdelen van mening verschilt met de commissie en voorts de commissie een viertal ernstige verwijten maakt. In dit memo gaan wij allereerst in op deze aan de commissie gemaakte verwijten en zullen wij voorts enkele algemene opmerkingen maken op de door de heer Kochenov gemaakte opmerkingen en op het proces.

Verwijten aan de commissie

De heer Kochenov verwijt de commissie 'tampering with evidence; spreading outright falsehoods attributed directly to me among third parties; bias and lack of professionalism; harassment and ethnic profiling.' Hieronder gaan wij in op deze verwijten:

Knoeien met bewijs: wij ontvingen van de heer Kochenov een emailwisseling waarin delen waren zwart gemaakt. Wij hebben deze delen eenvoudig kunnen lezen en de conclusie opgenomen in het concept omdat deze waardevolle informatie gaf voor het rapport. De commissie heeft de heer Kochenov vragen gesteld over de zwartgelakte tekst in de mail. De heer Kochenov is daarover zeer ontstemd geweest en heeft aangegeven dat de commissie onrechtmatig zou hebben gehandeld. Na advies van onze advocaat hebben wij de passage in het rapport verwijderd omdat anders het risico zou ontstaan dat het gehele rapport bij een eventuele gerechtelijke procedure ter discussie zou komen te staan.

Onjuiste informatie over de heer Kochenov verstrekt aan derden: de commissie heeft contact gezocht met verschillende buitenlandse partijen om nadere informatie te verkrijgen en om informatie aan de commissie verstrekt door de heer Kochenov, te toetsen. Omdat wij nog niet alles wisten of konden weten hebben achteraf gezien niet altijd de goede vraag gesteld. Specifiek ging dit over de precieze positie van de heer Kochenov bij Henley & Partners en IMC. Daarmee hebben partijen de gelegenheid gekregen zaken toe te lichten en aan te geven wat wel de juiste positie van de heer Kochenov was. Deze derden hebben op geen enkele manier laten blijken ontstemd te zijn. De beschuldiging van de heer Kochenov is dan ook zwaar overdreven.

Bias en gebrek aan professionaliteit: de commissie verwerpt het verwijt van te weinig tijd aan de heer Kochenov gegeven en het verwijt van enige vooringenomenheid. In de informatieverzameling heeft de commissie op een aantal onderdelen scherp moeten doorvragen omdat niet de juiste informatie is gegeven en er steeds nieuwe informatie werd aangereikt. Aan het begin heeft de heer Kochenov aangegeven alle medewerking te willen geven, dat is echter tijdens het proces niet altijd soepel gegaan. Door frequent wisselende informatie, de hoge tijdsdruk waaronder wij werkten, de zeer omvangrijke geschriften en bijlagen die de heer Kochenov zond plus zijn eis alles in het Engels te doen, zijn in het concept dat voor wederhoor is aangeboden enkele kleinere fouten blijven staan. Deze zijn uiteraard gecorrigeerd in het eindrapport. Dat is professioneel volgens de commissie onderzoek doen en daar is de wederhoor juist voor bedoeld. Inhoudelijk verwijt de heer Kochenov de commissie niet te hebben aangesloten bij academisch gebruik omtrent valorisatie en maakt hij vergelijkbare opmerkingen en verwijten. De

commissie heeft zich aangesloten bij wat gebruik is in de academische wereld en bij Nederlandse universiteiten en vindt deze verwijten daarom niet ter zake doende.

Ten aanzien van het proces merken wij nog op dat de heer Kochenov zeer veel tijd heeft genomen voor zijn vele reacties, soms zelfs vijf weken. Ook is hij diverse keren gemaakte afspraken omtrent tijdstippen niet nagekomen. De commissie heeft op sommige vragen zeer beperkt antwoord gekregen en is op andere vragen overstelpt met informatie. Dit alles heeft het werk van de commissie bemoeilijkt en tot vertraging geleid in de uitvoering.

Intimidatie en etnisch profileren: Intimidatie zou volgens de heer Kochenov betrekking hebben op racisme vanwege zijn Russische achtergrond. Dit verwijt raakt kant noch wal. Specifiek heeft het verwijt betrekking op de Russische vertaling van de QNI. De commissie heeft enkele scherpe vragen gesteld waarom de QNI als enige vertaling een Russische kent. De commissie kon dit niet plaatsen en vermoedde dat dit te maken had met de achtergrond van de heer Kochenov en een achterliggend financieel belang zoals het verhogen van de omzet van Henley&Partners.

Algemene opmerkingen

Het valt de commissie op dat de heer Kochenov in zijn Naschrift een aantal specifieke uitspraken van de commissie veralgemeniseerd en voorts interpretaties geeft die niet op basis van het rapport gemaakt kunnen worden. Wij volstaan hier met tweede voorbeelden. Ten aanzien van het eerste punt geeft de heer Kochenov aan dat de commissie constateert dat er geen bewijs is dat de heer Kochenov zich in zijn werkzaamheden voor Malta heeft laten beïnvloeden op basis van aan hem gedane betalingen. De commissie heeft echter aangegeven slechts één document te hebben ingezien omdat de andere documenten volgens de heer Kochenov vertrouwelijk waren. De veralgemenisering en de omdraaiing (geen bewijs is nog iets anders dan zich niet hebben laten beïnvloeden) komen geheel voor rekening van de heer Kochenov en vinden geen basis in het rapport. Een voorbeeld van het tweede punt is dat de opmerkingen die de commissie maakt ten aanzien van de op sommige punten minder heldere regelgeving omtrent nevenwerkzaamheden geenszins betekenen dat er geen regelgeving zou zijn en dat de heer Kochenov om die reden geen blaam zou treffen, zoals de heer Kochenov stelt. De commissie heeft er voorts bij aangegeven dat juist als er zaken niet helder zouden zijn, een gesprek met het Faculteitsbestuur nodig is om die helderheid te verkrijgen.

In een situatie als deze is er in belangrijke mate sprake van een weging van factoren en situaties. De commissie heeft de gemaakte weging op de verschillende onderdelen in het rapport beargumenteerd. In het Naschrift zijn deze weging en de gegeven nuances niet benoemd waardoor het Naschrift onevenwichtig is.

De commissie werpt kortom de beschuldiging dat er een slecht rapport is afgeleverd, verre van zich. Het is ondoenlijk om op ieder punt van de heer Kochenov waar hij de commissie beschuldigt en een andere mening dan de commissie is toegedaan, in dit nawoord in te gaan. Het rapport spreekt voor zich en zoals eerder aangegeven zien wij op basis van het Naschrift geen reden op onderdelen terug te komen. Indien de opdrachtgever dat wenst is de commissie uiteraard bereid specifieke vragen over het Naschrift te beantwoorden.